

Holy Bible

Aionian Edition®

وهشاني بىبىه رامبه رى كوردى سۆرانى ستاندەر

Kurdish Sorani Bible

Gospel Primer

Table of Contents

- Preface
- Genesis 1-4
- John 1-21
- Revelation 19-22
- 66 Verses
- Reader's Guide
- Glossary
- Maps
- History
- Destiny
- Illustrations, Doré

Welcome to the *Gospel Primer*. The Aionian Bible invites you to review popular Christian understanding. Is it possible that the most well-known verse in the Bible is mistranslated, John 3:16? Are the destinies of Heaven and Hell really the whole story? And are misunderstandings of this magnitude even possible? First, know that the Aionian Bible does not abandon Christian heritage. We have much to learn from godly people throughout all ages. Yet, this booklet is a new primer to the truly good news of Jesus Christ, the savior of all mankind.

Holy Bible Aionian Edition ®

وەشانی بیبەرامبەری کوردی سۆرانی ستاندەر

Kurdish Sorani Bible
Gospel Primer

Creative Commons Attribution ShareAlike 4.0 International, 2018-2025

Source text: eBible.org

Source version: 12/28/2024

Source copyright: Creative Commons Attribution ShareAlike 4.0

Biblica, Inc., 1998, 2011, 2016, 2020

Original work available for free at www.biblica.com and open.bible

Formatted by Speedata Publisher 5.0.0 (Pro) on 3/15/2025

100% Free to Copy and Print

TOR Anonymously

<https://AionianBible.org>

Published by Nainoia Inc, <https://Nainoia-Inc.signedon.net>

All profits are given to <https://CoolCup.org>

We pray for a modern Creative Commons translation in every language
Translator resources at <https://AionianBible.org/Third-Party-Publisher-Resources>

Report content and format concerns to Nainoia Inc

Volunteer help is welcome and appreciated!

Preface

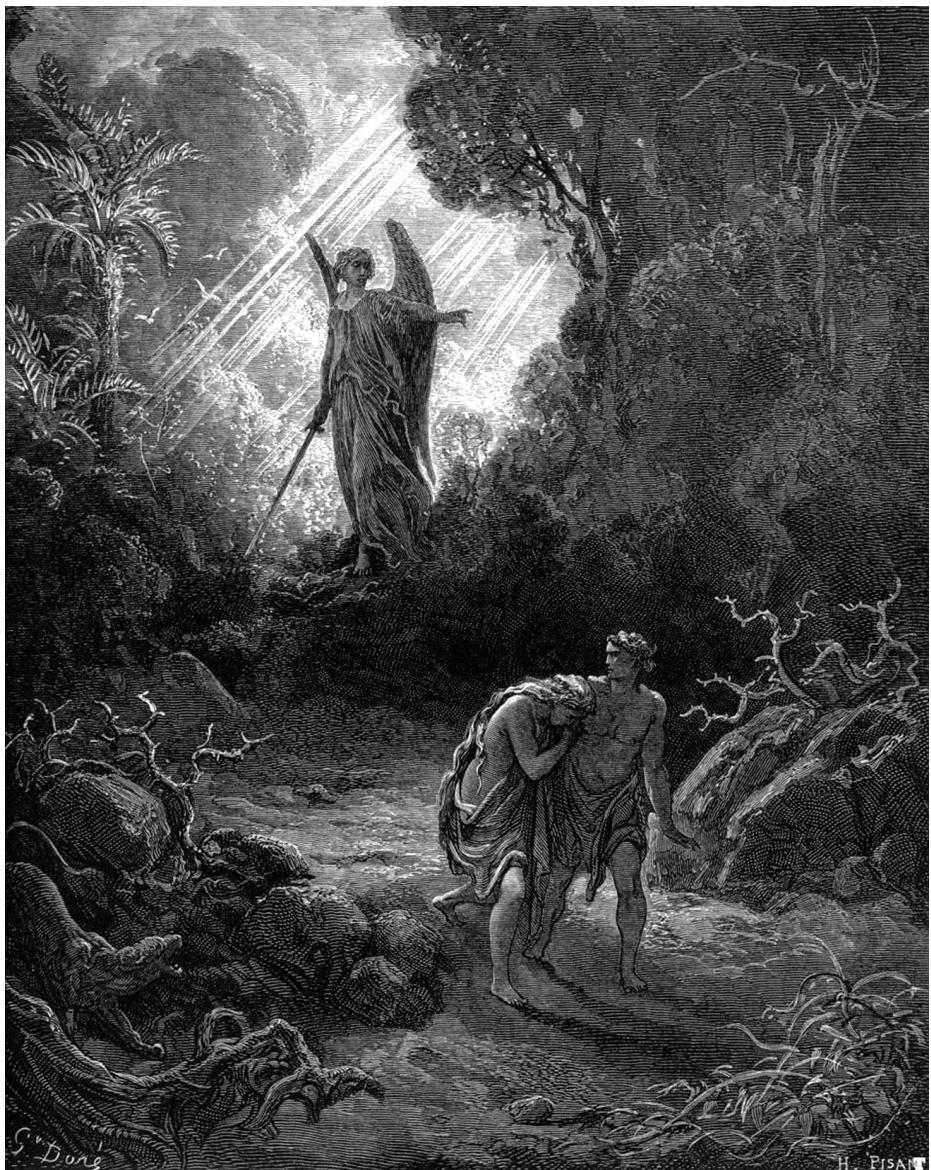
کوردى سۆرانى at AionianBible.org/Preface

The *Holy Bible Aionian Edition* ® is the world's first Bible *un-translation*! What is an *un-translation*? Bibles are translated into each of our languages from the original Hebrew, Aramaic, and Koine Greek. Occasionally, the best word translation cannot be found and these words are transliterated letter by letter. Four well known transliterations are *Christ*, *baptism*, *angel*, and *apostle*. The meaning is then preserved more accurately through context and a dictionary. The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven additional Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies.

The first three words are *aiōn*, *aiōnios*, and *aīdios*, typically translated as *eternal* and also *world* or *eon*. The Aionian Bible is named after an alternative spelling of *aiōnios*. Consider that researchers question if *aiōn* and *aiōnios* actually mean *eternal*. Translating *aiōn* as *eternal* in Matthew 28:20 makes no sense, as all agree. The Greek word for *eternal* is *aīdios*, used in Romans 1:20 about God and in Jude 6 about demon imprisonment. Yet what about *aiōnios* in John 3:16? Certainly we do not question whether salvation is *eternal*! However, *aiōnios* means something much more wonderful than infinite time! Ancient Greeks used *aiōn* to mean *eon* or *age*. They also used the adjective *aiōnios* to mean *entirety*, such as *complete* or even *consummate*, but never infinite time. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs. So *aiōnios* is the perfect description of God's Word which has *everything* we need for life and godliness! And the *aiōnios* life promised in John 3:16 is not simply a ticket to *eternal* life in the future, but the invitation through faith to the *consummate* life beginning now!

The next seven words are *Sheol*, *Hadēs*, *Geenna*, *Tartaroō*, *Abyssos*, and *Limnē Pyr*. These words are often translated as *Hell*, the place of *eternal punishment*. However, *Hell* is ill-defined when compared with the Hebrew and Greek. For example, *Sheol* is the abode of deceased believers and unbelievers and should never be translated as *Hell*. *Hadēs* is a temporary place of punishment, Revelation 20:13-14. *Geenna* is the Valley of Hinnom, Jerusalem's refuse dump, a temporal judgment for sin. *Tartaroō* is a prison for demons, mentioned once in 2 Peter 2:4. *Abyssos* is a temporary prison for the Beast and Satan. Translators are also inconsistent because *Hell* is used by the King James Version 54 times, the New International Version 14 times, and the World English Bible zero times. Finally, *Limnē Pyr* is the Lake of Fire, yet Matthew 25:41 explains that these fires are prepared for the Devil and his angels. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The eleventh word, *e/ēsē*, reveals the grand conclusion of grace in Romans 11:32. Please understand these eleven words. The original translation is unaltered and a highlighted note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. To help parallel study and Strong's Concordance use, apocryphal text is removed and most variant verse numbering is mapped to the English standard. We thank our sources at eBible.org, Crosswire.org, unbound.Biola.edu, Bible4u.net, and NHEB.net. The Aionian Bible is copyrighted with creativecommons.org/licenses/by/4.0, allowing 100% freedom to copy and print, if respecting source copyrights. Check the Reader's Guide and read at AionianBible.org, with Android, and with TOR network. Why purple? King Jesus' Word is royal and purple is the color of royalty! All profits are given to CoolCup.org.

دوسای هیوهی مرزقی دورکرد، بپاسهوانی بریگای دره خنی ریان له دیوی روزه‌جهلانی باخچه‌ی عدهون که رویه‌کلی دانه، له گل مشتیزی گدار که به هممو لایه‌کدا

ده سوپرایله وه

3:24 پیدا بیون

په یدا بون

1

باش بوو، 19 جا گیواره بوو، بورو بهیانی، ئەمە پۇزىچى چوارەم

بوو، 20 ئینجا خودا فرمۇسى: «با ئاواه کان پېرىن بىن لە ئاپۇرەمى

بۇونەورى زىندۇو، با بالىدەش لە بۇشاپى ئامساندا بىسەر شىۋە و بەتال بۇو، تارىكىش لە سەر پۇروقى قوللایپە کان بۇو.

زەۋىدا بېرىتتە،» 21 ئىتر خودا بۇونەورە مەزىنە كانى دەرىيائى پۇزى خوداش لە سەر پۇروقى ئاواه کان دە جولالىيە وە، 3 خودا

بەدىپەتتا، لە گەل ھەمو زىنەدەورە جولالە كانى ئاواه کان فرمۇسى: «با پۇونا كى بىتتە،» ئینجا رۇونا كى بۇو، 4 خوداش

كە لىپى بىرون، بېرىچى جۈزە كاپىان، لە گەل ھەمو بالىدەيەكى بىننى كە رۇونا كىيە كە باش بۇو، ئىتر خودا رۇونا كىيە كە لى تارىكى جىا كىدە وە، 5 خودا رۇونا كىيە كە ناو نا «پۇزى»

و تارىكىيە كە ناو نا «شەو،» گیوارە بۇو، بورو بهیانى، ئەمە پۇزى يە كەم بۇو، 6 خودا فرمۇسى: «با بۇشاپى كە لە ئىوان ئاواه کاندا بىتتە، بۆ جىابۇنە وە ئاوا لە ئاوا،» 7 جا ئاوا بۇو.

خودا بۇشاپى كە دروستكەر و ئاواه كە ئىزىز بۇشاپى كە لە ئاواه كە سەر بۇشاپى كەوا كە جىا كىدە وە، 8 خودا

بۇشاپى كەي ناولنا «ئاسمان،» جا گیوارە بۇو، بورو بهیانى، ئەمە پۇزى دووم بۇو، 9 خودا فرمۇسى: «با ئاواه کانى ئىزىز ئاسمان خۇيىان دروستكەر، ئاژەللى مالىش بېرىچى جۈزى خۇيىان و لە يەك شۇنىڭ كۆپىنە و وشكەن دەرىكەويت،» جا ئاوا بۇو.

10 خودا وشكەن كەي ناولنا «زەۋى،» ئاوا كۆپۈرۈدە كەشى خوداش بىننى كە ئەمە باش بۇو، 26 ئینجا خودا فرمۇسى: ناولنا «دەرىيا،» خوداش بىننى كە ئەمە باش بۇو، 11 ئینجا

خودا فرمۇسى: «با زەۋى سەوزازى بەرەم بېتتەت، بۇوەكى تۆۋدار و دارى بەردار لە سەر زەۋى، ئەوەت تۆۋە كە لە ئاوا

خۇيىقى، لە جۈزى خۇى،» جا ئاوا بۇو، 12 زەۋى سەوزازى تۆۋە كە بەرەم بېتتە: با دەسلا ئاتدار بىن بە سەر ماسى دەرىيا و بالىدە ئاسمان

خۇيىقى، و تۆۋە كە ئىداپىت لە جۈزى خۇى، خوداش

بىننى كە ئەمە باش بۇو، 13 جا گیوارە بۇو، بورو بهیانى، ئەمە پۇزى سىلىم بۇو، 14 ئینجا خودا فرمۇسى: «با لە بۇشاپى ئاسماندا رۇونا كىيە كان هېن بۆ جىا كەرنە وە ئىزىز لە شە،

بالىدە ئاسمان و بە سەر ھەمو بۇونەورىنىڭ زىندۇدا كە ھەرەھا بۆنىشانلىرىنى وەر زەۋى و سال، 15 با پۇونا كىيە كان

لە بۇشاپى ئاسماندا بىن، تاكى سەر زەۋى رۇونا كەنکەن وە،»

بۇوەكى تۆۋدار كە لە سەرتاسەرى رۇوى زەۋىيە داومە بە جا ئاوا بۇو، 16 ھەرەھا خودا دوو بۇونا كىيە مەزىنە كە

درôستكەر، رۇونا كىيە گەورە كەيان بۆ فەرمانپەوايەقى رۇزى،

پۇونا كىيە بچۈو كەشىيان بۆ فەرمانپەوايەقى شە، ھەرەھا ئەستىرە كاپىش، 17 خودا لە بۇشاپى ئاسماندا بۆ رۇونا كەرنە وە ئىزىز لە شەر زەۋى، ھەمو بۇونەورىنىڭ كە ھەناسە ئۇياني تىدايە،

ھەمو بۇوەكى سەوزم بۆ خۇراڭ پىداون،» جا ئاوا بۇو،

31 خودا بین همه‌وهی که دروستی کردبو و زور باش پیاوه که دا و فرموموی: «تو تازادیت له همه‌مو و دره‌خته‌کانی بیو. جایواره بیو، بیو بهیانی، ئەمە رۆزى شەشم بیو.

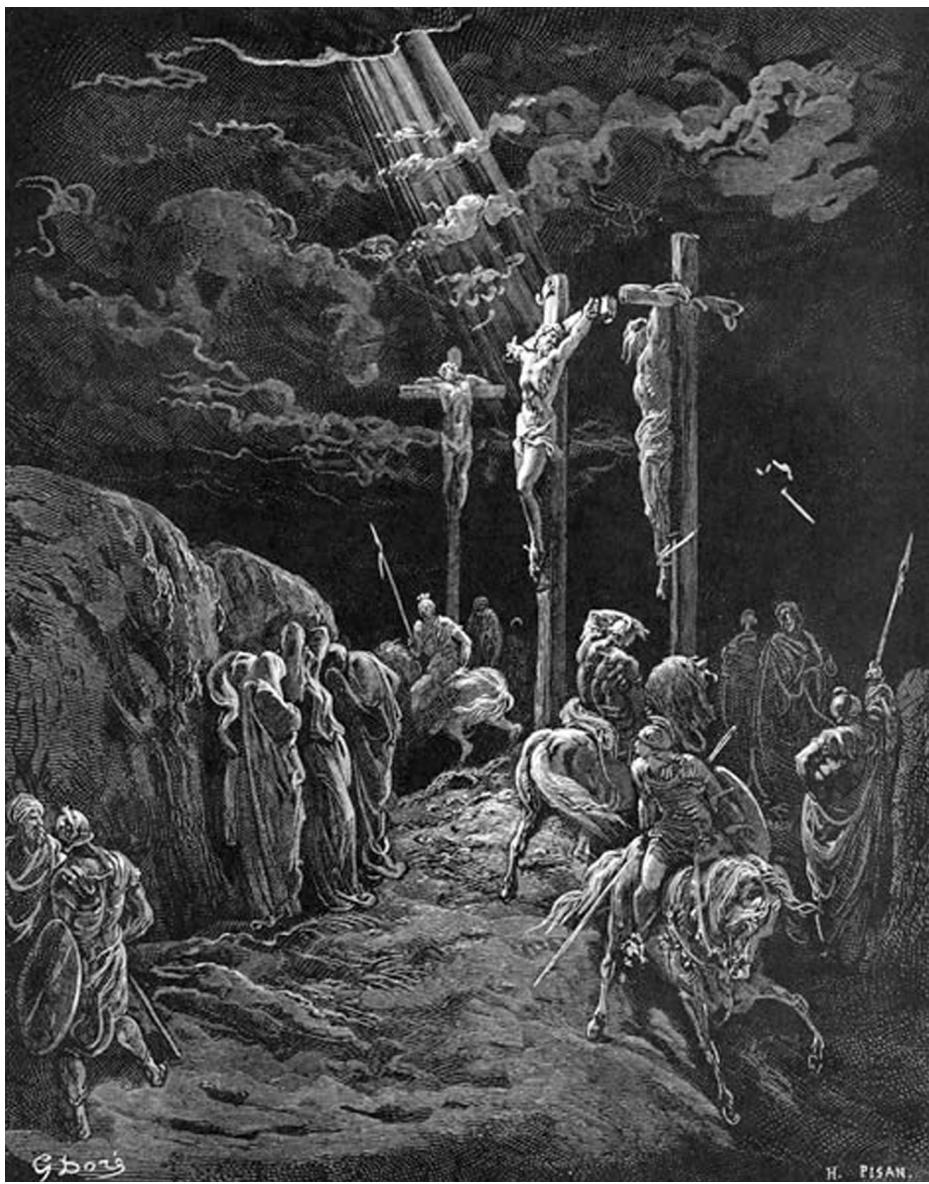
باچه‌که بخوتیت، 17 به‌لام بیت نیبه له دره‌ختی زانیچ چاکه و خراپه بخوتیت، چونکه ئەو رۆزه‌ی لئى بخوتیت بیگومان دەمریت.» 18 یەزدانی پەروه‌رددگار فرموموی: «باش نیبه بۇ تەواو کان. 2 یېتىر خودا له رۆزى حەوتەم لهو کارهی کە کردبیوی تەواو بیو. خودا له رۆزى حەوتەم له همه‌مو کاره‌کانی پیشوی دا. 3 خودا رۆزى حەوتەم بەرهە‌کەتدار و پیرۆز کەد، چونکه تىلدا کوتايى بە همه‌مو کارىتىکي بە دېپتان ھیتا. 4 ئەمانش پىتكەختەکانی ئاسمان و زەدون کاتىك بەدى هینزان، لهو رۆزه‌ی یەزدانی پەروه‌رددگار زەموی و ئاسمان دروستکرد. 5 ھېچ دەھەتىكى گۈڭگەش سەرى دەرنە کردبیو، چونکە ھەرەوە ھەچ رۆهە كىكى گۈڭگەش سەرى دەرنە کردبیو، چونکە ھېنىشىتا یەزدانی پەروه‌رددگار بارانى بەسەر زەویدا نەباراند بیو. ھېچ مەرقۇقىكىش نەبۇ ئىشى جوتىارى بىكتا. 6 به‌لام تەم له زەویيە و سەرەدە كەوت و هەمه‌مو رەپووی زەموی تاوا دەدا. 7 جا یەزدانی پەروه‌رددگار پیاوی له خۆلى زەموی دروستکرد و ھەناسەری زىيانى فووكەدە كونە لۇقى. بەمەش پیاوە کە بۇوە گىانىتىکى زىندۇو. 8 ئىنجا یەزدانی پەروه‌رددگار چەپاوه‌کەتى گۆتى: «ئىستا ئەمە ئىسىكىكە لە ئىسقانە كام و گۈشتە له گۆشتىم. ئەمە ناودە بىرىت بە «تافەرت» چونکە له باچە‌بەكى لە عەدەن، له رۆزه‌لەلتىدا چاند. لەۋىش پیاوە کە دانا کە دروستى کردبیو. 9 یەزدانی پەروه‌رددگار هەمه‌مو ئەو بەجىدە ھەلىت و بە ژەنگىھە و دەننوسىت، یېتىر دەبە يەك جەستە. 25 پیاوە کە و ژەنگىھە کە هەر دەرەپەن پرووت بۇون، شەرمىشىان نەدەرد.

لەناوەرەستى باچە‌كەدا بیو، ھەرەوەها دره‌ختی زانیچ چاکه و خراپه، 10 پۇوبارىتىکى لە عەدەنەوە سەرچاوه دەگىيت 3 مار له هەمه‌مو ئازەملە كىبىي سەر زەموی، ئەوانەي بەزدانى و لەبەرى دەپروات بۇ ئاودانى باچە‌كە، لەۋىوە دېپتىت بە پەروه‌رددگار دروستى کردبیوون زۆرزاپىر و تەلەك بەزاتر بیو. چوار لەقەوه: 11 ناوی يەكەميان پېشۇنە كە بە هەر چوار لای بە ئافەرەتىكى گۆت: «ئاپا راستە خودا فرمومويەتى: «بۇتان هەمه‌مو زەموی حەفلايدا، كە زېپى لىيە. 12 زېپى ئەو نیبه له ھېچ درەختىكى باچە‌كە بختۇن؟» 2 ئافەرەتىكەش بە زەویيە چاکه، ھەرەوە سەرىلىنى دارى بۇن خۇش و بەردى مارە كە گۆت: «بۇمان ھەيە لە بەرى درەختەکانى باچە‌كە عاشقىبەندىلىتى لىيە. 13 ناوی پۇوبارى دووەميان گىچۈنە، بىخۇن، 3 به‌لام خودا فرموموی: «بۇتان نیبه لە بەرى ئەو كە بە شېۋەي پېچاۋپېچ بە هەمه‌مو خاكى كوشدا دەپروات. درەختە بختۇن، كە لەناوەرەستى باچە‌كە كە، ھەرەوەها بۇتان نیبه 14 ناوی پۇوبارى سېلىم دجلەيە، ئەميش بە رۆزه‌لەلتى شارى دەستى لى بەدەن، ئەگىنا دەمن.» 4 مارە كە بە ئافەرەتىكە ئەششۇردا دەپروات. پۇوبارى چوارەميش فوراتە. 15 یەزدانى گۆت: «نا بەرەستى نامن، 5 چونکە خودا دەزائىت ئەو پەروه‌رددگار پاوه‌کەتى هىتا و لە باچە‌تە عەدەن دايىا، بۇ ئىشى رۆزه‌ی چەپتۇن چاواتان دەكىتىتە و ئېتىر وەك خودا ئاتان جوتىارى و بایخ پىدانى. 16 یەزدانى پەروه‌رددگار فەرمانى بە لىدىت و چاکه و خراپه دەزانى.» 6 كاتىك ئافەرەتىك

بینی به ری دره خته که بُو خواردن باشه، چاو ئارهزووی بُو خولیت و بُو خولیش ده گریته ووه» 20 ئادهم ناوي زنه کى ده کات و اوی لى ده کات دانا يىت، له بره کى گردهوه و نا حدوا، چونکه ده يىته دايىکي هموو زيندووان. 21 يەزدانی خواردى، دايى مىزدە كشى كه له گەلى بwoo، ئەوش خواردى. پەروەردگار بُو ئادهم و زنه کى جلى له پېسەت دروستكەد و 7 پاشان هەردووچاگان چاوبان گرايەوە و زانيان كه ۋۇوتىن، لمبىرى گىرىن. 22 ئىنجا يەزدانى پەروەردگار فەرمۇسى: «ئىستا ئىتىر گەللاي ھەنجىريان لىيک دوروورى و پوشاسىگان بُو خۇيان مەرۇف بورى بە يەكىن وەك خۇمان، چا كە و خراپە دەزايىت، دروستكەد. 8 ئىنجا پپاوه كە و زنه کى گوپيان لە دەنگى ئىستاش بىڭىھى پى نادىرىت دەستى درىزبەكتا و له درەختى يەزدانى پەروەردگار بwoo كە له كاتى ھەلکەنى شەبای ۋۇزدا ژىيانىش بکاتىوھ و بىخوات و بُو ھەتاھەتايە بىزىت.» 23 ئىتىر له باچە كەدا ھاتوچۇرى دەركىد، ئەوانىش له تىو درەختەكانى يەزدانى پەروەردگار لە باچەھى عەددەن دەركىد، بُو ئەوهى لەو باچە كە خۇيان لە يەزدانى پەروەردگاريان شاردەوه. 9 بەلام زەۋىيە ئىش بەكتا كە لىيەوە وەرگۈراوه. 24 دواى ئەوهى يەزدانى پەروەردگاريش پپاوه كە باڭ كرد و فەرمۇسى: مەرۇف دەركىد، بُو پاسەوانى پىتىگاى درەختى ژيان لە دىيى «لە كۆيتى؟» 10 ئەوش وەلامى دايەوه: «لە باچە كە گۈنم لە رۇزەلەتلىق باچەھى عەددەن كە روبەكانى دانا، لە گەل شىشىرى دەنگى بwoo، بەلام لمبىر ئەوهى كە ۋۇوت بوم، ترسام؛ گەدار كە بە ھەموو لايەكدا دەسوورپاراوه.

ئىتىر خۇم شاردەوه.» 11 ئەوش فەرمۇسى: «كى بە تۈرى 4 ئادهم لە گەل حەواي ڏىن جووت بwoo، ئەوش سكى گوت كە رۇوتىت؟ لەو درەختەت نەخواردىت كە فەرمانم پې بwoo، قايىنى بwoo، گوقى: «لەلایەن يەزدانەوە پياوېك بورى پى كەدبوويت لىي نەخۇتى؟» 12 پپاوه كەش گوقى: «ئە و بەرھەمم.» 2 پاشان ھابىل براي بwoo، ئىتىر ھابىل بورى شوانى ئافرەتەي پېت دام لە گەلم بېت، ئەو له بەرى ئەو درەختەي پېدام، منىش خواردم.» 13 ئىنجا يەزدانى پەروەردگار بە ئافرەتە كە فەرمۇسى: «ئەمە چىيە تۇ كەدبووتە؟» ئافرەتە كەش گوقى: «مارە كە فەرمانم دام و منىش خواردم.» 14 يەزدانى جا ھابىل و قوربانىيە كەي جىچى رەزمەندى يەزدان بۇون، پەروەردگار بە مارە كەي فەرمۇسى: «لەبەر ئەوهى ئەمەت كەد، 5 بەلام قايىن و پىشىكشىكارە كەي جىچى رەزمەندى يەزدان (تۇ لە ھەموو ئاڭلۇنىي مالى و كىنيي نەفرەتلىكراوتر دەبىت.» ھەموو تەمەنىشت لە سەر سكى دەخشىت و خۇل دەخۇتىت. 6 يەزدان بە قايىنى فەرمۇسى: «بۇ تۈرپە بورىت و ۋۇوتى خۇت دۇرۇنىيە ئىش دەخەمە نىوان تۇ و ئافرەتە كە، نىوان نەوهى تۇ گۈز كەدۋوە؟ 7 ئىيا گەنگەر ئەوهى چا كە ئەنجام بەدەيت، قېول ناكىرىت؟ خۇنگەنگەر ئەوهى چا كە ئەنجامى نەدەيت ئەوا گۇناھ لە بەرەرگا خۇى مات كەدۋوە و ئارەزووت دەكتا، سكېپىت زور زىات دەكەم، بە زانەوه مەدالىت دەبىت. بەلام تۇ دەبىت بە سەریدا زال بېت.» 8 جا قايىن بە ھابىل ئارەزووت بُو پپاوه كەت دەبىت و ئەوش بە سەرتدا زال براي گوت: «باچىنە گەلگە كە.» كاتىك هەردووچاگان لە گەلگە بۇون، قايىن بەلامى ھابىل براي دا و كوشى. 9 يەزدان بە گۈت لە زانەكەت گەت و لەو درەختەت خوارد كە فەرمانم قايىنى فەرمۇسى: «كوا ھابىل برات؟» ئەوش گوقى: «نازام، ئايا پى كەدبوويت، نايىت لىي بخۇتىت، «ئەوا زەۋىش بەھۆي تۇوھ پەزەنچىشانىش ھەموو بۇزىانى ئىيات لىي نەفرەت لەتكاراوه، بە رەنگىشانىش ھەموو بۇزىانى ئىيات لىي كەدۋوە؟ گۈي بگەرا دەنگى خۇىنى برا كەت لە زەۋىيە و دەخۇتىت. 18 دەركەدالىت بۇ بەرھەم دەتىت و پەروەكى گەلگە ھاوارم بۇ دەكتا. 11 ئىستاش تۇ نەفرەتلىكراویت لەو زەۋىيە دەخۇتىت. 19 بە ئارەقەي ناوجە وانت نان دەخۇتىت، هەتا كە دەمى بۇ وەرگەتى خۇىنى برا كەت كەدۋوە لە دەستى تۇ دەگەر بىتەوه بۇ زەۋىي، كە لىيەوه وەرگۈراویت، لەبەر ئەوهى

12 کاتیک ئیش له زه و پیه که دا ده کهیت، چیز بەری خۆیت نادانی. لەسەر زهۆی دەربەدەر و بىن ۋۆقرە دەبیت.» 13 قایین بېزدانی گوت: «سزا کەم لەوە گەورە تەرە کە بۇ ائم بەرگەی بىگرم. 14 ئەمروز لەسەر زهۆی دەرتىرىدم، لمپەر ئامادە بۇونى ۋۆن دەبم و دەربەدەر و بىن ۋۆقرە دەبم لەسەر زهۆی. ھەرگە سېيىكىش تووشم بىت دەمكۈزۈت.» 15 بەلام يەزدان يېنى فەرمۇو: «ناكىيت وايىت، ھەرگە سېيىك قایین بکۈزۈت ئەوا حەوت ئەوەندە تۈلەي لى دەستىزىتىھەو.» ئىنجا يەزدان نىشانىدەكى بە قایينەوە كەم تاكى ھەرگە سېيىك تووشى يېت نەيدىكۈزۈت. 16 ئىئر قایین لمپەردەم يەزدان چووه دەرەوە و لە خاکى تود لە رېزەلاقى عەدن نىشته جى بۇو. 17 قایين لمگەن زەنە كەي جووت بۇو، ئەولىش سكى پېر بۇو و حەتنى بۇو. ئەو كائە شارىتى بىناد دەنا، شارە كەي بە ناوى كورە كەيدەوە ناونا حەنۇخ. 18 حەنۇخ عىرادى بۇو، عىرادىش مەحرىيائىلى بۇو، مەحرىيائىلىش مەتوشاىلى بۇو، مەتوشاىلىش لامەنلى بۇو. 19 لامەن دوو ژئى هىتا، يەكىجان ناوى عادا بۇو، ئەومى دىكەشيان ناوى چىلا بۇو. 20 لە عاداوه يابال بۇو كە باوكى چادرنىشىنان و خاونەن مەرىومالا تەكان بۇون. 21 براڭشى ناوى يوبال بۇو كە باوكى ھەمو ئەوانە بۇو كە قىيسارەيان دەرەند و شىشالىان لىدەدا. 22 چىلاش كورىتى بۇو بە ناوى توبەل قىين، كە وەستاي ھەمو ئەو جۇزە ئامىزانە بۇو كە لە بېزۆز و ئاسن دروست دەكران. نەعماش خوشكى توبەل قەين بۇو. 23 لامەن بە ھەر دوو ژئە كەي گوت: «عادا و چىلا، گۈيتان لىم بىت، ئەي ھەر دوو ژئە كەي لامەن، گۈئى بۇ قىسە كام شل بەن. پاپۇيىم كوشتووھ لەسەر ئەوھى بىنداىرى كەم، لاوىكىش لەسەر ئەوھى زامدارى كەم. 24 ئەو بۇ قایين حەوت جار تۈلە دەستىزىتىھەو، بەلام بۇ لامەن، حەفتا و حەوت جار.» 25 جارىتى دىكە ئادەم لە گەل ژئە كەي جووت بۇو، كورىتى بۇو و ناوى لىتىا شىت. ئىنجا گوت: «لە جىان ھاپىل كە قایين كوشقى، خودا كورىتى دىكە پېيە خىشىم.» 26 ھەر وەها شىت كورىتى بۇو ناوى لىتىا ئەتۇش، لەو كائەدا بۇو كە خەلگى دەستىيان كەد بە نزا كەن بە ناوى يەزدان وە.

عیاش فرموده: «باوکه، لیان خوشید، چونکه نازن بی ده گدن،» یعنیا به تیروندشک جله کایان دابهش گد.

لزقا 23:34

«ئەی تو پىغەمبەرە كەدى؟» گوقى: «نەخىرى». 22 لە كۆتايدا پىيان

گوت: «باشە تو كىيىت؟ تاكو وەلامىك بىدەنەوە ئەوانەى

لە سەرتادا، وشە كە هەبوو، وشە كە لەلاي خودا بۇو، كە ئېتەيان ناردوووه، دەربارە خۇت چى دەلى؟» 23 يەحىا وشەكە خۇت خودا بۇو، 2 ئەو لە سەرتاواه لەلاي خودا بۇو،

بە وشە كانى ئىشايىاي پىغەمبەر وەلامى دانەوە و گوقى: «[من 3 ھەموو شىتىك بەو بەدىباتووه، بىن ئەو ھېيج شىتىك بەدى

ئەو كەسم كە لە چۈلەوانى ھاوار دەكات: «رېنگا ۋەتەن يەزدان ئامادە بىكەن.»] 24 ئەوانەى لەلایەن فەرسىيەكەنەوە

بۇو، ڇۈانەكەش پۇونا كى مرۆف بۇو، 5 پۇونا كىيىه كەش لە تارىكىدا دەدرەوشىتىه و تارىكىيە كە سەرىدا زال نەبۇو.

ئەلياس نېت و پىغەمبەرە كەش نېت، ئېتىر بۆچى خەللىكى لە ئاو 6 مروقىكى هات كە خودا نارديبووى، ناوى يەحىا بۇو.

ھەلەدە كىيىت؟» 26 يەحىاش وەلامى دانەوە: «من خەللىكى 7 ئەو بۆشایقى هات، تاكو شایقى بۇ پۇونا كىيىه كە بىدات، لە ئاو ھەلەدە كىيىش، بەلام يەكىك لەتىواناتن ۋاوهەستاواه كە بۆ ئەوهى ھەمووان لە رېنگە ئەوهەو باوهەر بېتىن. 8 ئەو نايانس، 27 ئەو لەدۋاى من دېت، من شایانى ئەوهى نىم كە پۇونا كىيىه كە نەبۇو، بەلكو هات تاكو شایقى بۆ پۇونا كىيىه كە بەسەر ھەموو بىدات. 9 ئەو پۇونا كىيىه راستەقىنەيەي كە بەسەر ھەموو

مروقىكىدا دەدرەوشىتىه، دەھانە جىھان. 10 ئەو لە جىھاندا بۇو، 11 ئەو بۆلای جىھانىش بەو بەدىبات، كەچى جىھان نەيانسى.

گەلە كەدى هات بەلام ئەوان پېشوازىپان لىكىد، ئەوانەى باوهەرىان 12 لە گەل ئەوهەشا ھەموو ئەوانەى پېشوازىپان لىكىد، ئەوانەى باوهەرىان بە ناوى ھېتىا، مافى پېدان بىنە رۈلەي خودا، 13 ئەوانەى نە به سروشت لەدایك بۇون، نە بە خواتى مروف، نە بە وىسىتى پاوايش، بەلكو لە خوداواه لەدایك بۇون. 14 وشە كەش گوقى: «يېنىم رۆحى پىرۇز وەك كۆتۈك لە ئاسمانەوە دەھانە خوارەوە و لەسەرى نېشتەوە، 33 من نەمدەناسى، بەلام

ئەو بۆ ئىسرايىل دەرىكەۋىت». 32 ئېنجا يەحىاشايقى ئەو بۆلای ئەوهە كە گۆتم: ئەوهى دواى من دېت پېشىم كەوت، چۈنكە پېش من بۇوە» 15 يەحىاشايقى بۆ دا و ھاوارى كەد: «ئەمە دەيىنەت رۆحى پىرۇز دېتە خوارەوە و لەسەرى دەنىشىتەوە،

ئەوهە كە گۆتم: ئەوهى دواى من دېت پېشىم كەوت، چۈنكە پېش من بۇوە» 16 لە گەنجىنەي پېشى ئەوهەو ھەمووان

نېعەمەت لەدواى نېعەمان وەرگۈتوو، 17 چۈنكە تەورات لە رېنگە موساوه درا، بەلام نېعەمەت و راستى لە رېنگە عىسای مەسیحەدەن دەرخىست. 18 ھەرگىز كەس خوداى نە يېنۇو

جىڭ لە كۆرە تاقانە كە خودا، ئەوهى لە باوهەشى باوكىدەيە، ئەو خوداى دەرخىست. 19 ئەمەش شایقىتىيە كەدى يەحىا،

كەتىپكەن كە جولە كە ئورشەلىم كاھين و لېشىان ناردە لاي پىرسىارى لى بىكەن: «تۆ كىيىت؟» 20 ئەو دانى پېدا نا و

رۇشتنق و بىننەيان لەكۆئى دەمایەوە، ئەو رۆزەش لە گەل مانەوە، نىكۆلى نەكەد، بەلكو گوقى: «من مەسیحە كە نىم.» 21 ئېنجا

لەيان پىسى: «ئەي كىيىت؟ ئەلياسى؟» گوقى: «نَا، ئەو نىم.» 22 ئېندا راوسى بىرەنچى كەتىمېز چوارى پاش نۇرەرۇ بۇو، 40 ئەندەرەندا راوسى بىرەنچى

لەيان پىسى: «ئەي كىيىت؟ ئەلياسى؟» گوقى: «نَا، ئەو نىم.» 23 شىمۇن پەتروس، يەكىك بۇو لە دووانەى كە گۆنپان لە يەحىا

بو و دوای عیسا کهون. 41 یه کم جاره ندراوس چو شایه کهی بیدن!» ئەوانیش بردیان. 9 کاتیک گورهی شیمۇنی برای دۆزیبەر و پىچى گوت: «مەسیحمان دۆزیبەرە». شایه که تاھى ئەۋەئاھى كىد كە بیووه شەراب، سەرچاواھى كە واتە دەستىشانكراو. 42 ئېنچا شیمۇنی هېتىيە لاي عیسا، عیشاش نەدەزانى، بەلام خزمەتكاران دەیازنان، ئەوانەئى ئاوه كەيىان تەماشى كىد و فەرمۇسى: «تۇ شیمۇنی كورى يۇنائى، بەلام بە دەرىتىباپوو، ئەوسا گورهی شایه كە زاۋىي باڭكىرىد و 10 پىچى كېفاس ناو دەپدرىيەت». كېفاس واتە پەترۆس. 43 بۇ بەيانى گوت: «ھەموو كەس يەكم جار شەرابە چا كە كە دادەن، عیسا ويسىتى بچىتە جەللى، فیلیپۆسى دۆزیبەرە، پىچى فەرمۇسى: كاتیک مەست بۇون، ئېنچا خراپەك. بەلام تو ھەتا ئىستا دوام بىکەوه». 44 فیلیپۆس خەلکى يېت سەيدا بۇو، شارەكە شەرابە چا كە كەت هيىشتۈرەتەوە! 11 ئەو پەرجووهى عیسا ئەندراوس و پەترۆس. 45 فیلیپۆسیش ناتائىل دۆزیبەرە، لە قاناي جەللى كەدى، يەكمىن نىشانەي بۇ كە بەھۇيە و پىچى گوت: «ئەۋەئى كە موسا لە تەورات و پىغەمبەر اينىش لە شىكىرى خۇى دەرخىست، قوتاپىيە كائىشى باوهپىيان پىچى هېتىا، پەرتوكەككابيان لەسەريان نووسىيە دۆزىمانەوە، عیسای كورى 12 دواتر لە گەل دايىكى وبرا كانى و قوتاپىيە كانى بەرەو شارى يوسفى خەلکى ناسىرەيە». 46 ناتائىل پىچى گوت: «ئاپا لە كەفەرناحوم دابەزىن، چەند رۈزىك لەوي مانەوە. 13 كە ناسىرە شىتى چاک ھەلدە كەھى؟» فیلیپۆس پىچى گوت: «وەرە جەزنى پەسخە ئەنلىكى بىدا وەلەم. 14 لە حەوشە كان نىزىك بۇوەوە، عیسا چوو بۇ و بېيتە». 47 عیسا ناتائىل بىنى بۇ لاي دىت، دەربارەي تۈرشهلىم. 15 قاچىيە كە فەرمۇسى: «ئەو وەھىي ئىسرائىيەي رەسەن، كە هېچ فىلەيىكى بىدا و كۆتىرى بىنى، پارەگۈرەوابىنىش دانىشتىبون. 16 قاچىيە كە ئىتىيە!» 48 ناتائىل پىچى گوت: «چۈن دەمناسىت؟» عیسا وەلەم لە ھەزىز دار دەركىد، مەر و گا پېكىوە. پارەگۈرەوابىنى پەرشۇلاڭ دايىوه: «پىش ئەۋەئى فیلیپۆس بانگت بىكت، تۇم لە ھەزىز دار دەركىد، مەر و گا پېكىوە. پارەگۈرەوابىنى پەرشۇلاڭ دەنجىرە كەدا بىنى». 49 ناتائىل وەلەم دايىوه: «برابى، تو كەدەوە و مىزەكەن سەرەۋەزىر كەد، 16 ئېنچا بە كۆتۈرۈشانى كورى خودايت! پاشاي ئىسرائىليت!» 50 عیسا وەلەم دايىوه: فەرمۇسى: «ئەم شستانە لېزە ھەلگەن! مالى باوک مەكەنە بازار!» باوارەت هېتىا، چونكە پىچى گوتىت لە ھەزىز دار ھەنجىرە كە تۇم 17 جا قوتاپىيە كانى ھاتەوە بىريان كە نوسر اووه: [دەلگەرمى بۇ بىنى؟ شىتى گورەت دەپىنەت!】 51 ئېنچا پىچى فەرمۇسى: «راستى مالە كەت دەمسوپىتىتەن!» 18 جولە كەن وەلەمان دايىوه: پراسىتىان پى دەلىم، دەپىن ئامىمان كەواھەتەوە و فەرىشىتەي «چ پەرجوونىكان نىشان دەدەيت تاڭ كە دەسەلاق ئەنچامدانى خوداش لەسەر كورى مرۇف سەرەدەكەن و دادەبەزىن». 19 عیشاش وەلەم دانەوە: «ھەموو ئەم كارانەت بىسەلمىتى؟» 20 عیشاش وەلەم دانەوە: «ئەم پەرسىتگىلە بېرۇوخىتن، بىنى پۇزۇ ھەلېدەستىنەمەوە» 21 لە بۇزۇ سېلېم لە قاناي جەللى شایە كە بۇو، 2 دايىكى عیشاش لەوي بۇو، 2 عیسا و قوتاپىيە كائىشى بۇ شایە كە بالانگھەيشتەكابۇن. 3 كاتیک شەرەب نەما، دايىكى بە عیسای گوت: «شەرەپىان ئىتىيە!» 4 عیشاش پىچى فەرمۇسى: «زېنە كە، چىت لە من دەويى؟ ھېشىتا كانى من نەھاتۇرە!» 5 ئېنچا دايىكى بە خزمەتكارانى گوت: «ھەرچىيەگان پى دەلى، يېكەن» 6 شەش كۆپەي بەردىن، لەو جۆرە كە جولە كەن بۇ پاڭكەدەن بەكارىيەنەتىن، لەوي دازابۇن، ھەر يەكى ھەشىتا پەرچووانەن بىنى كە دەيىكىد. 24 بەلام عیسا لە لاي خۇيە وە هەتا سەد و بىست لېتىيان دەگەرت. 7 جا عیسا پىچى فەرمۇسى: مەتمانەي پى نەگەن، چونكە ھەموو خەلکى دەناسى. 25 ئەو كۆپە كان پې بىكەن لە ئاۋە! ئەوانىش كۆپە كائىيان ھەتا سەر پىوپىسىتى بە كەس نەبۇو دەربارەي مرۇف شایەقى بۇ بەدات، چونكە خۇى دەمىزنان دلى مرۇف چى تىدايە.

2

3

پاونیک له فریسیه کان هه بیو به ناوی نیقؤدیمُوس، خودا نه هیناوه. 19 ئەمەش حۆکە کەیه: پروونا کیبیه کە هاتە يەکیک بیو له رابەرانی جولە کە. 2 به شەو هاتە لای عیسا و جىھان بەلام خەلک لە جىاتى پروونا کیبیه کە يان يېچى گوت: «رابى، دەزانىن تو مامۇستايەكى لەلای خوداوه خۇشىست، چونكە كرددەميان خراپ بیو. 20 لەبەر ئەوهى هاتۇويت، چونكە كەس ناتوانىت ئەو پەرجۇوانە بکات كە تۈرەركە سىنك خراپ بکات رق لە پروونا کیبیه کەيە و نايەت لای دەيدىكىت، ئەگەر خوداى لەگەل نېيىت.» 3 عىساش وەلامى پروونا کیبیه کە، نەوهەك كرددە وەكان ئاشكرايىت. 21 بەلام دايەوه: «پاىسىت پىن دەلىم، ئەگەرى يەکىك لەدىكى ئەوهى بەگۇزىھى راپسىت دەپروات، دېتە لای پروونا کیبیه کە، نەيىتەوه، ناتوانىت شانشىنى خودا بىيىت.» 4 نېقۇدیمُوس پىي تاكو دەربىكۈت كە كرددە وەكان لە خوداوهى. 22 دواى گوت: «مرۇف كە پىر يېت چۈن دەتونىت لەدىكى يېت؟ خۇ ئەمانە عىسا و قوتايىيەكانى هاتە خاکى لەھۇديا، لەۋى لەگەليان دىسان ناتوانىت چېچيەوه سكى دايىك و لەدىكى يېتەوه!» 5 عىسَا مایهەوە و خەلکى لە ئاۋەللىكىشا. 23 يەحياش لە ئەينۇنى وەلامى دايەوه: «پاىسىت پىن دەلىم، ئەگەرى يەکىك لە ئاۋەللىكىشا، چونكە لەۋى ئاۋەللىكىشا، چونكە هېشىتا و لە رۆحى پېرۇز لەدىكى نەيىت، ناتوانىت چېچيە ناو شانشىنى زۇر بۇو، ئېتى دەھات و لە ئاۋەللىكىشا، 24 چونكە هېشىتا خودا. 6 ئەوهى لە جەستە لەدىكى بۇوە چەستىيە، ئەوهەش يەحىا نەخراپ بۇوە زىنداوه. 25 لەۋى دەربارە پاڭكىرنەوه لە رۆحى خودا لەدىكى بۇوە پۇچە. 7 سەرسام مەبە كە بېم گفتۇگوھى كە دەپەتەنەنەن ئەوهى پەپەنەنەنەن و گوقى: «دەپى لەدىكى بىنهەوه؛» 8 با بۇ كۈي يېھەۋەتتەن دەلەتكەن 26 قوتايىيەكانى هاتە لای يەحىا و پېپەن گوت: «رابى، ئەوهى و گویت لە دەنگە كەي دەيىت، بەلام نازايت لە كۈپە دېت و لەوبەرى رووبارى ئوردون لەگەل تو بۇو، ئەوهى شايەتتە يېت بۇ كۈي دەچىت. هەركەسىكىش لە رۆحى پېرۇز لەدىكى بۇوە بۇيى دا، ئەمەتە خەلک لە ئاۋەللىكىشا گەن ئەمەتە خەلک ئاۋایە.» 9 نېقۇدیمُوس گوقى: «چۈن دەكىي ئەمانە رۇوبەدن؟» دېنە لاي.» 27 يەحىا وەلامى دايەوه: «كەس ناتوانىت شىئىك ئەمانە دەپەنەن شايەتلىقى بۇ دەھەن، ئىوهەش شايەتەن قبول ئىندراروم.» 29 بۇوك بۇ زاۋايدى، ھاۋىرۇنى زاواش كە خزمەتى نا كەن، 12 باسى شىتە زەمىنېيەكانىن بېتان كەد و باوەر نا كەن، زاوا دەكتەن، زاوا دەكتەن، چاھەرپىنى دەنگى هاتە كەدەكتەن، كاپىك ئېت چۈن باوەر دە كەن ئەگەر باسى شىتە ئاسمانىيەكانىن بۇ دەنگى زاوا دەبى، زۇر دەلخۇش دەيىت، ئەم خۇشىيە 13 كەس سەرەنە كە وتووه بۇ ئاسمان جەل ئەوهى لە ئاسمان درابە من و ئىستا هاتە دى. 30 پۇيىستە ئەوزىزىد بکات و منىش هاتۇوهتە خوارەوه، كە ئەوشىش كۈرى مۇۋە. 14 هەرۋەك كەم.» 31 ئەوهى لە سەرەوە دېت لە سەرەوۇي ھەمۆوانە، موسا لە چۈلەوانى مارە كەي بەر زەرگەدە، ئاواش دەبى كۈرى بەلام ئەوهى لە زەۋىيە ئەوه زەمىنېيە و وەكۆ كەسىكى زەمىنې مۇۋە 15 تاكو هەركەسىك باوەرپى پىن دەدەۋىت. ئەوهى لە ئاسمانىوە دېت لە سەرەوۇي ھەمۆوانە و بېتىت چۈلەوانى ھەتاهەتايى ھەيىت.» 32 شايەت ئەوه دەدەت كە بېنۈيەتلىقى و بىستۇرۇيەتلىقى، بەلام 16 aiōnios g166 بەلەر ئەوهى خودا ئەوهندە جىھانى خۇشىست، ئەناھەت كۈرە كەس شايەتىيە كەد و مەرنا گىزىت. 33 ئەوهى شايەتىيە كەد تاقانە كەد بەختىرىد، تاكو هەركەسىك باوەرپى پىن بېتىت و ورددە گىزىت، مۇرى دەكتەن كە خودا پاىستە، 34 چونكە لەناو نەچىت، بەلکو چۈلەوانى ھەتاهەتايى ھەيىت، (aiōnios g166) ئەوهى خودا ناردوویەتلىقى بە پەيامى خودا دەدەۋىت، لەبەر 17 چونكە خودا كۈرە كەد نەناردە جىھان تاكو جىھان حۆكم ئەوهى خودا بىن سۇور پۇچە پېرۇز دەبەخشىت. 35 باوەكى بەلات، بەلکو تاكو جىھان بەوهە پىزگارى بېت. 18 ئەوهى ئاسمانى كۈرە خۇرى خۇشىدە وەپەت و ھەمۆ شىئىكى داوهە باوەرپى پىن بېتىت حۆكم نادىريت، بەلام ئەوهى باوەر ناھىيىت دەستى. 36 ئەوهى باوەر بە كۈرە كە بېتىت چۈلەوانى ھەتاهەتايى ئەوا حۆكم دراوه، چونكە باوەرپى بە ناوى كۈرە تاقانە كەد

هه یه. به لام نهوده گویایه‌لی کوره که نیمه زیان ناینیت، ۱۹ زنه که یعنی گوت: «گوره‌م، واى ده پینم که تو پنجه مبه ریت. ۲۰ با او پیرامان الام شاخه دا خود ایان پرسنوه، به لام یهوده ده لئن ژورشه لم ئه و شونیه یه که پیوسته په رستنی لی بکریت». ۲۱ عیساش یعنی فرمومو: «خانم، باوه‌رم پن بکه، کاتیک دیت یهوده باوك ده په رستن، به لام نه له سره‌تم شاخه و نه له ژورشه لم. ۲۲ نهوده یهوده ده په رستن نایناسن، به لام نهوده یعنی ده په رستن ده بیاسین، چونکه بزرگاری له جوله که وده‌یه. ۲۳ به لام کاتیک دیت نه‌ویش که تیستایه خواپه رسته راسته قیه کان به روچی پیروز و راستی باوك ده په رستن، چونکه باوك داواه نهدم جوزه خواپه رستانه ده کات. ۲۴ خودا روحه و پیوسته نهوانه ده په رستن به ده لای بیره که دانیشت، نزدیکی کاتزیمیز دوازده بیوه. ۷ کاتیک رثیکی سامیره‌ی هات بیوه‌یه ئاو بیات، عیساش یعنی فرمومو: «هدنیک تاوم بده‌ری». ۸ لهو کاته‌دا قوتاییه کانی چوو بیونه ناو شار تاکو خواردن بکن. ۹ جا زنه سامیره‌یه که یعنی گوت: «تو جوله کیت و منیش ژنیک سامیره‌یم، چون داواه تاوم لی ده کیت؟» چونکه جوله که کان تیکنلی سامیره‌یه کان نان. ۱۰ عیساش وه‌لام دایه‌وه: «نه‌گهر به خشنی خودات بزانیاه و هروده‌ها نهوده‌ش کنیه که بیت ده لایت! تاوم بده‌ری، نه‌وسا تو داوات لی ده کرد و نه‌ویش ئاوی زیانی پیده دایت». ۱۱ زنه که یعنی گوت: «به لام گوره‌م، دؤلکت پن نیبه و بیره کش قووله. تیئر تو ئاوی زیانت لکوی بیوه؟ ۱۲ خو له یاقوی باوکان گوره‌ت نیت که بیره که‌ی پیداون، خوی و کوره کانی و ملاات کانیشی لیيان خواردووه‌ته‌وه؟» ۱۳ عیسا وه‌لام دایه‌وه: «هر کسیک لام ئاوه بخواهه و جاریکی دیکه تینووی ده بیته وه. ۱۴ به لام نهوده لوه ئاوه بخواهه وه که من ده دیده‌من، هر گیز تینووی نایت، به لکو ئوه ناوه‌هی من ده دیده‌من تییدا ده بیته کانیاویک و هملده قویت، زیانی هه تاهه‌تایی ده به خشی». ۱۵ زنه کش یعنی گوت: «گوره‌م، نه و تاوم بده‌ری تاکو تینوو بهم و نه‌یه‌مه‌وه تیئر بیوه ئاوی کیشان». ۱۶ عیساش یعنی فرمومو: «پرو، میزده که‌ت بانگ بکه و وره‌وه بیزه». ۱۷ زنه که وه‌لام دایه‌وه: «میزدم نیبه». عیساش یعنی فرمومو: «راست ده کیت که ده لئی میزدم نیبه. ۱۸ له راستیدا پیش میزدت هه بیوه، یئستانش نهوده گهه میزدت نیبه. دیکه درویه‌ده کات.» ۳۸ من یهوده بیوه درویه‌یک ناردووه که پیوشه ماندو و نه بیونه. کسانی دیکه پیووه ماندو بیون و یهوده

به رهه می ماندو و بونیان ده خون» 39 زور له سامیره پیه کافی ئهو 5 پاش ماوهه ک له کاتی جه زنیک جوله کدا، عیسا چوو بو شاره باوه ریان به عیسا هینا، له بهر قسهی ئهو زنی ک شایاهنی تورشلهلم. 2 له تورشلهلم له لای ده روازه هی مه رهه وزنیک دهدا: «هه رچیه کم کرد وووه پیچ فرمومو». 40 له بهر ئهوه هبو به عیبری پینان ده گوت بیت حسدا، به ده ریدا پنچ کاتیک سامیره پیه کان هاته لای عیسا، تکیان لیکد له لایان پرپه وی سر داپوشراوه بیو که هه ردوو لایان به کوله که بینتیته و، ئه ویش دوو روژلهوی مایه وه. 41 ژماره هی کی زور گیرابون. 3 لهوی خه لکنیکی زور را کشاپون، نه خوش و زیارتیش به هوی قسه کانیه وه باوه ریان هینا. 42 به زنکه کیان کویز و شهل و گنج، چاوه رنی جولانی ئاوه که بیون، 4 چونکه ده گوت: «چتر به هوی قسهی تروه نیه که ئینه باوه ره ده هینین، هندیک جار فریشه هی کی یه زدان داده بزی بوناوه حوزه که و چونکه خومن بیستمان و ده زانی که ئهم پیاوه به راستی ئاوه که ده جولاند، جا ئوهی یه کدم کس ده چووه ناو پرگارکری جیهانه» 43 پاش ئهو دوو روژله عیسا ئه وی حه و زه کده، هر نه خوشیه کی هبوواه چاک ده بودوه وه. به جیپیشت و چوو بو جه لیل، 44 چونکه خوی فرمومو بیو 5 کابرایه ک لهوی بیو که سی و هه شت سال نه خوش بیو. که پنځمه بر له شاری خوی ریزی لی ناگیریت. 45 له بهر 6 کاتیک عیسا ئهم کابرایه بینی پاکه تووه و زانی ماوهه کی ئه وه کاتیک هاته جه لیل، جه لیلیه کان پیشوازیان لیک کرد، زوره وايه، پیچ فرمومو: «دهه وی چا کیتیه وه؟» 7 نه خوشه که چونکه ئه وانیش بون جه زن هاتیون و هه موو ئهو شتاهیان و هلامی دایه وه: «گوردم، کاتیک ئاوه که ده جویت، کسم بینیوو که له جه زندا له تورشلهلم کردبووی. 46 عیسا دیسان نیبه بخانه ناو حه و زه کده، هه روهها کاتیکیش هه ول دهدم هاته وه شاروچکه کی قانا له ناوجه هی جه لیل که لهوی ئاوه بروم، یه کیکی دیکه پیش من ده چیته ناوی». 8 عیسا ش پیچ کدبوبه شه راب. لهو شاروچکه دا کار به ده سنتیکی پاشا فرمومو: «هه سته! نوینه کدت هه لگره و پرو؟» 9 ده ستبه جن هبوو که کوره که ده کفه ناسووم نه خوش بیو. 47 کاتیک کابرایه بیووه وه، نوینه که ده لگرت و رویشت. ئهو که بیستی عیسا له یه هودیاوه هاتووه ته جه لیل، چووه لای روژه ش شه مه بیو، 10 له بهر ئهوه را به رانی جوله که به کابرای و لیک پارایه وه که بیت بونه وه کوره که ده چاک بکاته وه چاک بکوبوه وه بیان گوت: «شه مهیه و دروست نیه نوینه کدت که له سه رهه رگدا بیو. 48 ئینجا عیسا پیچ فرمومو: «نه گهر هه لگرت». 11 کابرایه و هلامی دانه وه: «ئه وهی چا کیکدمه وه ٹیهه په رجورو و کاری سه رسوره هینه نه بین هر گیز باوه ره پیچ فرموموم: «نوینه کدت هه لگره و پرو?» 12 لیبان پرسی: «ئه وه ناهین». 49 کار به ده سته کدش پیچ گوت: «گوردم، پیش پیاوه کتیه که پیچ گوق: «هه لیگره و پرو؟» 13 به لام کابرای ئه وهی کوره کدم بمریت، ورهه. 50 عیسا پیچ فرمومو: «پرو! چاک بیووه وه نه یده زانی کنیه، چونکه عیسا له ناو ئه وه خه لکنی کوره کدت ده زیت.» پیاوه که باوه رهی بهو قسهیه کرد که لهوی بیون به نهنه دوور که وته وه. 14 دواي ئهوه عیسا ئه وی عیسا پیچ فرمومو و رویشت. 51 که به ریگاوه بیو، کویله کانی له په رستگا بینیه وه و پیچ فرمومو: «ئه وه تا چا کبوبه وهه وه. ئیتر تووشی بیون و هه ولیان پیدا که کوره که ده زیدووه. 52 جا گونه مه که، نه وک خاپرت به سه ریت.» 15 کباراش چووه سه باره ت بهو کاتر میزه دی تیلدا چاکتر بیووه وه پرسیاری به را به رانی جوله که گوت که عیسا بیووه چا کیکدووه وهه وه. لیکدن، و هلامیان دایه وه: «دویخن کاتر میزه که پاش نیوه پرو 16 له بهر ئه وهی که عیسا ئهم کارانه له له روژی شه مه دا تایه که به ریدا. 53 باوه که زانی که ریک ئه و کانه بیووه که ده کرد، را به رانی جوله که ده ستيان کرد به چه و ساندنه وهی. عیسا پیچ فرمومو بیو: «کوره کدت ده زیت.» ئه وسا خوی و 17 به لام عیسا له به رام بردا فرمومو: «هه تا ئیستا باوکم کار خاوه خیزانی هه موو باوه ریان هینا. 54 ئه مهش دووهم په رجورو ده کات، منیش کار ده کم.» 18 له بهر ئهم هویه جوله که کان بیو که عیسا کردی، دواي ئه وهی له یه هودیاوه هاته جه لیل. زیارت هه ولیان ده دا پیکوژن، چونکه تنهها شه مهی نه ده شکاند، به لکو ده گوت که خودا باوکیق، خوی له گکل خودا یه کسان ده کرد. 19 له بهر ئه وه عیسا و هلامی دانه وه: «پراستی

پاستیتان پی دهایم: کوره که ناتوانیت له خزیوه هیچ شتیک شایه تم بُو ددهن که باوک منی ناردووه. 37 باوکیشم که بکات ئوهه نه بیت که ده بیینت باوک دهیکات، چونکه ناردوومی، خزی شایه تم بُو ددهات. ئیو هرگیز ده نگیتان هرهچی باوک دهیکات، کوره کش دهیکات. 20 باوک نه بیستووه و پرواله تیتان نه بینیوه، 38 فرمایشته کشی له دلی کوری خزی خوشد وهیت و هه موو ئوهه پیشان ده دات ئیوهدا نامینیته و، چونکه ئوههی ئه ناردووه هیت ئیوه باووه دی که دهیکات، کاری لمانش مهزنتی پیشان ده دات، تاکو پی ناکن. 39 نوسراوه پیروزه کان ده پشکن، چونکه وا ده زان سه رسام بن. 21 وک چژن باوک مردووان هله ده سنتیته و، ژیانی هماتاهه تای بُو ئیوه تیدایه. ئه نوسراوانه شایه تم و زیندووه ده کاته وه، کوره کش ئوهه بیه ویت زیندووه بُو ددهن،^(aiōnios g166) 40 به لام ناتانه وی بینه لام تاکو ده کاته وه. 22 هه رووهها باوک کس حکم نادات، به لکو ژیاتان هه بیت. 41 «من شکو له خله ورنا گرم. 42 به لام هه موو حوكدانی داوهه دهست کوره که، 23 تاکو هه موو ئیوه ناسی که خوشوه سی خوداتان له دلدا نییه. 43 به ناوی بریزی کوره که بگرن وک چژن بریزی باوک ده گرم. ئوههی باوکمهوه هاتوم، پیشوازم لی ناکن، به لام ئه گریه کیکی دیکه بریزی کوره که نه گری، بریزی باوکیش ناگری که ناردووه هیت. به ناوی خزیوه بیت، پیشوازی لیده کدن. 44 چژن ده توان
24 «پاستی راستیتان پی دهایم: ئوههی گوئی له وشه کدم بگریت باوهر بینن ئه گر شکومندی له یه کتری وربرگن و داوه و باوهر بیت بهوهی ناردوومی ژیانی هماتاهه تای ده بیت و ئه شکومندیه نه کدن که له تاکه خوداویه؟ 45 «وا مه زان حکم نادریت، به لکو له مردنهوه بُو ژیان گواستراوههه. من له لای باوک سکالاتان لی ده کدم. یه کیک هه یه سکالاتان
25 راستی راستیتان پی دهایم: کاتیک دیت لی بکات، که موسایه، ئوههی هیواتان پییه ق. 46 ئه گر که دهیکه که ئیستایه، کاتیک مردووان ده نگی کوری خودا دهیستن، باوهر تان به موسا بکرایه، باوهر تان به منیش ده گرد، چونکه گوئیگانیش زیندووه ده بنه وه، 26 چونکه وک باوک ژیانی لمبارهی منه وه نوسیویه ق. 47 ئه گر باوهر بیش به نوسراوه له خزیدا هه یه، به کوره کشی داوه ژیانی له خزیدا هه بیت. ئه نه کدن، چژن باوهر به وتكانی من ده کدن؟»

27 ده لاتی حوكدانیشی داوه ق، چونکه ئه و کوری مرؤفه. 6 دواي ئهمه عيسا چووه بُو ئوهه ری ده ریاچه هی جه لیل،
28 «له مه سه رسام مه بن، چونکه کاتیک دیت هه موو ئهوانه که ده ریاچه هی تبه ریهیه، 2 ئاپورهیه که له خله ک دواي له تاوا گزوردان ده نگی ده بیستن و 29 دینه ده رهه، ئهوانه کرداری چاکان کردووه هله ده سنتهوه بُو ئوهه بیش، به لام کوئیون، چونکه ئه پو پرجووانه يان بینبیو که له نه خوشه کاندا دهیکرد. 3 ئینجا عيسا چووه سهر شاخ و له وی له گدل خوانه کی که ده هاتنه لای، به فیلپویسی فرمومو: «له کوئی نان بکپن و خوم نا کدم، به لکو خواستی ئوههی ناردوومی. 31 «ئه گر خوم ددهم، حوكدانه که شم دادپه روه رانیه، چونکه داوه اخواستی شایه ق بُو خوم بددهات، منیش ده زانم ئه شایه تیه که راستی نیه. 32 یه کیکی دیکه دایه وه: «بایي دوو سدد دیناریش نان به شیان ناکات، ئه گر هر ریه کهيان که مینکی به رکویت.» 8 یه کیکی له قوتاییه کانی که راستی دا. 34 من شایه قی مرؤف ورنا گرم، ئه مانه ش ده لام تاکو ئیوه ریزگارن. 35 ئه و چرايه کی هله لگیرساو و برسکه دار بوو، ده تانیست ماوهیه که به پروونا کییه که دلخوش بن.
36 «به لام من شایه تیه کم هه یه لهوهی یه حیا گزنگره، چونکه شوینه گاییه کی زوری لیبوو، جا پیاوه کان که پینچ هه زار ده بون ئه و کارانه باوک پینداوم تهواوی بکم، ئه کارانه خزیان

دانیشتن. 11 عیساش نانه کانی و هرگرت و سوپاسی خودای 28 له بهر ئوهه لیيان پرسی: «چی بکین تاکو کاره کانی خودا کرد، پاشان به یچی پویست دابهشی کرد به سه رئوهاندا که بکین؟» 29 عیسا وهلامی دانهوه: «کاری خودا ئەمەدیه: باوهر دانیشتبون. بۆ ماسییه کانیش همان شتی کرد. 12 کاتیک بھین بهوهی ناردوویه قی.» 30 ئوهانیش لیيان پرسی: «چی هەمووان زېربون، عیسا به قوتاییه کانی فرمۇو: «ئەو پەلکنانى پەرجوونىك دەکەت تاکو بیبىنەن باورەت پى بکین؟ چی ماوهەدەوە کۆزى بکنهوه تاکو ھیچ بەفیروز نەروات.» 13 ئوهانیش دەکەت؟ 31 باوبایرانان له چۆلەوانى مەنیان خوارد، وەک کۆيان گەددەوە دوازده سەبەتەيان پرگەد لەو پەلکنانەد ئەو نوسراوه: [له ئاسمانەوە نانى دانى تاکو بېقۇن.].» 32 عیساش یچی پېنج نانه جۆزىي لە ناختران مابووهەوە. 14 له بهر ئوهه کە فەرمۇون: «راستى راستىتان پى دەلەم: موسا نەبۇو نانه کەی لە خەلکە کە بىنیيان عیسا چ پەرجوونىكى کرد، گوتیان: «بە راستى ئاسمانەوە دانى، بەلکو باوكە لە ئاسمانەوە نانى راستىتان دەداتى، ئەمە پېغەمبەرە کەیه کە بۇ جىيان دىت.» 15 عیسا زانى ئەوان 33 چونكە نانى خودا ئەوهە كە لە ئاسمانەوە دابەزىوه وزىان بە نيازان بىن و پىگەن تاکو بىكەنە پاشا، دىسان بە تەنها چووه دەبەخشىتە جىيان.» 34 له بهر ئوهه پېيان گوت: «گەورەم، سەر شاخ. 16 کاتیک شوارە داھات قوتاییه کانى بۇ لاي ھەممۇ كاتىك ئەو نانەمان بەدرەر.» 35 عیساش يېنی فەرمۇون: دەرياچە کە چۈونە خوارەوە، 17 سوارى بەلمىك بۇون و بە «من نانى زىيان، ئەوهە يېتە لام ھەرگىز بىرىنى نايىت، ئەوهەش دەرياچەدا بۇ كەفرناحوم كەوتەرى. تارىك داھات و عیسا باوهەرم پى بېتىت ھەرگىز تىنۇوی نايىت. 36 بەلام پېن گوتىن، ھەر نەگەيشتە لایان. 18 پەشهبا ھەلېگەد و دەرياچە ھەلچۇرۇ. مەنغان بىنیو و باوهەرىش ناهىن. 37 ھەركەسىك باوک دەداتە 19 كە نزىكىدى يېست و پېنج تاکو سى تىرھاۋىز سولىان من دىتە لام، ئەوهەش يېتە لام، ھەرگىز دەريبا کەم. 38 من لە لىتاپو، عیسایان بىن بەسەر ئاۋەكەدا دەرۋاات و لە بەلمەدە كە ئاسمانەوە دابەزىوه، نەك بۇ ھەدە خواتى خۆم ئەنچام بەدم، تىزىك دەيىتەوه، جا ترسان. 20 بەلام يېنی فەرمۇون: «ئەوه بەلکو خواتى ئەوهى ناردوومى.» 39 ئەمەش خواتى ئەوهەش من، مەترىس!» 21 كە پازى بۇون سوارى بەلمەدە كە بىكەن، كە مەن ناردووە، ھیچ كەسىك لەوانە لەدەست نەدەم كە دەستىبەجى بەلمەدە كە گەيشتە ئەو كەنارە بۇ دەچۈن. 22 بۇ يېنی داوم، بەلکو لە ٻۇزى دواپىدا زىندىوويان دەكمەوهە. بەيانى، ئەو خەلکى لەوبەرى دەرياچە كە راوهەستابۇن بىنیيان 40 خواتى باوک ئەمەدیه: ھەركەسىك تەماشى كورە كە بکات لە بەلمىك زىباتر لەۋى نەبۇو، بەلکو قوتاییه کانى و باوهەرى پى بېتىت زىيان ھەتاكەتلىي دەيت، منىش لە ٻۇزى سوارى بەلمەن بىن، بەلکو قوتاییه کانى بە تەنها بەرېتكەتلىي. دواپىدا زىندىكەن، چونكە فەرمۇوى: «من ئەننەي شۇيەنەنە كەيان لېنی خوارد كە عیسای خالوەن شکۇ سوپاسى لە ئاسمانەوە دابەزىوه.» 42 گوتیان: «ئەمە عیسای كورى خودايى كرد. 24 کاتیک خەلکە كە بىنیيان نە عیسا لەۋىيە و نە يۈسف نېيە، كە دايىك و باوكى دەناسىن؟ ئېستا چۈن دەلتىت» لە قوتاییه کانى، سوارى بەلمەكان بۇون و چۈونە كەفرناحوم، بۇ ئاسمانەوە دابەزىوه؟» 43 عیساش وهلامی دانەوە و يېنی گوتىن: ئەوهە بەدوايى عىسادا بگەرىن. 25 كە لەوبەرى دەرياچە كە «لەنا خۇتاندا بەلەبۇل مەكەن.» 44 كەس ناتوانىت يېتە لام دۇزپىانەوە، لیيان پرسى: «پابى، كە گەيشتىبە ئېرە؟» 26 عیسا ئەگەر باوك راينە كەپتەن، ئەوهى ناردوومى، منىش لە ٻۇزى وهلامى دانەوهە: «راستى راستىتان پى دەلەم: ئېبە بەدوايى داۋايدا زىندىووی دەكمەوهە.» 45 لە پەرتۈوكى پېغەمبەر اندا دەگەرېن نەك لە بهر ئەوهى نىشانەكتان بىن، بەلکو لەپەر نوسراوه: [ھەممۇ لە خودا وە قىرەن]. جا ئەوهە باوكە نەوهە لە نانە كەتان خوارد و تېر بۇون. 27 بۇ خۇرا كىك ئىش يېستىلىق و قېرىپوپىت دىتە لام. 46 كەس باوكى نە بىنیو مەكەن كە لەناوە دەچىت، بەلکو بۇ خۇرا كىك كە بۇ زىيانى جەگە لەوهى لە خودا وە، تەنھا ئەوهى لە خودا وە باوكى ھەتاكەتلىي دەمەنەتەوهە، ئەوهى كورى مەرۇف دەتەنداقى، بىنیو. 47 راستى راستىتان پى دەلەم: ئەوهى باوهە بېتىت چونكە ئەمە خودايى باوك مۇرى لىداوه.» (aiōnios g166) 48 من نانى زىيان.

49 با بایپرانتان له چوله وانیدا مه نیان خوارد و مردن. 50 به لام دایه ووه: «گورهم، بجهنمه لای کی؟ و ته کافی زیانی هه تاهه تایی له لای تریه.» 51 منم ئه نانه زیندووهی که هه تاسمانه و دابزیوه، تاکو ئوهه لی بخوات نه مریت. 52 ئه نانه زیندووهی که هه تاسمانه و دابزیوه، ئایا که تو پیروزه که خودایت.» 53 عیسا و لامی دانه ووه: «ئایا من گیوه دوازدهم هه لنه باراد ووه؟ به لام يه کیک له گیوه ئیلیسسه!» 54 ئه و باسی يه هوزای شیموی ئه سخنریویتی ده گرد، چونکه سه ره رای ئوهه که يه کیک بورو له دوازده قوتاییه که، چونکه کان له ناو خزیان ده مه قالمیان بورو ده بانگوت: «ئه مه چون ده تواني جهسته خویمان بداتی چخزین؟» 55 لدبدر ئوه به لام به ته ما بیو به گرتی بدات.

عیسا یچی فرمون: «پاسنی پاستیان پی ده لام: ئه گهر جهسته ی 7 دواز ئه مانه عیسا به جه لیلدا ده گهرا و نه یده ویست له يه هودیا بگدری، چونکه را به رانی جوله کهی ئه وی هه ولیان ده دا بیکورون. 2 کاتیک جه زنی که پرها شینه که جوله که دش نزیک بوده ووه، 3 بر اکافی پییان گوت: «تیره به جیهیله و برق بوناوجه هه يه هودیا، تاکو قوتاییه کافی خوشت کاره کانت بییین که تو ده یکه دیت، 4 هیچ کسیک به نهی شنیک ناکات ئه گهر بیه ویت ئاشکرا بیت. 5 گهر ئه مه شنانه ده که دیت، خوت پیشانی جیهان بده.» 5 بر اکافی وایان پی گوت، چونکه ته نانه ئه وانیش با ویرانی پیچ نه ده گرد. 6 عیساش یچی فرمون: «جاری کاتم نه هاتووه، به لام هر ده دم کافی گیوه گونجاوه. 7 جیهان ناتوانیت پری لیتان پیتندوه، به لام رقی له من ده بیتنه ووه، چونکه شایقی لمسه ر ده ده دم که کرده ووه خراپه، 8 گیوه برقونه جه زنکه که، من نایمه مه ئه مه جه زنکه، چونکه هیشتا کاتم ته او و نیوووه.» 9 ئه مانه فرمومو له جه لیل مایه ووه. 10 به لام که بر اکافی برق جه زنکه چوون، ئه ویش پریوشت، به لام به ئاشکرا نا، به لکو به نهین. 11 را به رانی جوله که له ده کهن، یچی فرمون: «ئایا ئه مه ده بیتنه هزی سانه کرد تنان؟» 12 له تیو خله که دا چریه چرپنکی زوری له سه ربو، هندیکان ده بانگوت: «پیاویتکن چا که.» خله لک دیکه ش ده بانگوت: «نه خیر، به لکو خله لک گومرا ده کات.» 13 به لام کس له ترمی جوله که کان به ئاشکرا باسی نه ده گرد. 14 کاتیک نووه که جه زن تیپه پری، عیسا چووه حوه شه کافی په رسنگا و دهستی کرد به قیرکدنی خله لک. 15 جوله که کان سه رسام بیون و پرسییان: «ئه مه که قیرنه کراوه چون ئه مه هه مو زانیاریه هی لام و کانه بدوا لوه زوریک له قوتاییه کافی پشتیان تیکرد و ئیتر له یه؟» 16 عیسا و لامی دانه ووه: «قیرکردنم هی خون نیبه، له گکل نه ده گه ران. 17 لدبدر ئوه عیسا به دوازده قوتاییه که بـ لکو هی ئوه ویه که ناردووی. 18 گهر کسیک بیه ویت فرمومو: «ئه مه گیوه ناتانه وی برقون؟» 19 شیفون په روس و لامی

بالا و فریسیه کان خزمه تکاریان نارد تاکو بیگن. 33 عیسا 8 به لام عیسا چوو بُو کیوی زه یتون. 2 له به ره به یاندا فرمودوی: «ماوهیه کی کهم له گه لان ماوه، ئینجا ده چه لای گرایه و حدوشە کانی په رستگا، هه مو خەلک هاتە لای و ئەوهی ناردووی. 34 بدومادا ده گپریز به لام نامدۇزنه وو، ئەویش دانیشت و دهستى کرد به قیرکىدیان. 3 مامۆستايانى ھەر روهە ناتوانن بین بُو ئەو شوئیه من لېي دەم». 35 ئیتر

تهرات و فرسیبیه کان ژیتیکان هینا که له کات داوینپیسیدا هیشتا کات نه هاتیوو. 21 دیسان عیسا پیچی فرمون: «من گیرابو، لهناوه راستی خهلهک که رایانگرت، 4 پیان گوت: ده روم و گیوه به دواما ده گرین، به لام لهناو گوناهه کاتنان «مامؤستا، ئەم ژنه له کاتی نېنجامدانی داوینپیسیدا گیراواه. دەرن، گیوه ناتوان بىنە ئەو شوئیە من بۆی دەچم.» 5 موساش له تەوراندا فرمانی پى كردوون ژف ئاوا بەردباران 22 لەبئر ئەوه جولەکە كان پرسیاریان كرد و گویان: «ئایا خۆی بکریت. توچى دەلپى؟» 6 ئەمەيان بۇ تاقیکەرنەوهی عیسا دەکۈزۈت؟ چونكە دەل: «عیوه ناتوان بىنە ئەو شوئیە من بۆی گوت، تاکو شیتیکان ھېيت سکالاى لى بىكەن. به لام عیسا دەچم.» 23 ئېتىر عیسا پیچی فرمون: «گیوه ھى خوارەوەن، خۆی چەماندەو و بە پەنجە دەستى كرد بە نووسىن لەسەر من ھى سەرەوەم. گیوه ھى ئەم جىهانەن، به لام من ھى زەوی. 7 کاتیک ئەوان بەردەوام بۇون لە پرسیارىگەن، عیسا ئەم جىهانەن نېم. 24 لەبئر ئەوه پېم گوت: لهناو گوناهه کاتنان ھەستايەو و پیچی فرمون: «کامەتان بىچ گوناهه با يە كەم دەرن، چونكە ئەگر باوەر نەھىن كە من ئەموم، ئەۋوا لهناو كەس بەردى تېڭىزەت.» 8 دیسان خۆی چەماندەو و دەستى گوناهه کاتنان دەرن.» 25 لېيان پرسى: «تۆ كېيت؟» عیسا كەرددەو بە نووسىن له سەر زەوی. 9 ئەوانەي گۆپيان لېبوو، پیچی فرمون: «من ھەر ئەوەم كە له سەرەتاوە پېم گوت. يەك لەدواي يەك رۆيشتن، دەستپېك لە پېرانەوە. ئەوسا 26 زۆر شتم ھەيە لەسەرتان كە پېلىم و شۇھى پى حۆكم بىدەم، عیسا بە تەنما مایەوە، ژنە كەش لەوئى راواه ستابوو. 10 عیسا به لام ئەوهى ناردۇومى جىنى مەتمانىيە، ھەرچىم له و بىستووه راستبۇوهەو و پیچی فرمون: «خانم، ئەوان لە كۆتىن؟ كەس بە جىهان دەلەيم.» 27 ئەوان تىنەنگىشتن كە باسى باوکى تاوانبارى نەكەدىت؟ 11 گوقى: «نەخىز گورەم.» عیسا دەكەت. 28 لەبئر ئەوه عیسا پیچی فرمون: «کاتیک كورى فرمۇسى: «منىش تاوابىارت نا كەم. پېۋ ئېتىر گوناھ مەكە.» مەرۇقان بەرگەزىدەوە، ئەوسا دەزان كە من ئەموم و له خۆمەوە 12 دیسان عیسا قىسەي بۇ گەردن و فرمۇسى: «من پرووناڭ ھېچ نا كەم، بەلکو بە جۆزە قسە دەكەم كە باوک قىرى جىهان، ئەوهى دوام بىكەۋىت ھەرگىز بە تارىيکىدا تاپرات، كەرددە. 29 ئەوهى ناردۇومى لەگەملەيە و بە تەنما بە جىنى بەلکو رۇوناڭ ژياني دەيىت.» 13 ئىنجىغا فرسىبىه کان پېيان نەھىشۇم، چونكە ھەمېشە ئەوە دەكەم كە جىي پەزامەندى گوت: «تەنما خۆت شايەقى بۇ خۆت دەدەيت، شايەتىيە كەت ئەوهە.» 30 کاتیک ئەم قسانەي دەكەد، زۆر كەس باوپەيان پراست نېيە.» 14 عیساش پیچی فرمون: «تەنەنت ئەگەر پیچى هینا. 31 عیسا بە جولەكانەي فەرمۇ كە باوپەيان پیچى تەنما خۆم شايەقى بۇ خۆم بىدەم، شايەتىيە كەم راپستە، چونكە ھەنەپە ئەوە دەكەم كە جىي پەزامەندى دەزانم لەكۈيە ھاتۇوم و بۇ گۈرى دەپرۇم. به لام گیوه نازان قوتابى من و 32 راستى دەناسن، راستىش ئازادەتان دەكەت.» من لەكۈيە ھاتۇوم يان بۇ گۈرى دەپرۇم. 15 گیوه بە گۈرىدە 33 جولەكان وەلاميان دايەوە: «ئېيە نەوهى ئىبراھىمەن، پۇانەكانى مەرۇف حۆكم دەدەن، به لام من كەس حۆكم نادەم. ھەرگىز كۆپلەي كەس نەبۈون. ئېتىر چۈز دەفەرمۇسى: «گیوه 16 ئەگەر حۆكمىش بىدەم حۆكمانە كەم راپستە، چونكە بە تەنما ئازاد دەبن؟» 34 عیسا وەلائى دانەوە: «راستى راستىتەن پى نېم، بەلکو من لە گەل باوکام، ئەوهى كە ناردۇومى. 17 دەلەيم، ھەركەسىك گوناھ بىكەت كۆپلەي گوناھە. 35 كۆپلە تەوراتى گیوه شىدا نووسراوە كە شايەقى دوو كەس راستە. ھەتاكەتايە لە مال نامىنېتەوە، به لام كۆر ھەتاكەتايە دەمېتىتەوە. 18 من شايەقى بۇ خۆم دەدەت، ئەو باوکەش كە مني ناردۇوە (aiān g165) 36 ئەگەر كۆرە كە ئازادى كەن، ئەوا بە راستى شايەتىم بۇ دەدەت.» 19 ئەوسا لېيان پرسى: «باوكت لەكۈيە؟» ئازاد دەبن. 37 دەزانم كە شۇھى لە نەوهى ئىبراھىمەن، به لام عیسا وەلائى دايەوە: «نە من دەناسن و نە باوکىشەم. ئەگەر ھەولى كۆشىتم دەدەن، چونكە پەيامە كەم لە دلى گیوهدا جىنگىلى مەنتان بىناسيايە ئەوا باوکىشمەن دەناسى.» 20 ئەو قسانەي نېيە. 38 چىم لەلائى باوک بىنۇو دەلەيم، گیوهش چىتان لە كەتاكىتكەدا فەرمۇ كە لهناو حەوشەكانى پەرسىتكە لە تىزىك باوگانەوە بىستووه دەيىكەن.» 39 وەلاميان دايەوە: «باوگان گەنجىنە كە خەلکى قىردا كەدە، به لام كەس نەيگەر، چونكە ئىبراھىمە، عیساش پیچی فەرمۇن: «ئەگەر پۇلەي ئىبراھىم

بۇونايد، گىدارەكانى ئيراهىمەن دەرىد. 40 بەلام ئىستا ھەولى ئەو رۆزەي بىنى و دەلىش بۇو.» 57 جولەكە كان پىيان گوت: كوشتنى من دەدەن، ئەو كەسى كە راستى لە خوداوه «تو جارى تەمنەت نەبووه بەپەنجا سال، شىرچۈن دەلىت كە بىست و بىچى گوتقى. ئيراهىم وەك ئىۋەھى نەكەر دەر دەرىد. 41 ئىۋەھى ئيراهىمەت بىنېۋە؟» 58 عيسا بىچى فەرمۇنون: «راستى راستىتەن كىدارەكانى باوگان دەكەن،» جا پىيان گوت: «بە زۆلى لەدىكى پى دەلىم، پېش ئەوھى ئيراهىم لەدىكى بىيت، من ھەم،» نەبۇرنى، يەك باوگان ھەيە كە خودايە. 42 عيسا بىچى فەرمۇنون: 59 ئەوسا بەردىان ھەلگەرت تاكو بەرداۋانى بکەن، بەلام عيسا «ئەڭر خودا باوگان بۇوايە، مەنتان خۇشىدەلىست، چونكە لە خۇرى شاردەدە و حەوشەكانى پەرسىتگەي بەجىيېشت.

خوداوه دەرچۈرم و هاتۇرم، لە خۇمەوھ نەھاتۇرم، بەلکو ئەو 9 كاتىك كە عيسا بە رېڭادا تىدەپەرلى، پاواينىكى بىنى ناردوومى. 43 بۇچى لە قىسە كام تىنەنگەن؟ چونكە شىۋە ناتوانى كە بە زەڭاك نايىنا بۇو، 2 قوتايبىه كانى لىيان پىرسى و گوتىيان: گۆئى لە وشە كام بىگەن. 44 ئىۋەھى لە ئىيللىسى باوگان، دەتائەنەويت «پابى، ئى، گوناھى كەر دەر دەرىد، ئەم پاواه يان دايىك و باوکى، وا تارەززووھەكانى باوگان جىئىھەجي بکەن. ئەو لە سەرەتاوه بىكۈز بە زەڭاك نايىنە؟» 3 عيسا وەللام دايەوه: «ئە ئەمە گوناھى بۇوه، لە راستىدا نەچەسپاواه، چونكە راستى لە ئەودا نىيە، كەر دەر دەكەت، بە زمانى خۇرى قىسە دەكەت، چونكە تاكو كارەكانى خوداي كاتىك درۆ دەكەت، بە زمانى خۇرى قىسە دەكەت، چونكە تىدا دەر بەكەويت. 4 هەتا رۆزە لە سەرەمانە كارى ئەو بەكىن درۆزەن و باوکى درۆيە، 45 هەر بۇيە، كاتىك من راستى دەلىم كە ناردوومى، چونكە شەو دادىت و كەس ناتوانىت كارى ئىۋەھى باوھەم پى نا كەن! 46 كامەتان دەتقۇنىت گوناھىكەم لەسەر تىدا بىكەت. 5 ئەوندەي لە جىهاندام، من رۇوناکى جىهانم،» بىسەلىنى؟ جا ئەڭر راستى دەلىم، بۇچى باوھەم پى نا كەن؟ 6 ئەمەدەي فەرمۇو و تەنلى لەسەر زەھۆي كەر، بە تەنە كە قورى ئەنەوھى لە خوداوهى، گۆئى لە پەماي خودا دەگېت. بۇچى گەتكەن، چونكە لە خوداوه نىن.» 48 جولەكە كان گۆئى سیلۆام خۇوت بشۇ،» (سیلۆام واتە ئېردىراو). جا بۇنىشت، وەلامىان دايەوه: «ئايا ئىتە راست نالىيەن كە تۆ سامىرە بىيت و خۇرى شۇشت و بە چاوى ساغغۇدە كەرإيە و مالەدە. 8 ئېنجا پۇچى پىست تىدا يە؟» 49 عيسا وەللام دانەوه: «من رۆزى دراوىنى و ئەوانەي پىشىت بىنېبۈيان سواں دەكەت گوتىيان: پىسەن تىدا نىيە، بەلام بىزى باوکەم دەگەم و شىوه ش سووكىلەتيم «ئەمە ئەنەو نىيە دادەنىشت و سوامى دەكەد؟» 9 هەندىنەكىن بىنەن، 50 داواي شىكۈز بۇ خۇم نا كەم، بەلام يەكىك ھەيە گوتىيان: «خۇرىقى،» ھەندىنەكىدە كەن گوتىيان: «نە خېر، بەلام لەو دەچىت.» بەلام ئەو پىدا گىرى دەكەد و دەيىگەت: «من ئەم،» 10 ئېنچا لىيان پىسى: «ئەي چۈن چاوت كەلەيدە؟» 11 وەللامى دايەوه: «پاواينىك بىچى دەگۆترى عيسا، قورى گەتكەن، چاوى ساخان دەكەت و خۇم شۇشت و پاشان چاوه كام بىنېيان.» 12 لىيان پىسى: «ئەو لە كۈنە؟» گوقى: «نازارەن،» 13 جا ئەوھى پىشىت باوگان گۇورەتى كە مرد؟ پېغەمبەر اىش مردن، خۇشت بە چى دەزانىت؟» 54 عيسا وەللامى دانەوه: «ئەڭر من خۇم قورە كەن گەتكەن، ئەوا شىكۈمەندىيە كەم ھېچ نىيە، ئەنەو باوکە كە شىكۈدارم دەكەت، ئەنەو ئىۋەھى دەلىن خودامانە. 55 هەرچەندە ئىۋەھى نایانسەن، بەلام من دەيىناسم. ئەڭر بىلەم نايىناسم، وەك شۇشت و ئىستا دېپەن.» 16 هەندىنەك لە فەرسىيەكان گوتىيان: ئىۋەھى دەمە دەرۇزەن، بەلام دەيىناسم و گۈزىيەلى و شەكەن ئەم، 56 ئيراهىمەي باوگان دەشاد بۇو كە رۆزى ھاتنى من بىنېت، جا

هندیتک دیکه گوتیان: «چون پاپوینک گوناهبار ده توانیت و پیچی فرمومو: «باوه‌ر به کوری مرؤف ده کهیت؟»³⁶ کابرا په جوروی بهم جوره بکات؟» پیتر دوبوهره کوته نیوانیان. و لامی دایه‌وه: «گوره‌م، ئه و کنیه تاکو باوه‌ری پن بکدم؟»³⁷ دیسان له نایینا کدیان پرسی: «تو ده رباره‌کی ئه و چی دلئی، عیسا پیچی فرمومو: «تو ئه ووت بینیو، ئه و همان ئه و که سه‌یه چونکه چاوی توی چاک کردده‌وه؟» گوتق: «پیغمه‌مه‌ره،» که ئیستا قسسه له گدل ده کات.»³⁸ ئویش گوتق: «گوره‌م،»³⁹ رابه‌رانی جوله‌که کان باوه‌ریان نه کرد که ئه مه نایینا بووه و باوه‌ر ده کهم.» ئینجا کیتوشی بو برد. عیسا فرموموی: ئیستا ده بینیت، هه تاوه‌هی دایک و باوکی پاوه‌کیان بانگکرد. «بۆ حوکدان هاتووه‌ته ثم جیهانه، تاکو ئه وانه‌ی نایینان⁴⁰ لینیان پرسین: «ئایا ئه مه کورتانه که ده لئین به زگاک نایینا بیین و ئه وانه‌ی ده بینن کویز بن.»⁴¹ هندیتک فرمومی بووه؟ ئه و ئیستا چون ده بینیت؟⁴² دایک و باوکی وله‌میان که له گدلی بون گوییان له مه بوو، لینیان پرسی: «ئایا ئه وش دایه‌وه: «ده زانین ثممه کورمانه و به زگاک نایینا بوو.»⁴³ عیسا پیچی فرمومون: «که گهر ئیوه کویز بوونایه نازانین ئیستا چون ده بینیت، یان نازانین کی چاوی چاک گوناهاتان نه ده بوو. به لام ئیستا شیوه ده لئین: «ده بینین،» له بره‌هه وه کردووه‌ته وه. له خوی پرسن، ئه و گه‌رمه و باسی خوی گوناهه‌که تان ده میتنه‌وه وه ده کات.»⁴⁴ دایک و باوکی له ترمی رابه‌رانی جوله‌که ئه مه‌یان

10 «راستی راستیان پن ده لئین، ئه وهی له ده رگاوه گوت، چونکه ته گبیریان کربوو هر کد سیک دانیت که نه چیته ناو پشتیری مه‌ره‌کان، به لکو به ریگله‌کی دیکدا عیسا مه سیحه کدیه، له کد نیشت ده ریده کدن.»⁴⁵ له بره ئه وه بوی سه ریکه و پیت، ئه وه دز و جه رده‌ده. 2 به لام ئه وهی له ده رگاوه بجهیته ژووره‌وه، ئه وه شوانی مه‌ره‌کانه. 3 ده رگاوانیش ده رگاکه‌ی لی ده کاته‌وه، مه‌ره‌کانیش گوتی له ده نگی ده گرن، و پییان گوت: «سویند به خودا بختو که راستیه که بلیت!»⁴⁶ دیسان فرمومی کان ئه و پاوه‌کیان پیشتر نایینا بوو بانگان کرد و ده زانین ئه مه پاوه گوناهباره.⁴⁷ کابرا و لامی دایه‌وه: «ئه گدر و گوناهباره، نازانم، به لام یه ک شت ده نام، نایینا بووم و ئیستا ده بینم.»⁴⁸ له بره ئه وه لینیان پرسی: «چی لیکر دیت؟ چون چاوی توی کرده‌وه؟»⁴⁹ و لام دانوه: «پیم گوتون گوییان لی نه گرتم. بوچی دیسان ده تانه‌وی بیستن؟ ئیوه ش ده تانه‌وی بونه کانه ناکون، به لکو لی پاده‌کدن، چونکه ده نگی بیکانه ناناسن.»⁵⁰ عیسا ئه مه غونه‌یه بونه کانه ناکون، به لام ده نگی ده گرن. بونه کانه ناکون، به لام ئه وانه‌یه بونه کانه ناکون، به لام ده نگی ده گرن. 7 له بره ئه وه دیسان عیسا فرموموی: «راستی راستیان پن ده لئین، منم ده رگاکی مه‌ره‌کان.»⁵¹ عیسا ئه وانه‌یه بیش من هاتونن دز و جه رده بون، به لام مه‌ره‌کان گوییان لی نه گرتن. منم ده رگاکه. ئه وهی له منه وه بجهیته ژووره‌وه پر زگاری ده بینت، نازادانه دیته ژووره‌وه و ده چیته ده رده و له وه رگا ده دوزیته‌وه. 10 دز نایدیت بونه دزین و کوشتن و لذت‌بردن نه بینت. به لام من هاتونن تاکو ئه وان ریانیان هه بینت، ریانیتکی پر و ته او. 11 «منم شوانه دلسوزه‌که، شوانی دلسوزش ریانی خوی له پیناوی مه‌ره‌کاندا داده‌نیت.»⁵² به کریگراویش شوانی خوادوه نه بینت، نه یده‌توانی هیچ بکات.»⁵³ پییان گوت: «تو به ته اوی له گوناه له دایک بیویت، تۆ فرمان ده که بیت؟»⁵⁴ جا گورگ دیت، مه‌ره‌کان به جیده‌هیلت و پاده‌کات، گورگیش ده ریانکرده ده رده وه. 35 عیسا بیستی ده ریانکرده ووه، دوزیته وه

مهربه کان دهبات و پرته واژهیان دهکات. 13 کابرا هلهل دیت، چونکه تو مرؤوفت و خوت دهکیت به خودا.» 34 عیاش چونکه به کری گیراوه و خهم مهربه کافی نییه. 14 «من شوانه وهلامی دانهوه: [ثایا له تهورانه که تان نهنوسر اووه: [من پنم دلسوزه که، مهربی خوم دهناسم و ئهوانیش من دهناسن، گوت: «عیوه خوداونده کان!»؟ 35 نوسر اووه پیروزه که هه میشه 15 هه رووه ک چون باوک ده مناسیت، منیش باوک ده ناسم. راستی ده فرمومیت. ئهگه خودا نهوانه به «خوداونده کان» ناو ریانم بونه مهربه کان داده تم. 16 هه رووهها مهربی دیکم ههی که بنیت که وشهی خودایان بونه توهه خواره وه، 36 ئیتر سه ر بهم پشتیره نین، ده بی ئهوانیش بېنم، ئهوانیش گوپیان له چون شیوه بهوه ده لین که باوک بۆخوی ته رخانی گردوده ده نگم ده بیت، جا ده بنه يه ک میگل و يه ک شوان. 17 لمبهر و ناردوویه تی بونجهان: «تو کفر دهکیت، چونکه گوت: «من هه وه باوک منی خوشده ویت، چونکه ئیان خوم داده تم کوری خودام؟» 37 ئهگه کاره کانی باوک نه کم، باوه پرم پی تاکو و هریگمه وه. 18 کدس له منی ناستیتی، بەلکو خوم مه کدن. 38 بەلام ئهگه رئو کارانه بکم، هرهچنده باوه پرم دایده تم. ده سه لاتم ههیه دایینم و ده سه لاتم ههیه بیبیه مه وه. ئه م پن ناکن، باوه ر بهو کارانه بکن، تاکو بزان و تیگن که راسپارده وه له باوکمه وه و هرگکتووه.» 19 بەهزی ئه م قسانه وه باوک له مندایه و منیش له باوکدام.» 39 دیسان ویستان دیسان دووبه رکی له تی جوله که کان پەيدابوو. 20 زوریک لەوان پىگن، بەلام له دهستیان دهربازی بوبو. 40 ئىنجا عیسا چووه وه گوتیان: «رۇحى پىسى ههیه و ورینه دهکات. بۇچى گوپى لى ئەوبەری ۋۇپارى ۋوردۇن و لەوی مایوه، لهو شوینەی که ده گرن؟» 21 هەندىيەکی دیکميان گوتیان: «ئەمە قسەی کسیک يەحیا يە کەم جار خەلکى له ئاو هەلدە کىشىا. 41 زور خەلک نییه که رۇحى پىسى تیدایت، ئایا رۇحى پىس دەتوانیت چاوى هاتنه لای و دەيانگوت: «يەحیا ھېچ پەرجۇنىڭى نەكىد، بەلام نايانا چاک بکاتاهو؟» 22 زستان بوبو و له ئورشەلیم جەڻى ھەرچى يەحیا دەربارە ئەم پاواه گوقى پاست بوبو.» 42 لەوی هەنوكه بوبو، 23 عیاش له حەوشە کافی پەرسەتگا له پىزەر وە خەلکىکى زۆر باوه ریان به عیسا هینا.

سەر داپېشراوه کەی سلیمان پیاسەی ده گرد، کە هەر دوو 11 پاوايىك به ناوی لەعازر نەخوش بوبو کە خەلک لای بە كۈلە کە گىرايابوو. 24 جوله کە كان لىي كۈپۈونە وو و يېتەنیا بوبو، هەمان گوندى مرىيەم و مدرسای خوشکى. 25 ئەم پیيان گوت: «ھەتا کەی لە گومان دەمانپىلەتە وە؟ ئه گەر تو مەسیحە کەیت، بە ئاشكرا پېچان بىن،» 25 عیسا وهلام بە پرچى پەنیه کافی سېرىيە وە، لەعازرى نەخوشىش براي بوبو دانهوه: «پېم گوت نەخوشىش بۆ مەدەن ئېي، بەلکو بۆ 3 خوشكەكان هەوايان بۆ عیسا نارد و گوتیان: «گەورەم، باوکمه و دەيكەم، شايەتم بۆ دەدەن. 26 بەلام عیوه باوه پر ئەوەتا ئەوهى خۇشتەدە نەخوشە.» 4 کاتىك عیسا ئەمە پیست فەرمومۇ: «ئەم نەخوشىيە بۆ مەدەن ئېي، بەلکو بۆ شکۈدارى خودايە، تاکو بەھۆر وە کورى خودا شکۈدار یېت.» 5 لەگەل ئەوهى عیسا مەرسا و خوشكە کەی و لەعازرى دەستم نايانپۇقىتىت. 6 کاتىك بىستى نەخوشە، دوو رۇزى دىكە منى داون له هەمووان گەورە تەرە، كەسيش ناتوانىت لە دەستى باوک پېانپۇقىتىت. 30 من و باوک يەكىن،» 31 دیسان ئەو جولە كانهى بەرھەلسى عیسايان دەگەر بەردايان ھەلگەت تاکو پیيان گوت: «رابى، ما وويەك لەمە وېر جولە کە كانى ئەوهى دەيانو بىست بەردايان بکەن، دیسان دەچىتە وە ئەوهى؟» چاكم لەلایەن باوکدە پېشاندان، بەھۆزى كامىانو وە بەردايان دەگەن؟» 33 جولە کە كان وەلامى دايە وه: «ئایا رۇزۇ دوازدە كاشتىمىز ئېي؟ ئەوهى چاک بەردايان ناکەن، بەلکو بەھۆزى كەدار بىكى بەرچەن بۆتەن بېن، دەپەن بەلکو بەھۆزى كەدار بىكى

ده بینیت. 10 به لام ۰ه۰ه۰ی به شه و پروات یی هله کویت، و ئه وی بینی، به سه رپنیدا که وت و یی گوت: «گورهه، چونکه رونوک تیدا نیمه»، 11 ئه مانهه فرمومو، پاشان یی ۰ه۰ر لیزه بوویتایه، برآ کم نه ده مرد.» 33 عیساش که بینی فرمونون: «لەعازری دۆستقان نوستووه، به لام ده پرۇم تاكو ده گریت و ئه و جوله کانهش که له گەلی هاتیون ده گرین، بەخەبەرى یېتىھەوه»، 12 ئىنجا قوتايىيە كان پېيان گوت: کارى له پۇچى كرد و خەمبار بیو، 34 لې پرسىن: «لەكوتىان «گورهه، ئه ۰ه۰ر ئه و نوستووه، چا ۰کە یېتىھەوه»، 13 عيسا باسى داناوه؟ ئەوانىش وەلاميان دايەوه: «گورهه، وەرە و بىئە»، مردى ئه وی گرد، بەلام ۰ه۰ن و ايانزانى باس له نوستى ئاسايى 35 جا عيسا گریا. 36 لەبەر ئه و جوله کە كان گوتىان: «سەپەر دەكتات. 14 عیساش بە ئاشكرا یېتىھەوه دەشادم کە له وی نەبۈوم، تاكو باوپەر بېئن. ئەمە کە چاۋى نابىنا کەي چاڭ كەدەوه، ئايى نەيدەقانى وەرن، با پۇقىن بۇ لايى»، 16 ۋەمىسىش کە بە دووانە بانگ واي بىكدايە ئەميش نەمردایە؟ 38 دىسان عيسا له ناخەوه دەگرە، بە قوتايىيە هاوهەكانى گوت: «با ئېھش له گەل ئەودا خەم دايگرت و هاتە لاي گۈرە كە كە شەكۈتىك بۇو بېرىن تاكو له گەل ئەودا بېرىن». 17 كاپىك عيسا گىشت، دەمە كەي بەردىكى پۇچەزابىو، 39 عيسا فرمومۇ: «بەرە كە زانى لەعازر وا چوار رۈزه لە گۈردايە، 18 يېتەنیاش نزىكەي لادەن»، مەرساى خوشكى مردووه كە یېتىھەوه گوت: «گورهه، پازىدە تېرهاوئىر لە ۋۆرلەنە دوور بۇو، 19 ژمارەيەكى زۇر لە بۇنى گۈرە، چونكە چوار رۈزه»، 40 عیساش یېتىھەوه فرمومۇ: جولەكەكان هاتىپونە لاي مەرسا و مەريم تاكو سەرەخۇشى «ئەي پېم نەگۈچى ئەگەر باوپەر بىكىت شەكۈتى خۇدا دەپىنتى؟»، بىرەكىيان لى بەكەن، 20 كاپىك مەرسا يېستى عيسا هاتووه، 41 ئەوسا بەرە كەيان لابىد، عیساش چاۋى هەلبىرى بۇ ئاسمان بەرەپىرى چۇو، بەلام مەريم لە مال مایەوه، 21 ئىنجا و فرمومۇ: «باوکە، سۈپاست دەكەم كە گۈشتلى گۆتم، مەرسا بە عيسايى گوت: «گورهه، ئەگەر لىزه بوویتايە، 42 دەمزانى كە تو ھەمېشە گۆتىم لى دەگىيت. بەلام لەبەر ئە و برا کم نەددەرە، 22 ئىستاش دەزانم ھەرجى لە خۇدا داوا خەلکەي لەم ناوه ۋاوهستاون ئەممەم گوت، تاكو باوپەر بەكەن بىكىت، خۇدا دەتدىقى». 23 عيسا یېتىھەوه فرمومۇ: «برا كەت كە تو مەن ناردۇووه»، 43 كە ئەمە فەرمۇمۇ، بە دەنگىكى بەرز زىندۇو دەپىتەوه، 24 مەرساش یېتىھەوه گوت: «دەزانم لە ھاوارى كە: «لەعازر وەرە دەرەوه!»، 44 ئەوسا مردووه كە زىندۇو بۇونە ورۇزى دواپىدا هەلەستىتەوه، 25 عيسا یېتىھەوه ھانە دەرەوه، دەست و قاچى بە كەن بەستارابۇو، چۈشى بە فرمومۇ: «من زىندۇو بۇونە ورۇزى، ئەوهى باوپەرم پىتىتىت، دەسالايك پېچەرابۇو، عیساش یېتىھەوه فرمومۇ: «بېكەنە، بېئان ئەگەر بىشمەرىت زىندۇو دەپىتەوه، 26 ھەروەھا ھەركىسىك با پۇوا»، 45 لەبەر ئە و ژمارەيەكى زۇر لە جولەكەكان كە بۇ كە زىندۇو و باوپەرم پىتىتىت، ھەرگىز نامرىت، باوپەرم لاي مەريم هاتىپون و ئەمەيان بىنى كە عيسا گىدى، باوپەريان دەكەيت؟»¹⁶⁵⁾ 27 یېتىھەوه گوت: «بەلنى گورهه، باوپەرم یېتىھەوه، 46 بەلام ھەندىكىان چۈونە لاي فەرىسييە كان و ھەنپاۋە كە تو مەسىحە كەيت، كۈرى خوداي، ئەوهى بۇ جەجان ئەوهى عيسا كەدبووى پېيان را گەيىدان، 47 لەبەر ئە و كەھىناني دېت، 28 پاشان كە ئەمەي گوت، چۈو مەريم خوشك بالا و فەرىسييە كان ئەندامانى ئەنچۈمەنى بالايان كۆكىدەوه، باڭگەر و بە نەپتى گوتى: «مامۇستا لىزىيە، بانگت دەكتات»، گوتىان: «چى بىكىن؟ چونكە ئەم پاوا پەرجۇزى زۇر دەكتات، 29 ئەوپىش كە ئەمەي يېست خېزا ھەستا و هاتە لاي، 30 عيسا 48 ئەگەر بەم شىۋىيە ئىيگەرپىن ھەمو خەلکە كە باوپەرى پىتىتىشا نەهاتىووه ناوا گوندە كە، بەللىكە لە شۇيە بۇ كە دەھىن، چۈمانىيە كانىش دىئن، پەرسىتگە كەمان دەپرووخىتىن مەرساى لى بىنى، 31 ئە و جولەكانى لە مالدەوه لە گەل بۇون و نەتەوە كەمان پاپىچ دەكەن، 49 يەكىك لەوان، بە ناوى دەلتوپايان دەگرە، بىنیيان مەريم خېزا ھەستا و چۈوه دەرەوه، قەيافا، ئەو سالە سەرۇكى كەھىنابۇو، ېتىھەوه ھېچ دواى كەتون، وايانزانى دەچىتە سەر گۈرە كە تاكو لەوەي نازان! 50 تىنالىغان كە باشتەر بۇتان پاپاينك لە جىاق گەل بگەرىت، 32 كاپىك مەريم گەيشتە ئە و شۇيەي عيساى لېبۇو بىرىت، لەوهى كە گەل ھەمووى لەناوچىت، 51 ئە و لە

خویه وه ئەمە نەگوت، بەلکو لەو سالەدا سەرۆکى كاھینان ژمارەيەكى زور لە جولە كە كان بەھۆى ئەۋەدە دەپۇشتن و بۇو، پېشىنىيى كەد كە عيسا لە جيائى گەل دەمرىت، 52 نەك باوهەريان بە عيسا دەھىتىن. 12 بۇ بەيانى ئەۋەپۈرەيە لە خەلک تەنها لە جيائى ئەو گەله، بەلکو تاكۇ رۇلەكاني خودا كە هاتبىون بۇ جەڻۇ، يىستيان كە عيسا دىت بۇ تۈرسەلەم، پەرەۋازىن كوشتىيان دارىشت. 53 ئەيت لەو رۇزەو 13 لە دار خورمايان بىر و بەرەپېرى چۈن، هاوارىيان دەركىد: پېلانى كوشتىيان دارىشت. 54 لەبەر ئەو چىتەر عيسا بە «ھۆسانا! [پېرۆزە ئەۋەدە دەيت!]» پېرۆزە ئاشكىرا بەناو خەلکى يەھودىدا نەدەگەر، بەلکو لەۋىيە چۈوه پاشاي ئىسرايل! 14 عيسا جاشكىكى يېنى، سوارى بۇو، وەك ناوجە كەنلى تىزىك چۈلەوانى، بۇ شارىيەك ناوى ئەفرايم بۇو، نووسراوه: 15 [ئەي شارى سىيىن مەترىسە، ئەۋەتا پاشا كەت لە گەل قوتاپىيە كەنلى لەۋى مایەوە. 55 لە كاتەدا جەزىن پەسخىدى دەيت بە سوارى جامشى ماڭەرىك]. 16 سەرتەتا قوتاپىيە كەنلى جولە كەنلى تىزىك بۇو، زور كەس لە گۈندەكەنلەن پېش جەزىن لەمانە تىنە گەلىشتەن، بەلام پاش ئەۋەدە عيسا شەكىدار كە، بۇ تۈرسەلەم هاتبىون تاكۇ خۇيان پاڭ بىكەنلەن. 56 جا بە يېرىيان كەدەتەوە كە ئەمانە دەربارەي ئەو نووسراون، ئەۋانىش دواى عيسادا دەگەران، ھەرەۋەھا كاتىك لە حەوشە كەنلى ئەمانەيان بۇ ئەو كەدەت. 17 ھەرەۋەھا ئەو خەلکەش كە پەرسىگا راوه ستابون بە يەكتىريان دەگوت: «راتان چىيە؟ ئابا بۇ لەگەلى بۇون كاتىك لەعازرى لەنانو گۈزە كەدە باڭىرىد و لەتىو جەزىن نايەت؟» 57 كاھینانى بالا و فەرسىيە كەنلىش فەرمانىان مردواندا ھەلىستاندەوە، شايەتىيان بۇ ئەۋەدە. 18 لەبەر ئەۋەدە دەركەدبوو ئەگەر ھەركەسىيەك بىزانتىت ئەو لەكوييە، دەيت بۇو خەلکەكە چۈونە دەرەۋە بۇ ئەۋەدە پېشوازىلى بىكەن، ئاشكىrai بىكەت، تاكۇ يېگەن.

12 شەش رۆز پېش جەزىن پەسخە عيسا ھاتە يەكتىريان گوت: «دەپىن شۇھە ھېچتان لە دەست نايەت! ئەۋەتا بىتتەنبا كە لەعازرى لېبۈو، ئەۋەدە عيسا لەتىيو مردوان ھەلوى شۇپىيەكىان بۇ ئامادە كەد، مەرسا خزمەتى بۇون كە هاتبىون لە جەزىندا خوابەرسى بىكەن. 21 ئەوان دەركەد، لەعازرىش يەكىك بۇو لەوانەي لەگەلى بىلدىابۇوەوە. 3 مىرىمېش نيو لىتەپۇنى ناردىنى پېڭەردى گاربەھاى ھىتىا و ھات و بە ئەندراوسى گوت، ئېنجا ئەندراوس و فيليپوس ھەتكەنلىكى عىسای پىن چەورگەرد، ئېنجا بە قۇرى پېڭەكانى عىسای سېرىپەوە و مالە كەش پېرىوو لە بۇنى خوش. 4 يەھوزاي ھاتون و بە عىسايان گوت. 23 عىشاس وەلامى دانەوە و فەرمۇسى: «كەتى شەكىدار كەنلى كورى مرۇف ھاتووە. 24 راستى راستيان پىن دەلەم، دەنگە گەنم ئەگەر نەكۈپىتەن گىتى بىدات، گوتى: 5 «بۇچى ئەم بۇنە بە سى سەددىنار زەۋى و نەمرىت، بە تەنە دەمەنەتەوە. بەلام كە مرد، ئەۋاسا نەفۇشرا و نەدرە بە ھەزاران؟» 6 ئەمە ئەگەر نەك لەبەر ئەۋەدە زەۋەسى ھەزارانى دەخوارىد، بەلکو لەبەر ئەۋەدە دىز بۇو و سىندوق پارەشى لەلا بۇو، لەپارەيە دەبرىد كە تىيدا دادەزا، 7 عىساش فەرمۇسى: «وازى لە بېتىن، بۇرۇزى ناشتەن ھەلىگەرتبۇو، 8 چونكە ھەزاران ھەمېشە لەگەلتان، بەلام من لە ھەر شۇپىيەك بەم، خزمەتكارىش لەۋىيە. ئەگەر يەكىك ھەمېشە لەلاتان نىم،» 9 كاتىك ژمارەيەكى زور لە جولە كەنلى زانىيان عيسا لەۋىيە، ھاتن، نەك تەنها لەبەر عيسا، بەلکو بۇ بىنلىنى لەعازرىش كە لەتىيو مردوان ھەلىستاندەوە. 10 ئەۋاسا كاھینانى بالا تەگىرىيان كەد لەعازرىش بىكۈن، 11 چونكە جا دەنگىيەك كەنلىك لە ئاسماۋەھەنەت: «شەكىدارم كەدە دەپەت،

شکوداریشی ده که مه وه ». 29 ئەو خەلکى لە وئى ئامادە بۇون پى نەكىد، من حۆكمى نادەم، چۈنکە نەھاتۇم تاڭىر جىهان حۆكمى گۆپىان لېبىو و گۆتىان: «هەورە تىلىشە بۇو!» ھەندىنگى دىكىيان بەدم، بەلکو جىهان رىزگار بىكەم. 48 ئەوهى پەتم بىكەتەوه و گۆتىان: «فەلىشتە يەك بۇو قىسى لە گەل كەد». 30 عىسا و تەكامىن وەرنە گرىت، يەكىك ھەيدە حۆكمى بات، ئەو قىسى يەه فەرمۇسى: «ئەو دەنگەي ھات بۇ من نەبۇو، بەلکو بۇ شۇھە كە من كەدم لە رۇزى دوايدا حۆكمى دەدات. 49 من لە بۇو. 31 ئىستا كاتى حۆكىدى ئەم جىهان يەه. ئىستا سەرۇنى خۆمەوه قىسمەن نەكەدۋوو، بەلکو ئەو باوکى كە ناردوومى، ئەم جىهانە دەردە گرىت. 32 كاتىك منىش لە زەۋىيەوه بەرز رايسبار دەرمۇم كە چى بلېم و ج قىسى يەك بىكەم. 50 دەزانم دە كىنەدە، ئەوا هەمووان بۇلاي خۆم رادە كېشىم». 33 ئەمەدى رايسبار دەرىيەتى كە دەيىت بىرىت. ھەرچى لېم، بەو جۆرە دەلىم كە باوک یىچى فەرمۇم». (aiōnios)

34 خەلکە كە ولامىان دايىوه: «لە تەوراتدا يېسۇو ما نە كە

(g166) مەسيح ھەتاھەتايە دەمەنچىتەوه، ئېتىر چۈن دەلىي "كۆرى مرۇش دەيىت بىر زەتكىتەوه؟" ئەم كۆرى مرۇش كە كېيىھى؟» (aiōn) 35 عىساش يىچى فەرمۇن: «پۇونا كېيە كەتان بۇ كاتىكى كورت لەسەر دەمەنچىتەوه. بېرىن ھەتا پۇونا كېيتان لە گەلە، نەوهە كە تارىكىيان بەسەردا بېت، چۈنكە ئەوهى بە تارىكىدا دەرۋات نازارى بۇ كۆرى دەرۋات. 36 باوھەر بە پۇونا كېيە كە بېتىن ھەتا پۇونا كېيە كەتان لە گەلە، تاڭىر بېنه پۇلەي پۇونا كېيە كە».

عىساش يەھىيەت و بۇلاي باوک بگەرپىتەوه، جا ئەۋانەى ھى خۆى بۇون لە جىهاندا خۆشى دەۋىستىن، ھەتا ئەپەپەرى خۆشىستن. 2 ڑەمى ئىوارە بۇو، شەيتان خىستبۇيە دەلى يەھۆزاي ئەسخەر بىتى كۆرى شىمۇن، كە عىسا بەدەستەوه بات. 3 عىساش كە دەزىانى باوک ھەموو شىتىكى خىستووه تە زىز دەستى، ھەروھا لە خوداوه ھاتۇوه و بۇ خوداوه عىسا ئەمانەى فەرمۇو، رۇيىشت و خۆى لېيان شاردەدە. 4 دەگەرپىتەوه، 4 لەسەر خوان ھەستا و كەوا كەدى دا كەند و خاولىيەك ھەلگەت و لە ناوەقىدى بەست. 5 پاشان عىسا ئاوابى كەدەن ئەلگەتىك و دەستى بە شۇشتى يىچى قوتاپىيە كان كەد و بە خاولىيەى كە بە ناوەقىدى و بە سەتىرىي پېيانى دەسپىرىيەوه. 6 كاتىك گەلىشتە سەر شىمۇن پەترۇس، شىمۇن يىچى گۆت: «گەورەم تو چىي من دەشۈت؟» 7 عىسا لە ولامدا يىچى تىيەن ئەن ئەلگەتىك و دەستى بە شۇشتى يىچى قوتاپىيە كان كەد و بە خاولىيەى كە بە ناوەقىدى و بە سەتىرىي پېيانى دەسپىرىيەوه. 8 پەترۇس يىچى گۆت: «ھەرگىز يېم ناشۈتىت». تىيەن گەيت. 41 ئىشلاب ئەمانەى گۆت، چۈنكە شکۆئى ئەوي يىنى و باسى كەزدان بۇ كە دەركەوت؟ 39 لەبەر ئەوه نەيابتوانى باوھەر بېتىن، چۈنكە ئىشلاب لە شوينىكى دىكە گۆقى: 40 [چاوابىنى كۆزى و دىلائى رەققەر دەوو، بۇ ئەوهى بە چاوابىن نەپىن و بە دىلائى تىيەنگەن، نەوهە كە بگەرپىتەوه و مەنيش چاپاڭ بەكەمەدە.] 42 ھەرچەندە ژمارا يەك زور لە راپەر كەنلىش باوھەر يەھىتىن، بەلام لەبەر فەرسىيە كەن راپايانەدە كەيىاند نەوهە كە كەنلىشت دەرپىكىن، 43 چۈنكە شکۆئى خەلکەن لە شکۆئى خودا زىتار خۆشىدە وىست. 44 ئېنجا عىسا بە دەنگى بەرزا فەرمۇسى: «ئەوهى باوھەرم پى بېتىت، باوھەر بە من ناهىيەتىت، بەلکو بەوهى ناردوومى. 45 ئەوهەش كە دەمەنچىت، ئەوه دەبىنېت كە ناردوومى. 46 من وەك پۇونا كە ھاتۇو مەتە جىهان، تاڭىر كەرگەن سېنک باوھەرم پى بېتىت لە تارىكىدا نەمەنچىتەوه. 47 (ئەگەر يەكىك گۆقى لە وەتكامى بۇو و كارى

و پر است ده کدن، چونکه من وام. 14 جا که من گوره شکوداری ده کات. 33 «پوله کام، ماوهیه کی گورت له گه لاندا و ماموستاتام و پیم شوشت، یعنیش له سره تانه یعنی یه کتری ده بم، جا به داما ده گه برتن، به لام و که چون به جوله که کام بشون. 15 من نشوونه یه کم پیلان تاکو نهوهی بوم کردن یعنیش گوت، تیستا به یعنیه شی ده لین: یعنی ناتوان بینه ئهو شوینه یی یکن. 16 راستی راستیان پی ده لین: کولیله له گوره که که من بی ده چم. 34 «من راسپارده یه کی نویتان دهده یی: زیارت نییه، تیردراویش له وهی نارد وویه تی زیارت نییه. 17 ئه گهر یه کتریان خوشبوی. و که خوشبویست، یعنیش بهو جو گوره ئه مانه تان رانی، خیزگه ده خوازیت به یعنیه ئه گهر پیهیره و تان یه کتریان خوشبوی. 35 بهمه هه مو خلک ده زان که قوتانی کرد. 18 «باسی هه مو تان نا کدم، ئه گهر خوشبویستیان بیه کتری هه بیت». 36 شیمون ده ماناسم، به لام تاکو نهوهی له نوسراوه پیروزه که هاتوه په ترسیش لی پرسی: «گوره، بی کوی ده چیت؟» عیاش بینه دی: [نهوهی نه کی کردووم، نایا کی له گلم کرد.] 19 «له وهلامی دایه وه: «نهوهی شوینه بی ده چم، تیستا ناتوانیت ییستاوه پیتان ده لین پیش نهوهی رووبدات، تاکو کاتیک دوامیکه ویت، به لام دواتر دوام ده کویت.» 37 دیسان روویدا باوهربکن که من نهوم. 20 راستی راستیان پی ده لین: په ترسیش لی پرسی: «گوره، بیچی ییستا ناتوانیت دوامیکه ویت؟ نهوهی پیشوازی لهوه بکات که ده بیزیم، ئوا پیشوازی له من ژیانم بوقت داده نیم.» 38 عیاش وهلامی دایه وه: «ژیانت بی من ده کات، نهوهی پیشوازی له من بکات، پیشوازی لهوه ده کات داده نیت؟ راستی راستیت پی ده لین: پیش خویندنی که لشیر، که ناردووی.» 21 کاتیک عیاش نه مانه یی فرمومو، پرخی تو سی جار نکولی له ناسینی من ده گکیت!

خه مبار بیو و شایه تی دا: «راستی راستیان پی ده لین: یه کیکان به گرتم ده دات.» 22 قوتاییه کان سهیری یه کتریان ده گرد و دلیا بیهستن. 2 مالی باوکم ژورزی زوری لئیه، ئه گهر ئاوا تیبووایه پیم ده گوتون. من ده چم تاکو شویتاتان بی تاماده بکم. 3 جا که ریشتم و شویتم بی تاماده گردن، دیکه وه و ده تابه هه لای خوم، تاکو یعنیش لهوه شوینه بن که من لی ده بم. 4 یعنیش رینگای ئه و شوینه ده زان که بی ده چم.» 5 توماس یعنی گوت: «گوره، نازارین بی کوی ده چیت، چون رینگا که بیانین؟» 6 عیاش بیچی فرمومو: «منم رینگا و راستی و ژیان. کس نایه ته لای باوک له رینگی منهونه نهیت. 7 ئه گه یعنیه متنان بنا سیایه، باوکیشمانت ده ناسی. له ییستاوه ده ناسی و بینیوتانه.» 8 فیلیپوس بیچی گوت: «گوره، باوکان پیشان بده و بدمانه.» 9 عیاش بیچی فرمومو: «فیلیپوس، ئایا ته ناهه ده باره که دایشبوون تینه گلشن بیچی عیاش نهمه یی پی فرمومو. 29 هه ندیکان وايانزاني عیاش بیچی ده فرمومی که چیان پیویسته بیچه زن پیکریت، یان شتیک بداته هه زاران، چونکه سنارو پاره که له لای یه هوزا بیو. 30 نهوش که پاروهه که ورگرت، شهیان شیونی نه سخه ریوی. 27 هه رکه پاروهه که ورگرت، شهیان چووه ناویه وه. عیاش بیچی فرمومو: «نهوهی به ته مای پیکریت، خیرا پیکر.» 28 هیچ که سیک له وانه یی له سر خوانه که له گه لی دایشبوون تینه گلشن بیچی عیاش نهمه یی پی فرمومو. 31 کاتیک چووه که کس سر چووه دره وه، ئه و کانه شه و بیو. 32 کاتیک چووه ده رهه، عیاش فرمومی: «تیستا کوری مرغه شکودار کرا و خوداش تینیدا شکودار کرا. 32 جا ئه گهر خودا تینیدا شکودار کرا، خوداش کوره که له خزیدا شکودار ده کات، ده ستبه جی

پی ده لیم: ئەوهى باوهرم پى بېتىت، ئەو كارانه دەكات كە قىستان لەگەل ناڭم، چونكە سەرۋىكى ئەم جىيانە وا دىت. من دېيکم، لەمانەش گۇورە تر دەكات، چونكە بۇ لاي ھىچ دەسەلاتىكى بەسىر مەندا نىيە، 31 بەلام ئەو دىت تاڭر باوک دەچم. 13 ھەرچىيەك بە ناوى منهو داوا بىكن جىهان بىزانتىت باوكم خۇشىدەۋىت و بەو شىۋىيە كار دەكەم كە دېيکم، تاڭر باوک لە كۈرە كە داشكۈدار يىت. 14 ئەگەر باوک راپساردۇم. «ھەستىن، با لىزە پۇقىن.

15 «من مىيۇ راستقىنىه، باوکىشىم رەزەوانە كەيدىه. 2 ھەر لەقىكى لە مەدا بەر نەگىرتلىي دەكەتەوە، ھەر لەقىكىش بەر بىگىرت پاڭ كەكتەوە تاڭر بەرھەمى زىياتىدات. 3 ئىيۇ ئىستا بەھۆى ئەو قىسىھەي پۇم كەدىن پاڭن. 4 بە منهو پەيپۇرەست بن و منىش بە ئىيۇ وەوە. چۈن لىق بە تەنە ناتوانىت بەرھەم بەرات ئەگەر بە دار مىيۇ كەدەپ بەيەست نەيىت، ئىيۇ شىوان، ئەگەر دەيىت. 18 بە هەتىوي بەجىتان ناھىيەلەم، دېيەلە دەلاتان. 19 پاش ماوەيەكى كەم ئىتەر جىهان نامىيىت، بەلام ئىيۇ دەمېيىن. ئەوهى بە منهو پەيپۇرەست يىت و منىش بە وەوە، ئەو باز بەرھەمى زۇر دەگىرتىت، چونكە بەقى من ناتوانىن ھىچ شىتكى بىكن. 6 ئەوهى بە منهو پەيپۇرەست نەيىت وەك لىق فېيىدەدرىيە دەزانىن من لە باوگەمدا، ئىيۇ شەلە مندان، منىش لە ئىيۇ دەم. 21 ئەوهى راستقىنىه كەنى منى لەلايە و كارىيان پى دەكات، ئەوا منى خۇشىدەۋىت. ئەوهى منى خۇشىبىي، باوکىشىم خۇشىدەۋىت، منىش خۇشىدەۋىت و خۇرى بۇ دەرەدە خەم.» 22 ئىنچىجا يەھۇزايەكى دېكە، كە يەھۇزاي ئەسخەر يۇقى نەبوبۇ، ئىتىپسى: «گۇورەم، بۇچى دەتەوى خۇرت بۇ ئىتە دەرىخىتىت، بەلام بۇ جىهان نا؟» 23 عىسا وەللىمى دايەوە: «ئەوهى منى خۇشىبىي كار بە وەتكەن دەكات، باوکىشىم خۇشى دەۋىت و من و باوک دېيىن لای و لەلای ئەۋوش نىشتەجى دەبىن. 24 ئەوهىش كە منى خۇشناویت كار بە وەتكەن ناكات. ئەم دەن، ھەروەك من كارم بە راستقىنىه باوک كەدوو و واتانە ئەنچىجا يەھۇزاي ئىتە دەيىت هي من نىيە، بەلکو هي ئەو باوگەيە كە ناردوومى. 25 «ئەمانەم پى گۆتن كە هيىشتا لەلاتانم. گۆتن تاڭر خۇشىي مەنغان تىدايىت و خۇشىتانا پى و تەواو بىت. 12 راستقىنىه من ئەمەيە: يەكتەريتان خۇشىبىي وەك خۇشىویتىن. 13 كەس خۇشەویستىيە كەيەوە پەيپۇرەست دەبم. 11 ئەم شەنانم پى يەكتىك زىيانى خۇرى بۇ دۆسەتى كەن دابىتىت. 14 ئىيۇ دۆسەتى من، ئەگەر كار بەوە بىكن كە راپاتاندە سېپىرم. 15 ئىتەر بە كۆكىلە ناتوان نابەم، چونكە كۆكىلە نازانىت گەورە كەى چى دەكات. بەلام ناوى دۆسەت ئەننان چونكە ھەرچىيە كە باوگەوە مەنستان خۇشىبىي، دلۋاش دەن كە دەچەم لاي باوک، چونكە يېستىوپىم را گىياندىن. 16 ئىيۇ مەنستان ھەلېزىارداد، بەلکو من باوک لە من مەزىتىرە. 29 ئەوهەتا ئېستا پېش بروودان پىم گۆتن، تاڭر كاپىتىك رەۋىدا باوهەر بېتىن. 30 لەمەولا زۇر

و بهره‌هه مه که‌تان بهینیت، تاکو هه رچیه ک به ناوی منهوه پاستوروسی و حوكدان: 9 له‌سر گوناه، چونکه باوه‌رم له باوک داوا بکدن بتانداقی. 17 به‌مانه پاتانده سپیرم تاکو پنی ناهین، 10 له‌سر پاستوروسی، چونکه ده‌چهه لای به‌کتریان خوشبیوی. 18 «نه گدر جیهان رقی لیتان ده‌بینه‌وه، ئوه باوک و ئیتر نامبین، 11 له‌سر حوكدانیش، چونکه گوره‌ی برانز پیش گیوه رقی له من بوروه‌تهوه. 19 نه گدر گیوه هی جیهان ئم جیهانه حومک دراوه. 12 «هیشتا شتی زروم هه‌یه پیتافی بوونایه، ئوه جیهان وه‌کو هی خوی خوشی ده‌ویستن، ئیستا گیوه بلئم، به‌لام ئیستا ناتوانن بدرگه‌ی بگون. 13 به‌لام کاتیک هی جیهان نین به‌لام من گیوه له جیهانه‌وه هه‌لبرادردووه، له‌بهر ئه‌وه دیت، که روحی پاستیه، ئوه بُر پاستی ته‌واو ریتایانه بروه جیهان رقی لیتانه. 20 بیهنه‌وه بیرزان چیم پنی گوتون: «کویله ده‌کات، چونکه له خویه‌وه هچ نالیت، به‌لکو ئوه‌ی گوئی له گه‌وره‌که زیاتر نییه، نه گدر منیان چه‌وساندیتتهوه، گیوه‌ش لی ده‌بینت ده‌بینت و رایده‌گه‌یه نیت چی پرووده‌دادت. 14 ئوه ده‌چه‌ویستنه‌وه، نه گدر وشهی منیان پاراستیت، هی گیوه‌ش شکودارم ده‌کات، چونکه ئه‌وه‌تان پنی راده‌گه‌یه نیت که له ده‌پارزین. 21 به‌لام هه‌موو ئه‌مانه‌تان له‌بهر ناوی من پنی منهوه وهریده‌گریت. 15 هه‌موو ئوه‌وهی که هی باوکه، هی ده‌کهن، چونکه ئوه‌وهی ناردووه‌ی ئه‌وان نایانس. 22 نه گدر منیش، له‌بهر ئوه‌وهی گوتون، روحی پرورز له هی من ورده‌گریت نه‌هاتیام و قسم بُونه‌کربان، گوناهیان نده‌بیوو، به‌لام ئیستا و پیتافی راده‌گه‌یه نیت. 16 «پاش که‌میک نامبین، ئینجا پیانویان نییه بُونه‌کوناهه‌که‌بان. 23 ئوه‌وهی رقی له من بیت‌تهوه، پاش که‌میک دیسان ده‌میبن.» 17 هه‌ندیک له قوتاییه‌کانی رقی له باوکیشم، 24 نه گدر له‌تیواناندا ئوه کارانه‌نه‌کردبوایه به‌یه‌کتریان گوتون: «نه‌مه چیه که پیان ده‌فرمومی؟ پاش که‌کسی دیکه نه‌یکدووه، گوناهیان نده‌بیوو، به‌لام ئیستا که‌میک ئیتر نامبین، پاش که‌میکیش ده‌میبن» و «چونکه بینیان و ریقان له من و له باوک بوروه‌تهوه. 25 به‌لام ئه‌مه رودویدا ده‌چهه لای باوک؟» 18 گوتان: «نه‌مه کدم» هه‌مه چیه که تاکو ئه و ته‌یه بیت‌هه دی که له ته‌ورا‌نه‌کیاندا نووسراوه: [بهنی باسی ده‌کات؟ نازانین چی ده‌فرمومی!] 19 عیسا زانی که هز رقیان لیم بوروه‌وه. 26 «جا کاتیک یارمه‌تیده‌ره که دیت، ده‌یانویست پرسیاری لی بکدن، بُونه‌یه پیچ فرمونون: «ئابا له‌بهر ئوه‌وهی لدایه‌ن باوک‌ده بیت‌هه بیت‌هه ده‌نیم، که روحی پاستیه که ئه‌مه پرسیار له‌یه‌کتری ده‌کهن که گوتون: «پاش که‌میک ئیتر له باوک‌ده هه‌لده‌قویت، ئه‌وه‌شایه‌تیم بُونه‌وه. 27 گیوه‌ش نامبین، پاش که‌میکیش ده‌میبن؟» 20 راستی پاستیانه پنی ده‌لئم: گیوه ده‌گریین و شیوه‌ن ده‌کهن، به‌لام جیهان دلشداد شایه‌ت ده‌دهن، چونکه له سه‌ره‌تاوه له‌گه‌ل من.

16 «نه‌هم شتانه‌م پنی گوتون، تاکو بُونه‌که وئمید نه‌بن. 21 کاتیک ژن مندالی ده‌بینت خم دایده‌گریت، چونکه کان ده‌تانکوژیت وا ده‌زانیت خزمه‌تی خودا ده‌کات. 3 ئه‌مانه‌ش ده‌کهن، چونکه نه باوکان ناسیوه و نه من. 4 به‌لام ئه‌مانه‌م پنی گوتون، تاکو ئه گدر کاتیان هات بیرتان بکه‌ویته‌وه که من پنی گوتون. له سه‌ره‌تادا ئه‌مانه‌م پنی نه گوتون، چونکه له‌گکلتان بیوم، 5 «ئیستا ده‌چهه لای ئوه‌وهی ناردووه‌ی و که‌ستان لیم نایرسیت: «بُونه‌کوی ده‌چیت؟» 6 که‌چی دلگران باشتره بیتان که بِرْؤم، چونکه ئه گدر نه‌برْؤم، یارمه‌تیده‌ره که‌تان بُونه‌وه‌سکدن، به‌لام کاتیک دیت ئیتر به په‌ند بیتان نادویم، بُونه‌ناید. به‌لام ئه گدر بِرْؤم بیت‌هه ده‌نیم. 8 کاتیک ئه و دیت، ده‌یسه‌لمیت که جیهان به هه‌له تیکه‌یشتوون له گوناه و ناوی منهوه داوا ده‌کهن. ئیتر پیتافی نائیم له‌لای باوک بیتان

داوا ده کدم، 27 چونکه باوک خۆزی یعوه‌ی خۆشده‌ویت، خۆزت پیانپاریزه که به منت داوه، تاکو بینه يه ک و هک ئىيە له بەر ئەوهى مىتنان خۆشويستووه و باوهەرتان گرد كه لە لاي يەكين. 12 كاتىك لەگليان بۈرمۇ بەناوه‌ى كە تو بە منت خوداوه هاتووم. 28 لە لاي باوکه و هاتووم بۆ جىهان، ئىستاش داپۇر دەمپاراستن و پاسه‌وانىم دەگىدن. كىسيان لەنانوئەچۈن جىهان بەجىدەھىلەم و دەگەرپەنەوە لاي باوک.» 29 قوتايىيەكانى كورى لەناچوو نەيىت، بۆ ئەوهى نۇرسراوه پېرۋەز كە بىنەن گۇتىيان: «وا ئىستا بە روونى و بېنى پەند قسە دەكەيت. 30 ئىستا دى. 13 ئىستاش دېنە لاي تو، بەلام لە جىهاندا باسى ئەمانە دلىنيان كە تو هەمو شىيىك دەزانىت و پۇيىستەت بەھە نىيە دەكەم، تاکو بە تەواوى شادى مىنيان لە دلدا يېت. 14 من كەس پەرسىيات لى بىكات. بەمەش باوهەر دەكىن كە لە خوداوه وشەئى تۆم دايە ئەوان و جىهان رقى ئىشان بۇوه‌وە، چونكە هى هاتوویت.» 31 عىساش وەلامى مانەوە: «ئايا ئىستا باوهەر جىهان نىن، وەك منىش ھى جىهان نىم. 15 داوا نا كەم لە دەكەن؟ 32 وا كاتىك دېت و ئىستاش هاتووه، كە پەرتوازە جىهاندا بىانەيەوه، بەلکو لە شەيان بىانپارىزى. 16 ئەوان دەبىن، هەريه كە بۆ مالى خۆز و بە تەنها بە جەنم دەھىلەن. بەلام ھى جىهان نىن، وەك منىش ھى جىهان نىم. 17 بە راستىي من بە تەنها نىم، چونكە باوک لە گەلدىا، 33 ئەمانەم بىن گۇتن خۆزت پېرۋەزيان بىكە، وشەئى تۆراستىيە. 18 وەك چۈن منت تاکو ئاشتىيان لە مىندا ھېيت. لە جىهاندا تۇوشى تەنگانە دەبن. نارد بۆ جىهان، منىش ئەوانم نارد بۆ جىهان. 19 بۆ ئەوان خۆم پېرۋەز دەكەم، تاکو ئەوانىش لە پەستىدا پېرۋەزگارا بن. بەلام ورەتان بەرز يېت، من جىهان بەزاندۇوه.»

17 كە عىسا ئەمانەي فەرمۇو، چاوى بەرەو ئاسمان ھەلبىرى و فەرمۇوى: «باوکە، كاتە كە هاتووه، كورە كەت شىكىدار بىكە، ئەمانەوە باوهەرم بىن دەھىنەن، 21 تاکو ھەموو يەك بن، باوکە، ھەروەك تو لە منتادى و منىش لە تۆدام. بە ئەوانىش لە ئىيەدا ئەن، تاکو جىهان باوهەر بېپەنیت كە تو منت ناردۇوه. 22 منىش ھەشىكىيەم داونەقى كە تو بە منت داوه، تاکو بینه يەك، وەك چۈن ئىيە يەكىن. 23 من لەواندام و تو لە منتادى، تاکو بە تەواوى يەك بن، بۆ ئەوهى جىهان بىزائىت تو منت ناردۇوه و ئەوانت خۆشويستووه ھەروەك چۈن منت خۆشويستووه. 24 «باوکە، دەمەوەت ئەوانەي كە بە منت داون لەكوى بىم، چونكە پېش دامەز زاندى جىهان منت خۆشويست. 25 «ئەي باوکى راستودروست، جىهان تو ناتاناسىت، بەلام من تو دەناسىم، ھەزازان ھەرچىيەكت پېم داوه لە خۆتەوهىدە. 26 ناوى تۆم بىن ناسانىد و پېيان دەناسايم، تاکو ئەتو خۆشەۋىستىيەي كە بۆ منت ھەيە لەوانىشدا يېت و منىش لەواندا بىم.» 27 چۈن ئەوان داوا دەكەم، بۆ جىهان داوا نا كەم، بەلکو بۆ ئەوانەي بە منت داون، چونكە ھى تۆن. 10 ھەرچىيەك ھى منە، ھى قوتايىيەكانى بەرتكۈوت بۆ ئەوبەرى دۆلى قدرۇن كە بانچە يەكى تۈرىيە، ھەرچىيەكىش ھى تۈرىيە، ھى منه، من لە ئەواندا شىكىدار لېپۇ، خۆز و قوتايىيەكانى چۈنونە ناوى. 2 يەھۇزاش ئەوهى بە بۇوم. 11 ئەمان لە جىهان دەمەننەوە، بەلام من تىيدا ناتىمەمە، گەرخى دا، شوينە كە دەزانى، چونكە عىسا زۆر جار لە گەل چونكە من دەگەرپەنەوە لاي تو. ئەي باوکى پېرۋەز، بە ناوى قوتايىيەكانى لەوئى كۆدەبۇوه‌وە. 3 ئىنجا يەھۇزا تىپىيىك سەرباز

18 لەدواي ئەوهى عىسا نويزىه كەتى تەواو كەد، لە گەل تۈرىيە، ھەرچىيەكىش ھى تۈرىيە، ھى منه، من لە ئەواندا شىكىدار لېپۇ، خۆز و قوتايىيەكانى چۈنونە ناوى. 2 يەھۇزاش ئەوهى بە بۇوم. 11 ئەمان لە جىهان دەمەننەوە، بەلام من تىيدا ناتىمەمە، گەرخى دا، شوينە كە دەزانى، چونكە عىسا زۆر جار لە گەل چونكە من دەگەرپەنەوە لاي تو. ئەي باوکى پېرۋەز، بە ناوى قوتايىيەكانى لەوئى كۆدەبۇوه‌وە. 3 ئىنجا يەھۇزا تىپىيىك سەرباز

و خزمه‌تکارانی کاهینانی بالا و فهربسیه‌کانی برد، به مهشخنل هیچم به نهیئن نه گوتوهه. 21 بُوپرسیارم لی ده که‌یت؟ لهوانه و چرا و چه که‌وه هاته ئه‌وهی. 4 عیساش هدهمو ئهو شتائنه‌ی پرسه که گوپیان ایپوهه چم پیان گوتوهه. ئه‌مانه ده زان چم ده زانی که به‌سری دههات، چوو و پیچی فهربمون: «کیتان گوتوهه» 22 کاتیک ئه‌مه‌ی فهربمو بیکیک له خزمه‌تکاران ده‌ویت؟²³ 5 وله‌امیان دایوه: «عیسای ناسیره‌یی». عیسا پیچی که له لایوهه راوه‌ستابو زللیه‌کی له عیسا دا و گوتی: «ئالوا فهربمون: «من ئهوم»، يه‌هوزاش ئه‌وهی به گرتی دا له‌گلیان وله‌لای سه‌رۆکی کاهینان ده‌دیته‌وه؟» 23 عیسا وله‌لام دایوه: راوه‌ستابو. 6 کاتیک عیسا پیچی فهربمون: «من ئهوم»، «ئه‌گر قسه‌ی خراپم کردووه، شایه‌تی له‌سر خراپه که بده. گه‌رانه‌وه دواوه و کوتنه سه‌زه‌وهی. 7 لی پرسینه‌وه: «کیتان ئه‌گر راستیشه، بُوچی ئیم ده‌دیت؟» 24 ئینجا حنا عیسای به ده‌ویت؟²⁵ گوتیان: «عیسای ناسیره‌یی». 8 عیسا وله‌لام دایوه: دهستی به‌ستراوهه بُوقه‌یافای سه‌رۆکی کاهینان نارد. 25 شیعون «پیم گوتی من ئهوم، ئه‌گر به‌دوای مندا ده‌گرین، با ئه‌مانه په‌ترؤسیش هیشتا له‌لوئی راوه‌ستابو و خخنی گرم ده‌کرده‌وه، بُرۇن». 9 به‌مه‌ش ئه‌وه قسه‌یه‌ی هینایه دی که فهربمو بیووی: بُویه لیبان پرسی: «توش له قوتاییه‌کانی ئه‌وه نیت؟» نکولی کرد و «ئه‌وانه‌ی پیت دابووم که‌سیانم ون نه‌کرد». 10 شیعون په‌ترؤس گوتی: «نه خیز». 26 بیکیک له کویله‌کانی سه‌رۆکی کاهینان شمشیرئیکی پیوو ده‌ریتنا، له کویله‌ی سه‌رۆکی کاهینانی دا و خزمی ئه‌وه بولو که په‌ترؤس گونی لیکرده‌وه، گوتی: «ئه‌ی له گوپی پاستی بېرى. ئه‌وه کویله‌یه ش ناوی مەنلىقۇس بولو. 11 عیسا باچه‌کدا توتم له‌گل ئه‌وه نه‌بىنی؟» 27 دیسان په‌ترؤس نکولی بە په‌ترؤسی فهربمو: «شمشیره کدت بگەرینه‌وه پیلانه‌کەی. کرد، دهستبه‌جى كەلەشیز خونیدی. 28 بەیانی زوو راپه‌رانی ئایا ئه‌وه جامدی که باوک پېيداوم نه‌بىخومه‌وه؟» 12 ئیتر جوله که عیسایان له‌لای قه‌یافاوه بُوكوشکی فه‌رمانزه‌وايەقى تىپه سه‌ریازه که و فه‌ماندە کەيان و خزمه‌تکارانی جوله‌کەكان برد. ئهوان نه‌چۈونه ژۇوروه‌وهی كوشک، نه‌وک گلاو بىن عیسایان گرت و به‌ستيانه‌وه. 13 يەكم جار بىدیانه لای حەنا، و نه‌توان نانی پەسخە بخۇن. 29 پلاتوسيش هاته دەرهەو و چونكە خەززورى قه‌یافا بولو که ئه‌وه ساله سه‌رۆکی کاهینان بولو. گوتی: «ج سکالا‌یەگان له‌سر ئەم پاپاوه هەبىه؟» 30 وله‌امیان 14 قه‌یافاوش ئه‌وه پاپاوه بولو راپوئى بُوپاپه‌رانی جوله‌کە كردووه که دایوه: «ئه‌گر خراپه کار نه‌بوايە، نه‌ماندەدا به ده‌ستته‌وه» باشتراویه پاپاپىک له جيائى گەل بېرىت. 15 شیعون په‌ترؤس 31 پلاتوسيش پیچی گوتون: «بېیەن، بەگوپەی شەرىعەتى خۇزان له‌گل قوتايىه‌ک دىكە شۇنىن عیسا كەوتون. لمبىر ئه‌وهی ئه‌وه حۆكمى بىدەن». جوله‌کە كان وله‌امیان دایوه: «درۇست نېيە چوو بُوكوشکی سه‌رۆکی کاهینان، 16 بەلام په‌ترؤس ناچار عیسا بىنته دی که له‌سر شىۋازاى مردنه‌کەی فهربمو بیووی. بولو له دەرهەو له‌بەر دەرگا کە راپوھەستیت. قوتايىه‌ک دىكە دىكە 33 لمبىر ئه‌وه پلاتوسيش چوووه ناو كوشىڭە، بانگى عیسای كە سه‌رۆکی کاهینان دەييانى هاته دەرهەو و قسه‌ی لە‌گەل كرد و پیچی گوت: «تىپاشايى جوله‌کە؟» 34 عیسا وله‌لام کاره‌کەرە دەرگا‌وانه‌کەدا كرد و په‌ترؤسی هینایه ژۇوروه‌وه. دایوه: «تى له خۇتكەو ئەمە دەلىي، ياخود خەلکى دىكە باسى 17 كاره‌کەرە کە به په‌ترؤسی گوت: «تىش له قوتايىه‌کانی ئەم منيان بُوكۈزىن». 32 ئەمەش بُوپاپا تاكو ئه‌وه قسه‌یه چونكە سه‌رما بولو، په‌ترؤسیش له‌گلیان وه‌ستابو، خۆي گرم بهم جىهانه نېيە. ئەگەر پاشايىقى من سه‌ر بهم جىهانه بوايە، دە‌کرده‌وه. 19 سه‌رۆکی کاهینان دەربارە قوتايىه‌کانی و ئەوسا خزمه‌تکارە كامن دەجهنگان تاكو نەدرېتى دەست راپه‌رانی قېرکىنە‌کەی پرسیارى له عیسا كرد. 20 عیساش وله‌لام دایوه: جوله‌کە، بەلام پاشايىقى من سه‌ر بهم جىهانه بوايە، «بە ئاشىكرا بُوجىھان دوام، بەرده‌وام له كەنيشت و په‌رسىگادا پلاتوسيش پىچى گوت: «كەواته تۆپاشاي؟» عیسا وله‌لام دایوه: خەلک قېرده‌کەد، كە هەمو جوله‌کە كان لىپى كۆدەبئەوه. «تۆ دەلىي كە من پاشام، بُو ئەمە لە‌دایك بولوم و بُو ئەمەش

هاتو مده جیهان، تاکو شایه ت بُر راستی بددم. هر کسیک «بهر دپر گراو»، که به عیری پی ده لین «گباسا». 14 بُر زی هله راستیه وه بیت گوئی له ده نگم ده گریت.» 38 پلاطوس ئاماده کاری جه ژنی په سخه بولو، نزیکی کاتر میز دوازده بولو، پیچی گوت: «راسقی چیه؟» که ئەممە گوت دیسان چووه به جوله ککانی گوت: «ئەوه تا پاشا کكتان.» 15 ئەوانیش ده رهه وه بُلای جوله که کان و پیچی گوت: «هیچ خراپیه کی هاواريان کرد: «بیبه! بیبه! له خاچی بده!» پلاطوس لی پیدا نایم. 39 بـلام نه ریتیگان هه یه که له جه ژنی په سخه دا پرسین: «پاشا کكتان له خاچ بدهم؟» کاهینانی بالا و هلامیان یه کیگان بُلای زازد بکدم. بیوه ده تانه ویت پاشای جوله کكتان بُلای دایوه: «جگه له قهیسه ر پاشامان نیمه.» 16 ئیتر پلاطوس ئازاد بکدم؟» 40 هاواريان کرد: «ئەممە نا! بـلکو باراباس!» دایه ده سیان تاکو له خاچ بدریت. سه ریازه کانیش عیسا یان باراباسیش یه کیک بولو له یاخیووان.

شونیه که پیچی ده گکورتا «شوپنی کاسه سر»، به عیریش ده بیته «گول گکوسا». 18 لهوی له گکل دوو که سی دیکه له خاچیان دا، هه رهه که له لایه کییه وه، عیسا ش اشن لمانه راستیان. 19 پلاطوسیش له سر تەخته یه ک نووسی: «عیسا ناسیره یه، پاشای جوله که.» له سر خاچه که دایکوتا. 20 جوله که یه کی نزور نوسراوه کیان خوینده وه که به عیری و لاتنی و پونانی نووسراهو، چونکه ئو شونیه عیسا ش تیدا له خاچ درابوو له شاره وه تزیک بولو. 21 کاهینانی بالاًی جوله که به پلاطوسیان گوت: «مەنووسه: پاشای جوله که، بـلام بنووسه:» خوی گوت من پاشای جوله کم.» 22 پلاطوس وه لامی دایوه: «ئەوه داهووه: «ئیوه بیهنه و له خاچی بدهن، چونکه من نووسیومه، نووسیومه.» 23 کاتیک سه ریازه کان عیسا یان له خاچی تیدا نایم.» 7 را به رانی جوله که وه لامیان دایوه: «تەوراتم هه یه، به گویزه هی تەورات ده بیت بدریت، چونکه خوی کردو وه تە کوری خودا.» 8 کاتیک پلاطوس گونی لهم قسەیه بولو زیاتر ترسا. 9 گەرایه وه ناو کوشکه که و به عیسا ش گوت: «خەلکی کورى؟» بـلام عیسا هیچ وه لامیکی ندادیوه. 10 پلاطوس پیچی گوت: «قسەم بـلکه کیت؟ ئایا نازاریت ده سلاتم هه یه که ئازادت بکدم يان له خاچت بدهم؟» 11 عیسا وه لامی دایوه: «هیچ ده سه لاتیکت به سر منه وه نیمه، مەگەر له سره وه بیت درایت، له بەر ئوھه ئوھه مى دا واده تە دهست تو گوناھە کی گەورە تە.» 12 ئیتر پلاطوس هەولى دهدا ئازادی بکات، به لام را به رانی جوله که هاواريان ده گرد: «ئەگەر ئەم ئازاد بکدیت، دؤسى قهیسەر نیت. هر کسیک خوی بکانه پاشا، له دىزی قهیسەر ده دویت.» 13 کاتیک تو.» ئیتر لەو کاتنوه قوتا بیه کەشی فرمۇو: «ئەوه تا دایکی پلاطوس گونی لهم قسانه بولو، عیسا ش برد ده رهه و له سر کورسی دادوھری دایشت، له شونیک پیچی ده گکورتا، هروھا بـلئوھه نووسراوه پیروزه که بیته دی، فرمۇو:

19

ئیتر پلاطوس عیسا ش برد و دایه بـلکه قامچی. 2 سه ریازه کان تاجیگان له دـرک چنی و خستیانه سەر سەرى و کدوا یه کی تەرخەوانیان لە بـرگرد. 3 ئیچ دـچوونە پېشەو، دهیان گوت: «سـلاو، ئەی پاشای جوله کـا!» و زلله یان ئـی دـدا. 4 دیسان پـلاطوس هـاته دـه رـهـه و پـیچـی گـوت: «بـوتـانـی دـهـهـنـمـه دـهـرـهـوـهـ تـاـکـوـزـانـ هـیـچـ خـراـپـیـهـ کـیـ تـیدـا~ نـایـمـ!» 5 عـیـساـ بـهـ تـاجـی دـرـکـاوـیـ وـ جـلـیـ تـەـرـخـەـوـانـیـهـ وـهـ هـاتـهـ دـهـ رـهـهـوـهـ، پـلاـطـوسـ پـیـچـی گـوت: «ئـەـوـهـ پـیـاـوـهـ کـیـهـ!» 6 کـاتـیـکـ کـاهـینـانـیـ بالـاـ وـ پـاسـهـ وـانـانـ بـینـیـانـ، هـاوـارـیـانـ کـردـ: «لـهـ خـاـچـیـ بـدـهـ! لـهـ خـاـچـیـ بـدـهـ!» پـلاـطـوسـ وه لامی داهووه: «ئیوه بیهنه و له خاچی بدهن، چونکه من خراپی تیدا نایم.» 7 را به رانی جوله که وه لامیان دایوه: «تەوراتم هه یه، به گویزه هی تەورات ده بیت بدریت، چونکه خوی کردو وه تە کوری خودا.» 8 کاتیک پلاطوس گونی لهم قسەیه بولو زیاتر ترسا. 9 گەرایه وه ناو کوشکه که و به عیسا ش گوت: «خەلکی کورى؟» بـلام عیسا هیچ وه لامیکی ندادیوه. 10 پلاطوس پیچی گوت: «قسەم بـلکه کیت؟ ئایا نازاریت ده سلاتم هه یه که ئازادت بکدم يان له خاچت بدهم؟» 11 عیسا وه لامی دایوه: «هیچ ده سه لاتیکت به سر منه وه نیمه، مەگەر له سره وه بیت درایت، له بەر ئوھه ئوھه مى دا واده تە دهست تو گوناھە کی گەورە تە.» 12 ئیتر پلاطوس هەولى دهدا ئازادی بکات، به لام را به رانی جوله که هاواريان ده گرد: «ئەگەر ئەم ئازاد بکدیت، دؤسى قهیسەر نیت. هر کسیک خوی بکانه پاشا، له دىزی قهیسەر ده دویت.» 13 کاتیک تو.» ئیتر لەو کاتنوه قوتا بیه کەشی فرمۇو: «ئەوه تا دایکی پلاطوس گونی لهم قسانه بولو، عیسا ش برد ده رهه و له سر کورسی دادوھری دایشت، له شونیک پیچی ده گکورتا، هروھا بـلئوھه نووسراوه پیروزه که بیته دی، فرمۇو:

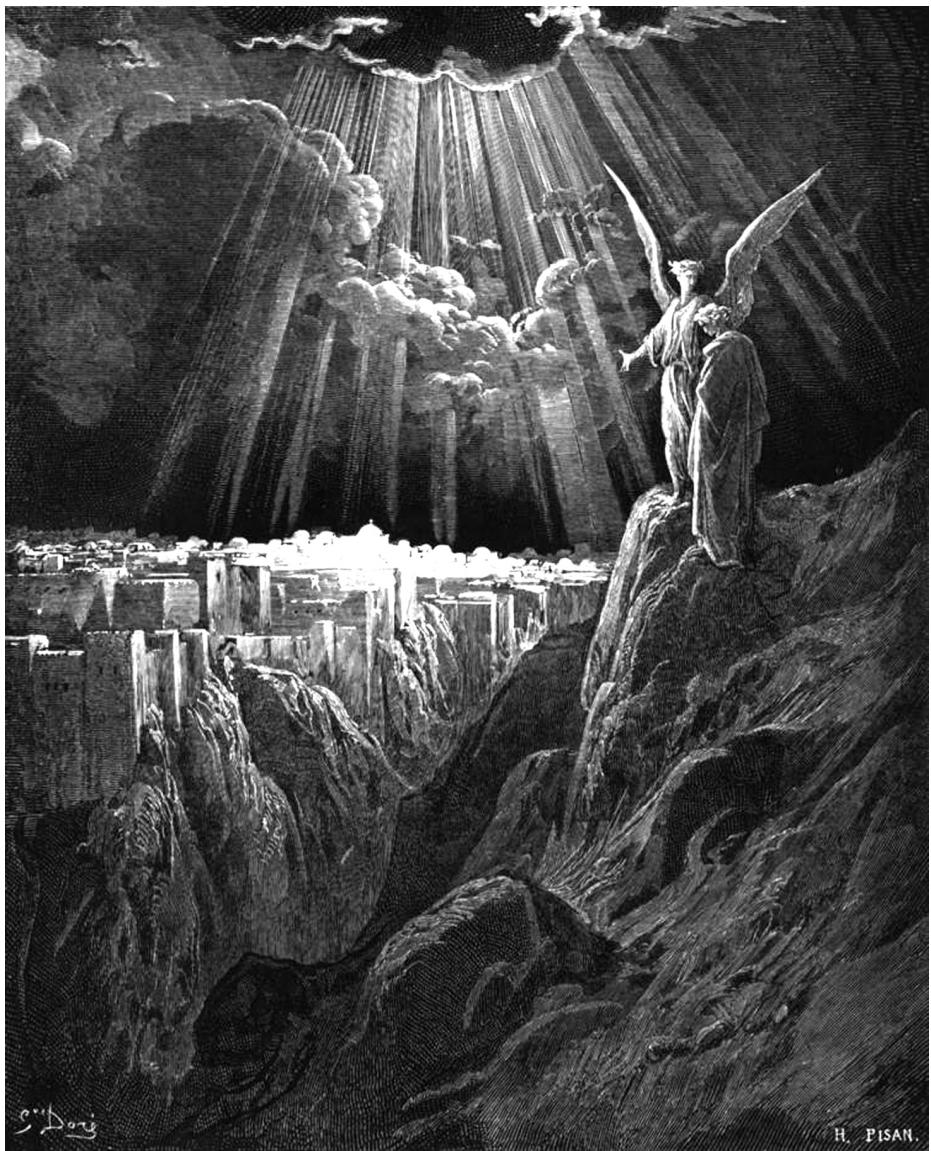
«تینوومه» 29 گوزه‌یه کی پر له سرکه دازراپوو، ئىسەنچىتكى 3 ئىنجا په ترۆس و قوتايىيە كەي دىكە به رەو گۈرە كە به پىتكەتون. پر له سرکييان خستە سەر لەه زوفايدىك و بەرزىيان گىددە 4 ھەردووپەن بەيە كەوە راياندە كەد، بەلام قوتايىيە كەي دىكە بۆ دەمى. 30 كاتىك عيسا تامى سرکە كەد، فەرمۇسى: پېش پە ترۆس كەوت و زووت گىلشە سەر گۈرە كە. «تەواو بۇو» لەدواي ئەوه سەرى دانەواند و گىاف سپاراد. 5 دانەۋىيە و بىنى كەتانە كە دازراوه، بەلام نەچووه ژۇرۇوه، 31 پاشان راپەرانى جولە كە داوايان لە پلاپاتس كەد پلاپاتس كەد، چونكە گۈرە كە، بىنى كەتانە كە دازراوه، 7 ئەو دەسالەي كە بەسەرى چۈزى ئامادە كارى بۇو، ئەو شەممە يە رۇزىكى گۈرە بۇو، تاكو عيساواھ پېچراپوو، لەگەل كەتانە كە دانەزاپوو، بەلكو بە جىا لە تەرمە كان لە شەممەدا لە سەر خاچ نەمین. 32 ئىنجا سەر ريازەكان جىيەك پېچراپوو وە. 8 ئەوسا قوتايىيە كەي دىكەش كە يە كەم هاتن و ھەردوو قاچى ئەوهى يە كەم و ئەوي دىكىيان شىكەند كە جار ھابۇوھ سەر گۈرە كە چووه ژۇرۇوه، بىنى باودەرى هيتا. لە گەل ئىسادا لە خاچ دراپوون. 33 بەلام كاتىك هاتىه لاي 9 ئەو كاتە هيشتا لە نوسراوه پېرۈزەكان ئېنە گىلشىبۇون كە دەبى ئىسما بىنپىان وا مردۇوه، قاچىيان نەشكەن. 34 بەلام يە كىك عيسا لە تىپ مەردووان ھەسىتىهە. 10 دواتر قوتايىيە كان گەرانە وە لە سەر ريازەكان چەمىيەكى لە كەلەكەي دا، دەستبەجى خوپىن و ئاو شۇيىخ خوپىان. 11 بەلام مەرىم لەلای گۈرە كە لە دەرەوە دەرچوو. 35 ئەو پاواھى ئەممە بىنى شايەقى دا، شايەتىيە كەشى راوه ستاپوو دەگىيَا. كاتىك دەگىيَا، دانەۋىيە و سەيرى ئاو راستە. خۆى دەزانىت كە راست دەلىت، تاكو ئىپە باواھ گۈرە كە كەد، 12 بىنى دوو فرىشەت بە جىل سېپىيە وە بەين. 36 ئەممە چەپپەدا تاكو نوسراوه پېرۈزە كە بىتە دى: شۇيىھى تەرمە كە عيساى لى دازراپوو دانىشتوون، يە كىك [ھېچ ئىسکىتىكى ئەو ناشكىنلىتىت] 37 ھەر وەھا نوسراوېنىڭ لەلای سەرپەيە و ئەوي دىكە لەلای پېيەوه. 13 لېيان پىسى: پېرۈزى دىكەش دە فەرمۇسى: [تەماشى ئەوه دەكەن كە چەپپەدا خاتىم، بۇچى دەگرىت؟ وەلامى دانەوە: «گۈرە مىان بىردووھ، لىداوە. 38 پاش ئەوه يۇسفى خەلکى را ما كە لە ترسى راپەرانى نازانىم لەكۈي دايانتاوه]. 14 كە ئەممە كەوت ئاپرى دايەوە، جولە كە بە نېھىي قوتايى عيسا بۇو، داواي لە پلاپاتس كەد بىنى عيسا راوه ستاوه، بەلام نېزىانى عيسا يېنى تاكو تەرمى عيسا بىبات، پلاپاتسىش رېنى دا، ئەۋىش هات و فەرمۇسى: «خاتىم، بۇچى دەگرىت؟ بەدواي كىدا دەگەرپىت؟» تەرمە كەي بىد. 39 نېقىدىيۇسىش هات، ئەوهى يە كەم جار بە ولىزانى باخەوانە كەيە، بىچى كوت: «گۈرەم، ئەگەر تۈردووته شەو هاتە لاي عيسا. لەگەل خۆى تىزىكە سى لىتىر مۇرى يېن بىن لەكۈي داتاواه تاكو بىبەمەوه. 16 عيسا شىپى تىكلاو بە ئەلواي هيتا. 40 جا تەرمە كە عيسايان بىد و بە فەرمۇسى: «مەرىم! ئەۋىش ئاپرى دايەوە و بە عىبرى يېنى كەتان لە گەل بۇن پېچىيانەوە، وەك تەرىختى جولە كەيە لە كەن كوت: «رېبۇنى!» كە بەواتى مامۇستا دىت. 17 عيسا يېنى كەنداشدا گۈرېتىكى نۇنى ئىپپو كەمىي تىدا نەئىزابۇو، نەبۈرەتەوە، بەلام بۇلای رايامىغ و پىيانلى: «من بەرزىدە بىمەوە لىپپو، لە باچە كەشدا گۈرېتىكى نۇنى ئىپپو كەمىي تىدا نەئىزابۇو، نەبۈرەتەوە، بەلام بۇلای رايامىغ و پىيانلى: «من بەرزىدە بىمەوە 42 لە بەر رۇزى ئامادە كارى جولە كەن عيسايان لەمۇ دانا، بۇ لاي باڭمۇ و باوگان، خودام و خوداتان.» 18 مەرىمە چونكە گۈرە كە تىزىك بۇو.

20 لە يە كەم رۇزى هەفتەدا، هيشتا تارىك بۇو، مەرىمە چۈزى، كە كەم رۇزى هەفتە بۇو، لە سەر گۈرە كە مەجدەلى هاتە سەر گۈرە كە و بىنى بەردە كە لە سەر گۈرە كە دەرگا كائى ئەو شۇيىھە دازراپوون كە قوتايىيە كائى ئىپپو، عيسا كۆر كەراوهتەوە. 2 ئەۋىش راپىكەد و هاتە لاي شىمۇن پە ترۆس هات و لەناوارە راستا راوه ستا و بىچى فەرمۇسى: «سلاۋاتان لى و ئەو قوتايىيە دىكە كە عيسا خوشى دەپىست، بىچى كوت: يېت! 20 كە ئەممە فەرمۇسى، دەستى و كەلە كە پىشاندان، «گۈرەيان لە گۈرە كەدا بىردووھ و نازانىن لەكۈي دايانتاوه!» جا قوتايىيە كان كە مەسيحى خاوهن شىكۈيان بىنى دىشاد

بۇون، 21 ئىنچا دىسان عىسا يېرى فەرمۇن: «سلاواتان لى يېت! دەپىنئەوه»، جا ھەلياندا و ئىتلەپەر زۇرى ئەماسىيائىنى تىيىدا ھەرودەك چۈن باوک مىنى ناردووە، منىش دەتاتىرىم،» 22 كە بۇ نەيناتوانى تۆرەك دەپاكىشىنە تاو بەلمەمەك، 7 ئەم قوتايىيە ئەمەمەي گوت، فۇرى لېتكەن، يېرى فەرمۇن: «بۇھى پېرۋۇز عىسا خۇشى دەۋىست بە پەتروس يېسىتى ئەمەمەي گوت: «ئەمەمەي عىساي وەرېگەن، 23 ئەمەمەي ئىتەھى گوناھى بېخشن، بەخشراوه، ئەمەمەي خاوند شىكۈيە!» كاتىك پەتروس يېسىتى ئەمەمەي عىساي خاوند ئىتەھى نەبەخشن، نەبەخشراوه،» 24 بەلام توماس كە شىكۈيە، «خۇي بە جەلەكەن داپۇشى چۈنكە پەپەت بۇو، خۇي يەكىنەك لە دوازدە قوتايىيە كە و بە دىدمۇس ناسراوه، لەگەل ھەلدايە تاواھەكەوە، 8 قوتايىيە كافى دىكە بە بەلمەمە كە هاتن و قوتايىيە كان نەبۇو كاتىك عىسا ھات، 25 قوتايىيە كافى دىكە تۆرى ماسىيە كەيان پادەكىشە، چۈنكە تەنبا دوو سەد بال لە پەپەيان گوت: «گورەمان بىنى! ئەويش يېرى گوت: «ئەگەر وشكانييە دوور بۇون، 9 كاتىك دابەزىيە وشكانى، بىنپىان جىڭىگەي بىزمارە كان بە دەستىيە وە بىنم، پەنجە نەخەمە شوئىنى واخەلۇرۇز ئامادە كاواھ و ماسى خراوەتە سەرى و نان دازراوه، بىزمارە كان نەبەخشن، دەست لە كەلەكەي نەدەم ھەركىز باوھەن ئەكمە،» 10 عىسا يېرى فەرمۇن: «لەم ماسىيائى بەپەن كە ئىستا گەتىان،» 26 دەدای ئەشت رۇۋۇ، قوتايىيە كافى دىسان لە ژۇرۇرە بۇون و 11 شىمۇن پە تەرسىش سەرەكەوت و تۆرەكەي را كەشىيە سەر توماسىيەش لە كەلەن بۇو، دەرگا كاپىش داخراپۇن، عىسا ھات وشكانى، سەد و پەنجا و سى ماسى گورەمىنى تىدا بۇو، لەگەل و لەناوارە راستىان راوهستا، فەرمۇن: «سلاواتان لى يېت!» زۇرىيە كەشى تۆرەكە ئەدرا، 12 عىسا يېرى فەرمۇن: «وەرن ئېنچا بە توماسىيە فەرمۇن: «پەنجەت يېنە ئېرە و دەستم بىنى، بېخۇن،» ھېچ كام لە قوتايىيە كان نەينوپىرا پېسىيەرلى ئەتكەن: دەستت يېنە و لە كەلەكەمى بىدە. بىباوهەر مەبە بەلگۇ باوھەر «تۆ كەپىت؟» زانپىان عىساي خاوند شىكۈيە، 13 عىسا ھات، بېنپەن،» 28 توماس وەللاھى دايەوە: «ئەمەي خاوند شىكۇ و نانە كەي ھەلگەرت و پېيدان، ماسىيە كەش بە ھەمان شىپۇ، خوداى من!» 29 عىسا يېرى فەرمۇن: «لەپەر ئەمەمە منت 14 ئەمەمە سېيەم جار بۇو كە عىسا پاش ھەستانەوە لە تېۋى بىنى، باوھەر كەپىت كەدە ئەنەن باوھەر ئەنەن،» 30 عىسا لەپەر دەتم قوتايىيە كاپىدا زۇرەپرجۇوى خوارد عىسا بە شىمۇن پە تەرسىش فەرمۇن: «شىمۇنى يېنە، منت دىكەي كەدە كە لەم پەر تۆرەكەدا نەنوسراوه، 31 بەلام ئەمانە لەوانە خۇشتەر دەۋىت؟» يېرى گوت: «بەلنى گورەم، دەزايت نۇسراون تاڭ كىچە باوھەر بەپەن كە عىسا مەسيحە كەيە، كورى كە تۆم خۇشىدەۋىت،» يېرى فەرمۇن: «بەرخە كام بەلەپەر يېرە،» خوداىيە، تاڭ كە باوھەر ئەنەن بە ناوى ئەمۇ ۋىياتنان ھەيەت، 16 دىسان يېرى فەرمۇن: «شىمۇنى يېنە، منت خۇشىدەۋىت؟» يېرى 21 دەدای ئەمەمە دىسان عىسا بەم شىپۇيە لە دەرياچە ئېرى گوت: «بەلنى گورەم، دەزايت خۇشىدەۋىت،» يېرى

فەرمۇن: «بە بە شوانى مەرە كام،» 17 سېيەم جار يېرى فەرمۇن: «شىمۇنى يېنە، منت خۇشىدەۋىت؟» يېرى گوت: «بەلنى گورەم، تۆ ھەمو شىتىك دەزايت دەزايت كە خۇشىدەۋىت،» عىسا يېرى فەرمۇن: «مەرە كام بەلەپەر يېنە، 18 پاشى راستىت پى دەلەم، كاتىك گەنج بۇويت پاشىتىنە كەتت و سوارى بەلام بۇون، بەلام لە و شەھەدا ھېچيان نەگرت، 4 كاتى بەرەبەيان، عىسا لە كەنارى دەرياچە كە راوهستا، پىر دەيىت دەستت درېزدە كەيت و يەكىن دىكە پاشىتىنە كەت دەبەست و بۇ ھەركۈي دەتولىست، دەچۈويت، بەلام كاتىك دەبەستت و دەتاباه شوپەننى كە ناتەۋىت،» 19 ئەمەمەي گوت دەبەستت و دەتاباه شوپەننى كە ناتەۋىت،» 19 ئەمەمەي گوت وەك ئامازىت كەدىتىك بۇ مردىن پە تەرسىش كە بەھۇيە خودا 6 يېرى فەرمۇن: «تۆرە كە ھەلبەنە لاي پاشى بەلەمە كە، ماسى شىكۈدار دەكتا، لە دەدای ئەمە يېرى فەرمۇن: «دۇام بىكۈدە!»

20 په ترؤس ئاپرى دايىوه و بىنى كە ئەو قوتايىيەئى كە عيسا خۇشى دەولىست دوايان كەتووه، ئەوهى لە كانى نانى ئىوارەدا شانى بە سنگى عيساوه نابورو و يېنى گۈتىبوو: «گورەم، كېيىھ ئەوهى بە گۈنتە دەدات؟»²¹ كاچىك پە ترؤس ئەمەي بىنى بە عيساى گوت: «گورەم، ئەى ئەمە چى لىدىت؟»²² عيساش يېنى فرمۇو: «ئەگەر بىھەۋىت دەمەنچىتەوە هەتا دېئەوه، بە تو چى؟ تو دوام بىکووه»²³ ئېتەم قىسىمە لەتىو برايان وا بلاو بىوهە كە ئەو قوتايىيە نامرىت. بەلام عيسا يېنى نەفەرمۇو كە نامرىت، بەلکە «ئەگەر بىھەۋىت دەمەنچىتەوە هەتا دېئەوه، بە تو چى؟»²⁴ ئەمەش ئەو قوتايىيە كە دەربارەئى ئەم شنانە شايەتى دەدات و ئەم شنانە ئۇرسىبىو، ئېش دەزانىن شايەتىيە كەى پەستە.²⁵ رۆزئى شى دىكە ھەيدى عيسا كەدووېتى، ئەگەرىيەك لەدواي يەك بىوسىرايەتەوە، واپانم خودى جىيان جىنگاى ئەو پەرتۇو كە نۇرسراوانە ئىدا نەددە بىوهە.

شاره پرورزه کش، ترشیبی نرم بین له تاچانه وه له لاین خوداوه دههاته خوارده، وه ک بروکی رازاوه بز زوا کی ثاماده کاریست. گرئم له دهنگی گوره بو له ته خته گوه فرموموی: «لهودتا نشینگی خودا له گل خدلک، نهونش له گلیان نیشههی دهیست. نهونش دون به گل نه، خودا خوی له گلیاندیه و دهیته خودای نهوان.

ناشکار کدن 21:2-3

ئاشکارا کردن

19

له خوین هەلکیشراوی لمبەربوو، ئەندازه‌ی بىيىن بانگ دەكى
«وشى خودا» يە. 14 له شىكەكانى ئاسمان بە سوارى ئەسپى
سې شۇنى دەكەتون و كەتانى ناسكى سې پاپاكان لمبەردا
بۇو. 15 له دەمەيە و شەشىرىتىكى تىزى دەردەچۈو، تاكو بىيىن له
نەتەوە كان بادات. [بە گۆچاتىكى ئاسين شوانايە تىيان دەكتا.]
گوشەرى شەرابى توورەدىن ھەپچۈسى خوداى ھەرە بە توانا
دە گوشىت. 16 ئاولىكى ھەيدە لە سەر كەوا و ۋانى نۇوسراوە:
«پاشاي پاشایان و گەورەدىن گەورە». 17 فەيشتەمىكى
دىكەم بىيىن لمبەر خۇردا راوه ستابۇو، بە دەنگىكى بەرز ھاوارى
لە ھەموو بالىندە فەريوە كافى ناوهەراسقى ئاسمان كەد و گۇنى:
«وەرن كۆپىنە، بۆ شىيى گەورە خۇدا»، 18 تاكو گۇشتى
پاشا كان و گۇشتى سوپاسالارە كان و گۇشتى بەھىزان، گۇشتى
ئەسپە كان و سوارە كانيان، گۇشتى ھەمووان، ئازاد و كۆپىلە،
ئەوانەي لېي دە ترسن، گەورە و بچۈوك». 19 ھەر وەدەندا كە و پاشا كانى
گەورە و بچۈوك بىخۇن». 20 ھەر وەدەندا كە و پاشا كانى
زەۋىي و له شىكەكانى يىنى كۆپىونە، تاكو له دىرى سوارە كە
زەۋىي و سوپا كەي بىخەنگن. 20 دېندا كە و پېغەمبەر دەرۇز نە كەي
ياوهرى دەستىگىر كەن، ئەتەن ئىشانە كانى له پېتىاوي كەد
و بهۇيە و ئەوانەي چەواشە كەد كە ئىشانە دېندا كەيان
وەرگەت و ئەوانەي كېتۈشىان بۆپەيكەر كەي بەردى. ھەر دەرەپەن
بە زىندىوپى فېردا رانە تىو دەرىباچە ئاگەدە، كە بە گۆگەد
دا گىرساوه. (Limnë Pyr g3041 g4442) 21 پاشماوهە كە بە شەشىرى
سوارە كە كۆرۈزەن كە له دەمەيە و دەردەچۈو، ھەموو بالىندە كان
لە گۇشتە كانيان تېرىپۈون.

20

فەيشتەيم كە بىيىن له ئاسمانە و دەھاتە خوارە و كەلىلى
كېتۈشى بۆ بېم. بەلام بىيى گۇتم: «وا مە كە؟ مېش لەگىل تو
و خوشك و برايانت بەندەي ھاوا كارم، ئەوانەي پابەندىن بە
شايەتىيان بۆ عيسا. كېتۈش بۆ خۇدا بىي! چونكە ئە و پۇچەمە
كە سروشى بە پېغەمبەرە كان داوه، ھەر ئەم شايەتى بۆ مە سىچ
دەدات». 11 پاشان ئاسمانم بە كراوهەنى بىيى، ئەسپىكى سىيم
بىيى و سوارە كەي بە «دەلىزز» و «راستىگى» ناودەبرىدا. بە
دادپەرەرى حۆكم دەدات و دەجەنگىت. 12 چاوهە كانى وەك
بىكىت. 13 (Abyssos g12) 4 چەند تەختىكىم بىيى و ئەوانەي
گۈچۈن وابۇون و ژمارەيەكى زور تاجى بە سەرەدە بۇو. ئاولىكى
لە سەرى دانىشتن دەسەللاتى حۆكم دەيان پىدرابۇو. ھەر وەدە
نووسراوى ھەيدە كە جەڭ كە خۇى كەس نايرائىت. 13 كەوايەكى
گىانى ئەوانەم بىيى كە لمبەر شايەتى عيسا و لمبەر وشەى

خودا سهربابون، ئوانه کپتوشیان بۇ درنده کە و پەيكەرە کى نەما، 2 شارە پىروزە كەش، ئورشە ئىمۇ نۇئىم بىنى لە ئاسمانە وە نەبردىبوو، نىشانە ئىچەۋان و سەر دەستىيان وەرنەگىتىوو، جا لەلایەن خودا و دەھاتە خوارە وە، وەك بۇوكىكى پازاوه زىنندىو بۇونە وەزەزار سال لەگەن مەسىحەدا فەرمانىزه واپىان بۇ زاوا كى ئامادە كەيىت. 3 گۈنئىم لە دەنگىكى گەورە كىد، 5 (بەلام مەدۇوە كانى دىكە هەزار سالە كە تەواو بۇو لە تەختە كە وە فەرمۇسى: «ئەوەتا شىنىڭە ئىخودا لەگەن بۇ زىان نە كەرەنەوە، ئەمە هەستانەوە يە كەمە.» 6 ئەوەي لە خەلک، ئەوېش لەگەلەن ئىشەجى دەيىت. ئەوانىش دەبن بە هەستانەوەي يە كەمدا بەشى ھەيىت بەرە كەتدار و پىرۇزە، ئوانە گەلى ئەو، خودا خۇرى لە گەلەندايە و دەيىتە خودا ئەوان، مەردى دووم دەسەلاقى بەسرىاندا ئىيە، بەلکۇ دەبىنە كەھىنى 4 ئەوېش ھەموو فەرمىسەكىكى چاوبىان دەسەرتەوە، ئىتەر مەردىن خودا و مەسیح، هەزار سال لەگەلەن فەرمانىزه وايىتى دەكەن. نايىت، شىوهن و ھاوار و ئازار نامىن، چونكە شەتكەنلىپىشۇ 7 كاپىك ھەزار سالە كە تەواو دەيىت شەيتان لە بەندىخانە بەسەرچۈن،» 5 دانىشتوۇسى سەر تەختە كە فەرمۇسى: «ئەوەتا ئازاز دەكىرىت و 8 دېتىھە دەرەوە تاكۇ نەتەوە كانى چوارگۇشە ئەمە موشىتىك نوى دە كەمەدە،» پاشان فەرمۇسى: «بۇوسە، زەۋى چەواشە بىكتا، گۆگ و ما گۆگ، تاكۇ بۇرچەنگ چۈنكە ئەم و تانە مەتمانە دار و راستە.» 6 پاشان بىچى فەرمۇمىم: كۆپيان بىكتا، ئوانە ئۇمارەيەن وەكلى دەرىيابە، 9 بەسەر «ئەوا ھاتە دى. من ئەلف و ئېم، سەرەتا و كۆتايىم، لە كانى پاپتايى زۇيدا بىلاو بۇونە وە ۋۇردوگا ئەللى خودا، واتە ئاۋى زىيان بەخۇزىپى دەدەمە ئىتىوو. 7 ئەوەي سەربىكەيىت شارە خۇشە وىستە كە ئەنەن خودا ئەنگ مارۇ دا، بەلام ئاڭلە ئەوانە ئەنگ بە مېرات بۇ دەمە ئەنەن بەخودا و ئۇويش ئاسمانە وە ھاتە خوارە وە وەلىيۇوشىن، 10 ئەو ئىبلىسە ئەيىتە كورۇم، 8 بەلام ترسنۇك و بىباور و قىزەونان، ھەرۇھا چەواشە ئە دەكەن فەيدەرەيە دەرىيەچە ئاڭ و گۆگدە، كە بىكۈز و داوىنىپس و جادووگەر و بېتەرسان، لە گەل ھەموو دەرنەدە كە و پېنگەمبەرە درۇزىنە كەلى لىيە، ھەتاهەتايە شەو و رۇۋە ئازاز دەدرىن،^(aiōn g165, Limnē Pyr g3041 g4442) 11 پاشان كە مەردى دووهەمە،» 9 يەكىك لەو تەختىكى گەورە ئىپىم بىنى و ئەوەي لەسەرى دانىشتبۇو، حەوت فەرىشە ئەيىت جامە كىيان پېپۇ كە بە دواين ئاسمان و زەۋى لەبەر رۇوى ھەلاتن، شۇنىيان لە ئاسماندا حەوت دەرەدە كە پەركابوبۇن، ھات بۇ لام و ئېنى گۇنئىم: «وەرە نەما، 12 مەدۇوە كانى بىنى بە گەورە و چەووكەوە لەبەر دەم بۇكە كەت پىشان بەدم، ئىنى بەرخە كە،» 10 بەرۇسى پىرۇز تەختە كەدا راۋەستابۇن و پەرتۇوكەكان كەنەنەوە، پەرتۇوكىكى بىرمى بۇ چىيەكى گەورە و بەرەز، ۋۇرشە ئىمۇ شارە پىرۇزە كە دىكەش كە پەرتۇوكى زىانە كەنەنەوە، مەدۇوە كان بەگۈزە ئىشانىدا كە لە ئاسمانە وە لەلایەن خودا و دەھاتە خوارە وە، كەدەوە كەيان بەھەي لە پەرتۇوكەكان نۇوسرابوھ حۆكم دران، 11 شەكۈي خودا ئەببۇو، درەوشانەوە وەك گۈنەھاتىن 13 دەرىياش مەدۇوە كانى ناوخۇرى راۋەدەست كەد، ھەرۇھا بەردە، وەك يەشب، ۋۇون وەك كېلىستال، 12 شۇورا ئەكىن وەھرىيە كە و بەگۈزە ئىكەنەنە كەنەنەوە، دەۋازىدە فەرىشە ھەببۇن، ناوى دوازىدە ھۆزە كەدى كۈرەنە دەۋازىدە فەرىشە ھەببۇن، ناوى دوازىدە ھۆزە كەدى كۈرەنە 14 مەردىن و جىھانى مەدۇوەن فەيدەرەنە دەرىيەچە ئاڭ كە، ئەم ئىسرايەل لەسەر دەرگا كان نۇوسرابۇن، 13 لە رۇۋەھەلەتەوە دەرىيەچە ئاڭ كە مەردى دووهەمە،^(Hadës g86) 14 دەرگا ھەببۇن، لە باكۈرورە و سى دەرگا، لە باشۇرە و سى دەرگا ھەببۇن، لە باكۈرورە و سى دەرگا، لە رۇۋەنە تۆمار نەكابوبۇ، 15 ھەركەسىك ئاۋى لە پەرتۇوكى زىاندا تۆمار نەكابوبۇ،^(Hadës g86, Limnē Pyr g3041 g4442) 16 شۇورا ئىمۇ دوازىدە بىغاھى ھەببۇو، دوازىدە ئاۋى لە سەرىيان ھەببۇو، ئاۋى دوازىدە فەيدەرەيە دەرىيەچە ئاڭ كە،

21 پاشان ئاسما ئەتكى ئۇي و زەۋىيە ئىنۇم بىنى، چۈنكە

ئاسما ئەتكى ئەتكى دەرىياش دارلىكى پۇانە زېرىخى پېپۇو، تاكۇ شارە كە دەرگا كانى شۇورا كە بىپۇيىت، 16 شارە كە بە چوار گۇشە ئىمۇ دازابوبۇ،

در بیزیه که هیندهی پانیه که بود. شاره کدی به داره که و بُو هه تاهه تایه فه رمانزه وايهتی ده کدن. (aiān 6 پاشان پنوا، دوازده ههزار ستادیا بود، در بیزیه و پانی و به رزیه کدی بیزیه فرموم: «ئەم و شانه راست و جىنى متمانەن، خوداي يەكسان بون، 17 شوررا كەشى پنوا، سەد و چل و چوار پەروەردگارى رۆحى پىچەمەران، فريشته كەخى نارد بالى بود بە بالى مرۇف كە فريشته كە بەكارىدەتىنا. 18 يىناي تاكو ئەو شنانه پىشانى بەندەكانى خۇرى بات كە دەبىت زۇو شوررا كە له يەشب بود، شاره كەش لە زېپى پىنگەرد بود، رۇووبەدن». 7 ئەوهتا بە پەله دىم! خۆزگە دەخوازىرىت بەوهى وەك شۇوشەسى ساف. 19 بناگە كانى شوررا كە شاره كە بە پىشىبىنیيە كانى ئەم پەرتۈوكە وشە بە وشە پەپەرە دەكەت، 8 من ھەموو بەردىتكى گرانبەها پازىتراپووهە، بناگە يەكەم يەشب، يۇحەنام، ئەوهى كە ئەم شنانەم بىنى و بىستم، كاتىك يىنیم و دووهەم ياقۇقى شىن، سېيىم ياقۇقى سېيىم، چوارم زەرەودە، بىستم، كەمۇم بۇ ئەوهى لەبەرىيى ئەو فريشته كەپتۈش بېم كە 20 پېنچەم شىلانە، شەشم ياقۇقى سورۇر، حەوتەم زەرەجەد، ئەم شنانە پىشانەدەدام. 9 جا بىزى گومت: «وا مە كە! مىنىش ھەشتم زەرەودى سەوز، تويم ياقۇقى زەرەد، دەيەم ياقۇقى وەك توپەندەي ھاوا كارتىم، لەگەل خوشك وبرا پېغەمەرە كانت سەوز، يازدەيەم ياقۇقى زەعفەنەرانى، دوازدەيەم جەمىشت. و ئەوانەي پەيامى ئەم پەرتۈوكە پەپەرە دەكەن. 21 كەپتۈش بۇ دوازدە دەرگا كەش دوازدە مروارىن، ھەر دەرگا كەل بەخە كە بەرسىگام تىيدا نەبىنى، چونكە با ھەر سەتم بکات، ئەوهى يەك دەنگە مروارى بود، شەقامى شاره كە لە زېپى پىنگەرد بود پەرتۈوكە مەشارەوە، چونكە كانە كە تىزىكە. 11 ئەوهى سەتمكارە وەك شۇوشەسى پەۋشىن. 22 پەرسىگام تىيدا نەبىنى، چونكە با ھەر كارى راپاستورۇست بکات، ئەوهى يەزدانى پەرەردگارى ھەرە بەتوانا لەگەل بەرخە كە پەرسىگام راپاستورۇست با ھەر كارى راپاستورۇست بکات، ئەوهى ئەون، 23 شاره كەش پۇيىسىتى بە خۇر و مانگ نىيە بەسەرىدا پېرۋۇشە با ھەر پېرۋۇز بىت. 12 (ئەوهتا بە پەله دىم! پەداداشتى بەرەوشىنەوە، چونكە شىكى خودرا رۇونا كى كەدووەتەوە و خۇم پىتىيە، تاكو پاداشتى ھەركەسىك بەگۈزىرە كارە كەدى بەرخە كە چرايەتى. 24 نەتەوەكان بە رۇونا كىيە كەدى دەرۈن و بەدەمەوە، 13 من ئەلەن و يېم، يەكمىن و دواھەمىن، سەرەتا و پاشاكانى زۇوي شىكوى خۇيانى بۇ دەھىنەن. 25 دەرگا كانى بە كۆتائىم، 14 (خۆزگە دەخوازىرىت بەوانەي جەلەكايىان دەشۇن، پۇرۇز ھەرگىز داناخىرۇن، چونكە لەوي شە دانايەت. 26 شىكۇ تاكو ماھيان لە درەختى ژيان ھەبىت و لە دەرگا كانە و بېخەنە پېزىي قېزەون و درۆزىن ناچەنە ناوى، بەلكۇ تەنەنە ئەوانەي بکۈزان و بېپەرستان و ھەموو درۆزىن و ئەوانەي حەز لە كە ناوىيان لە پەرتۈوكى ژيانى بەرخە كەدا نۇوسراوه. 16 «من عىسام، فريشته كەمم

تارىد تاكو بەم شنانە شايەتى بۇ كلىسا كان بەدم. من لە رەگ پاشان فريشته كە رووبارى ئاوى ژيانى پىشانەدام، و نەوهى داودم، ئەستىزىرى بەيانى پېشىنگار». 17 رۆحى پېرۋۇز و بۇوك دەفەرمۇن: «وەرە!» ئەوهى گۇنى لىيە با بىتت: «وەرە!» ئەوهى تىنۇويەتى با بىتت، ئەوهى دەھەۋىت با بەخۇرایى ئاوى ژيان بىات. 18 من ھەموو ئەوانە ئاگادار دەكەمەوە كە گۈپىان لە وشە كانى پىشىبىنیي ئەم پەرتۈوكە دەبىت، چا كېبۈنەوە نەتەوە كانە. 3 ئېتەر هېچ نەفرەتىك نامىنېتتەن خەختى خودا و بەرخە كەش لەنانو شاره كەدا دەبن، بەندە كانى خزمەتى دەكەن و 4 رووي دەبىن و ناوى لەسەر تىچەوابىيانە. نۇوسراون. 19 ئەگەر كەسيكىش وشە يەكى پىشىبىنیيە كانى ئەم نۇوسراون. چونكە يەزدانى پەرەردگار بەسەرىاندا دەدرەوشىنەتەن پەرتۈوكە بىرىتىھە، خودا لە درەختى ژيان و لە شارە پېرۋۇزە كە بىيەشى دەكەت، ئەوهى لەم پەرتۈوكەدا نۇوسراوه. 20 شايەتى

5 لەوي شە دانايەت و پۇيىسىتىيان بە چرا و رۇونا كى خۇر تايىت، چونكە يەزدانى پەرەردگار بەسەرىاندا دەدرەوشىنەتەن

22

پاشان فريشته كە رووبارى ئاوى ژيانى پىشانەدام، بېرىشىدار وەك كېستال، لە تەختى خودا و بەرخە كە و 2 بە ناوهې راپاستى شەقامى شاره كەدا دەپروات. لە ھەر دەرگا كەدا دەخوازىرىت بەوانەي جەلەكايىان دەشۇن، رۇوبارە كەدا درەختى ژيان رۇابوو كە دوازدە جار بەرھەم دەدات، ھەر مانگە و بەرھەمەن، گەلەي درەختە كەش بۇ چا كېبۈنەوە نەتەوە كانە. 3 ئېتەر هېچ نەفرەتىك نامىنېتتەن تەختى خودا و بەرخە كەش لەنانو شاره كەدا دەبن، بەندە كانى خزمەتى دەكەن و 4 رووي دەبىن و ناوى لەسەر تىچەوابىيانە.

ئەمانە دەفهەرمۇي: «بەلى، بە پەلە دېم،» ئامىن! وەرە، عىسىاي خاوهن شكتۇ. 21 با نىعىمەتى عىسىاي خاوهن شكتۇ لەگەل ھەموۋاتان بىت. ئامىن.

66 Verses

کوردی سۆرانی at AionianBible.org

The Bible is a library of 66 books in the Protestant Canon written by 40 different men over a span of 1,500 years from 1435 BC to 65 AD with one consistent message. From the first page through the last, Jesus. Genesis promised our deliverer is coming, Jesus. Moses said our better prophet is coming, Jesus. Isaiah prophesied our Messiah will be a suffering servant, Jesus. John announced our Anointed One is here, Jesus. Jesus himself testified he is our Lord God, Yahweh. The gospels agree our conqueror of death has risen, Jesus. The Apostles witnessed our victor ascend to his throne in Heaven, Jesus. And Revelation promises Jesus' return for our final judgment. Are you ready? Read the Bible cover to cover at AionianBible.org and answer these questions. How did I get here? Why am I here? How do I determine right or wrong? How can I escape condemnation? What is my destiny? Begin with the primer verses below.

په‌یدابوون 8:9 خودا به نوح و کوره‌کانی فرمودو که له‌گه‌لیدا بون: 9 «من په‌یمانی خۆم له‌گه‌لی عیوه و نهودی دوای عیوه‌دا ده‌چه‌سپتەن، 10:9 له‌گه‌لی هه‌موو ئەو گاندارانه‌ی که له‌گه‌لی عیوه‌ن، بالىدە و ئازەلە مالیيە‌کان و هه‌موو ئازەلە کیزپیه‌کان، هه‌موو ئەو گاندارانه‌ی له‌گه‌لیاندان و له‌گه‌لی شتیبیه‌که هاتۇونەتە دەرەوە، هەرەوە‌ها هەرچى گاندارى سەر زەویش ھە. 11:9 من په‌یمانی خۆم له‌گه‌لی عیوه ده‌چه‌سپتەن: هەرگىز جارىتىکى دىكە لافا و نايانىت زۇمى بە تەواوی و يۈان بېكات». 12:9 ئېنجا خودا فرمۇسى: «ئەم نىشانى ئە پەيمانىدە له‌تىوان خۆم و ئىۋە و هه‌موو ئەو گاندارانه‌ی له‌گه‌لیاندان دەيەستىم، پەيمانىتىکە بۆ هه‌موو نهودەکانى داھاتۇ. 13:9 وا پەلکەزىزپىنه‌ى خۆمم له‌تىوان هە‌ورە‌کاندا داناوه، كە دەيىتە نىشانى پەيمانە‌كە بە تىوان من و زەوی.

دەرچوون 13:14 موساش وەلامى گەلى دايەوە: «مەترىن، چەسپاوبن و بېۋاتەن بىزگارىي يەزدان كە ئەمرۇ بۇ عیوه‌دى دەكەت، چونكە ئەو ميسىزانە کە ئەمرۇ دەيابىنىن، ئىتىر بۆ هەتاھەتايە نايابىنىنەو. 14:14 يەزدان بۇتان دەچەنگىت و عیوه‌ش پىدەنگ دەبن..»

يەقىيەكان 26:20 دەيىت بۇ من پىرۆز بن، چونكە من پىرۆزم، من يەزدانم، عیوه‌م له‌تىو گەلان جىا كىدەوە هەتا بۇ من بن. سەرژەمۈرى 24:6 «بایەزدان بەرە كە تدارت بکات و بېپارىزىت. 25:6 با رۇوىي يەزدان بە سەرتدا بدرە و شىتەوە و له‌گەلت مېھربان يېت. 26:6 با يەزدان ئاپىرتلى بىداھە و ئاشىتىپنى بېخشىت.»

دواوتار 18:18 له‌تىو برا كايان پېغەمبەرىنىکى وەك تۈيان بۇ دادەنئىم و وەتكامى دەخەم دەھى و ئەھەدە فەرمانى پېدەدەم ئەو بۇيان يېتى دەدوتى. 18:19 جا ئەو كەسەسى گۈئى لە وشەكام نەگىت كە ئەو پېغەمبەرە بە ناوى منهو دەيىت، ئەوا لېپرسىنەوەي له‌گەل دەكەم.

يەشوع 7:1 «تەنها بەھېزبە و زۇر ئازابە، بۇ ئەھەدە ھۆشىار بىت بۇ كاركىدن بېيىھى هە‌موو ئەو قىزىدەنەی كە موساي بەندەم فەرمانى پى كەدووپىت. نە بەلاي راست و نە بەلاي چەپ لېي لامدە، بۇ ئەھەدە بۇ ھەركۈپەك بېجىت سەرکەتوو بىت. 8:1 پەرتووپى ئەم قىزىدەنە لە دەمەت جىا نەيىتەوە، بەلکو بە شەو و بە رۇز لېي ورددەرەو، بۇ ئەھەدە وریبایت بۇ كاركىدن بېيىھى هە‌موو ئەو شتائەنە قىندا نوسراوە، ئەو كايان راستەپى دەيىت و سەرددەكەوەت. 9:1 ئايام من فەرمانى بە تو نەكەد؟ جا بەھېزبە و ئازابە، مەتوقە و ورە بەرمەدە، چونكە يەزدانى پەروەردگارت له‌گەلته بۇ ھەركۈئى بېجىت.»

پابه ران 7:2 گه لیش به دریزای سه رده می یه شوی یه زدایان ده په رست، هه رو ها به دریزای سه رده می پیران که له دواي یه شوی ته مه نیان دریزه هی کیشا و هه موئه و کارانه یان بینی که یه زدایان مه زن بوئیسرائیل ئهنجام دا.

پائوس 16:1 به لام رائووس گوئی: «زورم لی مه که به جیت بهیم و وازت لی بهیم، چونکه بو کوئی بجیت ده چم و له هه کوئی بجیته و ده مینمه وه. گه لی تو گهلى منه و خودای تو خودای منه. 17:1 له کوئی بمریت لهوی دهرم و هه رله ولش به خاک ده سپردریم. با یه زدان توند ترین سرام برات، ئه گه رجگه له مردن شتیک من له تو جیا ده کاتوه».

یه کدم ساموئیل 7:16 به لام یه زدان به ساموئیل فرمودو: «تماشای پوخسار و بالای مه که، چونکه پردم کرد ووه وه. یه زدان وه ک مرؤف تماشای پوخسار ده کات، به لام یه زدان تماشای دل ده کات».

دووهم ساموئیل 22:7 «ئهی یه زدایي بالا دهست، له بهر ئهمه، چهند مه زنیت! کوا هاوای تو؟ بیگه له تو خودایه ک نیبه له هه موئه وهی به گوئی خومنان گوئیمان لیووه.

یه کدم پاشایان 3:2 نهوه به جیبیته که پیویسته بویه زدانی په رو هر دگارت به جیبیته: ریگانی نهو بگره بهر، فرز و فرمان و حکم و یاسا کافی به جیبیته، هه رو هک له تهوراتی موسادا نوسراوه، بو نهوه سدر که تو بیت له هه شتیک که ده یکیت و بو هه رکوییه ک که ده رؤیت.

دووهم پاشایان 19:22 لم بدر ئهوهی کاتیک گویت له پیامه کدم بوو له دڑی نهوه که ئه م شوینه و بیان ده کدم و دانیشت و اه که ده بنه مایه نه فرهت، لم بدر دهم یه زدان دلت نه رم بوو و خوتت نزم کرده وه، جله کانت له بهر خوتدا دادری و لم بدر دهم گریایت، هه رو ها منیش گوئم لیت بوو، نهوه فرمایشی یه زدانه.

به کدم پوخته هی میزوو 17:29 خودایه من ده زانم که تو دله کان تاقی ده که بنه وه و به دلی باک دنلوش ده بیت. من به خواستی خویم و به راست گوییه و هه موئه شتانه به خشیوه. تیستاش دنلوش بوم که گله کهی تو لیره بینی چون به خواستی دل خویان پیتا کیان پی به خشیت.

دووهم پوخته هی میزوو 14:7 ئینجا که گله کدم نهوهی به ناوی منه وه بانگ ده کریت، بیفیز بون و نویزیان کرد و پرویان له من کرد و له ریگا خراپه کانیان گه رانه وه، من له ئاسما نه و گوئی ده گرم و له گوناوه کانیان خوش ده بم و خاکه که کیان چاک ده که مه وه.

عزرای 10:7 چونکه عه زرا خزی ته رخان کدبوبو بو خویندنی تهوراتی یه زدان و کارکدن بیچی، بو نهوهی تیسرائیل قیری فرز و دادوه ری بکات.

نه حمه 3:6 منیش چهند نیز در اویتم بولایان نارد و گوئم: «من خه ریکی کاریکی گهوردم و ناتوانم دابه زم بو لاتان. بوچی کاره که بوه سیت، ده سقی لی هله لگم و بیچه لاتان؟»

نه سپر 14:4 چونکه ئه گه ر تو لهم کاته دا بیده نگ بیت، یارمه ق و ده ربا زیون له شوینیک دیکه بو جوله که کان سه رهه لده دهات، به لام خوت و مالی باوکت له ناو ده بردریم. هه رو ها کت ده زانیت، له وانیه بو کاتیکی وه ک مه به پلهی پاشایتی گهیشت ویت؟»

نه یوب 25:19 به لام من زانیم نهوهی که ده مکریته وه زیندووه و له کوتایپدا له سه رزوه راست ده بیته وه.

زهبوره کان 1:23 زهبوریک داود، یه زدان شوانی منه، پیویسم به هیچ ناییت. 2:23 له له ورگای سه وزدا ده مله ورپیت و ده مبانه سه رهار تاوی هیمن و سازگار، 3:23 گاینم ده بیوزنیته وه. بهره و ریگای راستوروسی ریخایم ده کات له پیناوی تاوی خوی. 4:23 ئه گهر ته نانهت بهناو دولی سینیه ری مه رگیشدا پر قوم، له هیچ خراپه یه ک ناترسم، له بهر ئه وهی تو له گملدای، گوچان و داردەسته کەت دلنه وایم ده کەن. 5:23 سفره بوم ٹاماده ده کەت له بەردەم دوزمانام، زهیت له سەرم دەدەيت بۆ دەستینیشانکردن، جامەکم لیوانایتو ده کەت. 6:23 پیگومان به دریزی ژیانم چا کە و خوشەویستی نه گور به دواام ده کون، بۆه تاھەتایه له مالی یه زدان دەزم.

پەندە کافی سلیمان 5:3 پر بدەل پشت به یه زدان ببەسته و به تیگەیشتووی خۆت پشت ئەستور مەبە. 6:3 له هەموو ریگا کانت بیناسە، ئەویش پرچە کانت راست ده کات.

ژیرمهندى 10:3 ئەو بارەم بینی کە خودا داویه تى به ئادەمیزاد هەتا ھەلیگەن. 11: خودا ھەموو شتیکی دروستکرد کە له کانى خویدا جوان نیت، ھەروهە واى کرد مروف ھەستى ژیانی ھەتاھەتايى ھەیت؛ لە گەل ئەوه شدا کەس ناتوانیت له بخوبیه وانی کارى خودا ئېیگات، له سەرتاوه هەتا گوتايى.

گۇرانىيە کان 4:2 با بمبانه ھۆلى خوانە کە، خوشەویستیکە کە وەک ئالا له سەر سەرم بىشە كىتە وە.

ئىشىيا 6:9 چونكە کورپىكان دەپەت، کورپىكان پىنەدرەت و سەركىدا يەتى دەکوپە سەرشانى. ناوى لى دەزىت سەرسورھەنېر و پاپىزىكار، خوداي بە توانا، باوکى ھەتاھەتايى، مىرى ئاشتى. 7:9 گەشەندىنى سەرۇكايەتى و ئاشتىيە کەپى كوتايى دەپەت. لە سەر تەختى داود و بە سەر شاشىنە کەپاشا يەتى ده کات بۆ چەسپاندى و بەھېزىزدى، بە دادپەرورى و بە راستوروسى لە ئېستاوه و ھەتاھەتايە. دلگەرمى یه زدانى سۈپاسالار ئەمە ده کات.

يەرمىا 4:1 فەرمائىتى یه زدانىم بۆھات: 5:1 «پېش ئەوهى لەناو سكى دايىكت شىوهت بىكىشم، تۆم ناسى، پېش ئەوهى له مندالدان بېتىتە دەرەوە، تەرخانم كەدىت، تۆم كەدەپچە مەبەر ئەتەوهە كان.» 6:1 بەلام من گۆتم: «ئاي، ئەنی یەزدانى بالا دەست، و تەبىزى لە توانامدا نىيە، چونكە تەمدەنم بچۈو كە.» 7:1 ئېنجا يەزدان بىچى فەرمۇمۇم: «مەلى: «تەمدەنم بچۈو كە.» بۇ لاي ھەركە سېيىك بېتىریم دەچىت و ھەموو ئەوهى فەرمانت پى بىكم رايىدە كە نىت. 8:1 لىيان مەترسە، چونكە من له گەلتىدام بۆ ئەوهى فەرىيات بىكۈم،» ئەو فەرمائىتى یەزدانە. 9:1 ئېنجا يەزدان دەستى درېزىكەد و دەستى لە دەمم دا و بىچى فەرمۇمۇم: «دىنابىا، من و تەكەن دەخەمە دەمى تۇوه. 10:1 بىينە، ئەمروف تۆم كەد بە پېغە مەبر بۇ نەتەوە و شاشىنە کان، بۆ رېشە كىشكەن دەن و شەكەن، بۇ لەتاورىدىن و پۇوخاندىن، بۇ بىنادان و چاندىن.»

شىنە کافى يەرمىا 21:3 بەلام ئەوه دەھىتىمە و يادم و لە بەر ئەوه ھيام ھەيدە: 22:3 بەھۆى خوشەویستى نە گۇرى يەزدانە کە لەناونە چۈونىن، چونكە بەزەيە کەتى تەواو نایىت. 23:3 ئەوانەت ھەموو بەيانىيە ک نوئىن، دلسوزىيە کەت چەند گەورە يە.

حىقىيل 26:36 دىلىكى نويتان دەدەمى و پۇچىتكى نوى دەخەمە ناو تانەوە، ئەو دلە بەر دېنەتان لى دەكەمە و دىلىكى گۈشىتىنان دەدەمى. 27:36 پۇچى خۆم دەخەمە ناو تانەوە، واتان لى دەكەم كە رېگايى فەرزەكام پېپە و بىکەن و حۆكمە كام بە جىپەن و كاريان پى بىکەن.

دانپاڭ 16:3 شەدرەخ و مىشەخ و عەپىنەنگۇ وەلەمپىشەنگۇ وەلەمپىشەنگۇ پاشىيان دايەوە: «ئەى نەبۇخونە سر، پیوستىمان بەو نىيە لە سەر ئەم باپە تە وەلەمت بەدېنە وە. 17:3 ئەى پاشا، ئە گەر بىماخىتە ناو كورپى داگىرى داگىرى ساواشە وە، ئەخۇ خەدا يەتى دەپەرستىن دەتەۋاپىت رېزگارمان بىكەن، ئەو لە دەستى تۆ دەريازمان ده کات. 18:3 ئەى پاشا، تەنانەت ئە گەر بىرگەلىشى نە كەدىن، دەمانەھى ئۆز بازىت، ئېھ خەدا وەندە کافى تۆ ناپەرستىن و كېتىش بۇپە يېكەرە زېپەنە كەش نابەن كە داتاواه.»

هوشیع 6:6 چونکه میرهبانیم دهوئ نه ک قوربانی، له لای من خواناسی له قوربانی سووتاندن گنگتره.

بیویل 28:2 «پاش ئەمانه، بِرْحَم بِه سَهْر هَمُو خَلَكْدَا دَهْرِيْم. كُورَان وَ كَقَاتَان پَهْيَاخِ خَوْدَا رَادَه گَهِيْن، پَيرَه مَيْرَدَه كَاتَان خَوْن دَهْيَن، گَهْجَاتَان يَيْنِينِيَان بُؤْئا شَكْرَا دَهْ كَريْت. 29:2 تَهْنَاهَت بِه سَهْر بَهْنَه وَ كَهْنَزَه كَانِيْشِم، له بِرْؤَانَه دَهْ بِرْحَم خَوْم دَهْ بَارِيْم، 30:2 پَهْرَجَو له ئاسَمَان وَ زَهْويَا نِيشَان دَهْ دَهْم، خَوْيِن وَ تَاهَر وَ سَتوْنَه دَوْكَلَه، 31:2 خَوْر دَهْ بِيْتَه تَارِيْكَو وَ مَانِيْكِش دَهْ بِيْتَه خَوْيِن، بَهْرَه وَهِيَه بِرْؤَيِه گَهْرَه وَ تَرسَنَه يَهْزَدان بَيْت. 32:2 به لَام هَرْكَسِيَك بَه نَاوِي يَهْزَدانَهُوه پَارِيْتَه وَ رَزَگَارِي دَهْ بَيْت، چونکه هَرْهَوَه كَيْوَيِه سَيْيَن وَ له تَورَشَلَم دَهْ بَيْت، بُؤْئَانَه يَهْزَدان بَانَگَهِيْشِتَه كَرْدوُون.

ئامۆس 24:5 لَهْرِي ئَهْوَه با دَادِبَه رَوْهَرِي وَهَكَ زَيْ بَروَات وَ رَاستُورُوسْتِيش وَهَكَ بِرْوَوَارِيَكَه مِيشَهِي. عَزِيزَه دِيَا 15:1 «بِرْؤَيِه يَهْزَدان بُؤْهَمُو گَلَان نَزيْكَه، هَرْهَوَه كَيْوَهِي كَرْدَت ئَواتَنْ بَنِي دَهْ كَيْنَهُوه، كَرْدَه وَهَكَانت بِه سَهْر خَوْت دَيْتَه وَه.

يونس 6:2 تَاكَوْ بَنِي چِيَا كَان شَوْر بَوْمَهُوه، بُؤْهَتَاهَتِيه لَه زَهْوِي بَهْنَدِي كَرْدَم. ئَهِي يَهْزَدان بَهْرَوْدَگَارِم، به لَام تَزْيَانِي منت لَه جَيْهَانِي مرْدوُون هَيْتَاهَتِيه دَهْرَهُوه. 7:2 «ئَهِي يَهْزَدان، كَاتِيْكَي گَلَانِم شَه كَدَت بَوْو، قَوْم بَيرَكَه وَهِيَه، تَزا كَدَم گَهِيشَتَه لَات، بُؤْهَرَسْتَگَايِي پَيرَزَت. 8:2 «ئَهْوَانَه يَتِي پَوْجَ دَهْهَرَسْتَن لَه خَوْشَه وَيَسْتِي خَوْدَا بُؤْخَوْيَان هَلَهْدَه گَهِريْنَهُوه. 9:2 به لَام من بَه دَهْنَگِي سَتَاهِشَه وَهَ قَورَبَانِيت بُؤْسَهْرَه بِرم، كَيْوَهِي نَهْزَم كَرْدَوَه بَهْ جَيْيَهِي، رَزَگَارِي لَه يَهْزَدانَهُوهِيَه.»

مِيخَا 8:6 ئَهِي مَرْؤُف، يَهْزَدان بَنِي رَأْكَيَانِيت كَه چَيْ چَا كَه وَ دَاوَى چِيت لَيْدَهَكَات: دَادَهَرِي بَهْ جَيْهَنَه وَ حَهْزَت لَه خَوْشَه وَيَسْتِي نَهْكَوْرِيَت وَ بَهْ بَيْفَيْزِي لَه گَهْل خَوْدَا كَدَت هَاتَچَوْبَكَهِيَت.

ناحوم 2:1 يَهْزَدان خَوْدَايَه كَيَيْرَه دَار وَ تَولَه سَيْنَهُره، يَهْزَدان تَولَه سَيْنَهُره لَه نَاحَه زَانِي وَ هَلَّپَلَوْون لَه دَرْئِي دُورَهْمنَافِي بَهْرَهْوَامِه. 3:1 يَهْزَدان بَشَوْوَرِيَه وَ تَوانَهِي مَهْزَنِه، به لَام چَاوَه لَهْگَونَه نَابَوْشِيَت. ٧:1 يَهْزَدان لَهْنَاوْ گَهْدَه لَوْول وَ رَهْشَه بَادِيَه، هَهُور تَزْيَيِي بَنِيَهِيَتِي.

حَهْبَهْقَوْق 17:3 لَه گَهْل كَيْوَهِي دَار هَنجِير گَوْل نَاكَات وَ دَار مَيْوَه كَان هَيْشَوَوه تَرِيَان نَيَيَه، لَه گَهْل كَيْوَهِي دَار زَهْيَوْون بَهْر نَاكَات وَ گَيْلَكَكَان خَوارَدَن بَهْرَهِم نَاهِيَن، لَه گَهْل كَيْوَهِي مَهْر لَه پَشِتَيْرَه دَهْرَدِيَه وَ مَانِگَ لَه سَهْر تَاخَبُور نَيَيَه، 18:3 به لَام من بَه يَهْزَدان دَلَشَاد دَهْبَم، بَه خَودَي رَزَگَارِكَه دَلَنْخَوْش دَهْبَم. 19:3 يَهْزَدان بَهْرَوْدَگَارِه بَهْزِيَه مَهْنَه، پَيْنَهِيَه كَانِم وَهَكَ بَنِي تَاسِك لَيْدَهَكَات، تَوانَ بَنِي دَهْهَخْشِيَت بَجَمه سَهْر بَهْرَزَايَه كَان. بُؤْسَهْرَه كَيْرَانِيَه كَان، لَه سَهْر تَامِيرَه زَيْداَرَه كَانِم.

سَهْفَهْنِيا 17:3 يَهْزَدان بَهْرَوْدَگَارت لَه گَهْلَتَاهِيَه، لَه رَزَگَارِكَدَن قَارَه مَانَه. بَه شَادِيَه وَهَ پَيْت دَلَنْخَوْش دَهْ بَيْت، لَهْنَاوْ خَوْشَه وَيَسْتِيَه كَهِي دَهْ تَبَوْرُزِيَه وَهَ، بَه گَورَانِيَه وَهَ پَيْت شَاد دَهْ بَيْت.»

حَهْگَهِي 4:1 «ئَايَا دَهْگَونْجِي كَه لَه مَالَه رَازَاوَه كَه تَان دَابِيشَن، به لَام ئَهَم مَالَه وَيَرَانَه؟» 5:1 ئَيْسَتَاش يَهْزَدان سَوْپَاسَالَار ئَهَمَه دَهْ فَرَمَوْيَت: «لَه كَرْدَه وَهَ كَاتَان رَابِيَيَن. 6:1 زَورَتَان چَانَد، به لَام كَهْم هَات. خَوارَدَتَان، به لَام تَبَرْ نَهْبَوْون. خَوارَدَتَانَهُوه، به لَام تَيْنَوْيَيَتَان نَهْشَكَاه، بَهْرَگَان بَوشِي، به لَام گَهْرَه نَهْبَوْنَه وَهَ. كَيْنَگَهِش كَرَى وَهَرَدَه كَريْت، به لَام دَهْيَخَانَه گَيْرَفَاتِيَكِي درَاوَه.» 7:1 يَهْزَدان سَوْپَاسَالَار ئَهَمَه دَهْ فَرَمَوْيَت: «لَه كَرْدَه وَهَ كَاتَان رَابِيَيَن.

زه که ریا 10:12 «روحی میرهبانی و پارانه و به سه ربه نه ماله داود و به سه ردانیشتووانی تورشه لیدا ده باریم، جا تماشای من ده کهن، ئوهه که رمیان لیادوه، هروهه شیوه نی بُو ده گیزن و هک که سینک شیوه نی بُو تاقانه که کی بگیزیت، زور ده گریزن، هه روکه که گریان بُو توبه رهیه ک.

مهلانخی 2:4 به لام ئیوه که لام تاوه کدم ده ترسن، خوری راستوردوستیاتان لى هلهلیت و تیشکه کانی ده بیته هزوی چاکبوونه وه، جا دینه ده رهه و قدهم باز دهدن و هک چون جوانه کانی قهله و له تهوله بهره لا ده کرن، 3:4 ئینجا له و روژهه ئوهه ده کدم، ئیوه خراپه کاران پیشیل ده کهن، ده بنه خوله میش له زیر نه علی پیتان،» ئوهه فرمایشی یه زداني سوپاسالا ره.

مهتا 18:28 عیسا اییان تزیک بیوهه و قسهی بُو کردن: «هه موو ده سه لایکم له ئاسمان و له سه رهه زهه در اووهقی، 19:28 که واهه برؤن، هه موو نه توه کان بکنه قوتابی، به تاوی باوک و کور و روحی پیروز له ئاویان هدلبکشین، 20:28 قیربان بکن با کار بکن به هه موو ئوه شنانه که رامسپاردون، دلییان من هه موو روزیک له گه لئانم، ههتا کوتایی زهه مان.» (aiōn g165)

مه رقوس 14:1 دواي دهستگیرکدن يه حیا، عیسا هاته جه لیل و مزگنی خودای راده گه بیاند و 15:1 دویله رمومو: «کانه که هاتوهه ته دی و پاشایه قی خودا نزیک بیوهه توهه، توبه بکن، باوهه بهم مزگنیه بېنن،» 16:1 کاتیک عیسا به که ناری ده ریاچه جه لیلدا ده ریشت، شیمۇن و ئەندراوسی برای بیف، توریان فریده دایه ده ریاچه که، چونکه ماسیگ بیون، 17:1 عیسا بیچی فه رمومون: «وهرن دوام بکهون، ده تانکم به راوه کدری مرۆڤ.» 18:1 ده ستبه جى توره کانیان به جیپیشت و دواي کوتون.

لوقا 4:4 «روحی يه زدان به هتزم ده کات، چونکه دهستیشانی کدووم بُو مژده ده دان به هه زاران، مني ناردووه بُو جا پرداي ئازادی بە دیلگیراوان، هه رووهه گرمانه وهی بیتای بُو کویران، بُو ئازاد کدن سته ملیکراوان و

یوچه نا 16:3 لە بەر ئوهه خودا ئوهه نه جیهان خوشویست، تەنانهت کوره تاقانه که کی بە خنکرد، تاکو هه رکه سینک باوهه پی بېنیت لە تاوه نه چیت، بە لکو ژیانی هە تاھە تایی هە بیت، (aiōnios g166) 17:3 چونکه خودا کوره کە نه تاره جیهان تاکو جیهان حۆكم بدت، بە لکو تاکو جیهان بەوهه پر زگاری بیت.

گدار 7:1 وەلامی دانه وه: «بیتان نییه ئوه کات و سەردهمانه بیانن که باوک به ده سه لاتی خۆی داییاون، 8:1 به لام کاتیک روحی پیروز تان دېتە سەر، هېز وەردەگن و بُو من دەبەن شایهت، له تورشه ایم و هه موو يەھودیا و سامیه، تاکو ئوهه پی بی زهه وی.»

پرۆما 32:11 خودا هه مووانی له گوییا بەن بیوندا بەند کرد، تاکو بە زەنی بە هه موواندا بیتە وه، (eleēsē g1653) 33:11 ئای لە قوولی دەولەمەندی و دانابى و زانبارى خودا! حۆكم کانی له سەررووی تىگە پاشتە وەیه و ریگا کانی له سەررووی ورد بۇونە وەیه، 34:11 [كى بىر يەزداني زانى؟ يان كى بىوه راۋىڭكارى؟] 35:11 [كى شىتىكى پى بە خشىوھ تاکو بىچى بەر بىتە وە؟] 36:11 چونکه هه موو شەكان له ئوه و بەھۆی ئوه و بُو ئوه. هە تاھە تايیه شکۈمەندى بُو ئوه! ئامىن، (aiōn g166)

يە کەم کۆرنسۆس 9:6 ئایا ئیوه نازانن کە زۆر داران نابە میراڭرى شاشىنى خودا؟ هەلمە خەلەتىن، نه بەرەلا و نه بېھرست، نه داۋىنپىس و نه ھاۋىرە گەز باز، 10:6 نه دز و نه چاوجىتكىز، نه سەرخۇش و نه جىتىرفۇش و نه تالانكىر، نابە میراڭرى شاشىنى خودا، 11:6 جا هەندىيەگان بەم شىۋوھ يە بیون، به لام شۇرانه و پیروز کان و يېتاوان کان بە تاوی عیسای مەسيحى خاون شکو و روحی خود امان.

دۇووم کۆرنسۆس 17:5 که واهه ئەگر هه رکه سینک له گەل مەسيحدا بېتە يەك، ده بیت بە بە دېپەزراوېتى نوي، شتە كۆنە كان بە سەرچوون و شتى نوي هاتوهه! 18:5 ئەمەش هه مووی لە خودا وەيە، كە له گەل خۆي لە رېنگى مەسيحە و ئاشتى كە دېتە وە

و خزمه‌تی ئەم ئاشتبوونه‌وهی پىداين، 19:5 وانه خودا بە يەكبوون لەگەل مەسيح جيھانى لەگەل خۆئى ئاشت كىدەوه، گوناھە كانىنى لەسەر نەنۇوسىن و پەيمىمى ئاشتبوونه‌وهى بە ئېڭە سپاردوووه، 20:5 كواتە ئېڭە باولۇزى مەسيھىن، خوداش لە رىنگە ئېڭە وە جىھان بانگھەيىشت دەكتات، لەرى مەسيح لىتىان دەپارىئىنەوه: لەگەل خودا ئاشت بەوه، 21:5 ئەوهى گوناھى نەدەناسى خودا لە پىتاوى ئېڭە كىدىيە گوناھ، تاكو بە يەكبوون لەگەل مەسيحدا بىن بە راستوروسى خودا.

گەلاتيا 6:1 پېم سەيرە چۈن وا بە خېرايى، لەوهى بە نىعەمەتى مەسيح بانگى كردوون، بۇ مزگىنئىكى دىكە وەردە كەپىزى! 7:1 مزگىنئىكى دىكە بۇنى نىيە، بەلکو ھەندىك كەس دەيانەويت سەرتانلى بشىۋىتنىن و پەيامى مزگىنئى مەسيح بىگۈرن.

ئەفسوس 1:2 شىوهش بەھۇى خاراپە و گوناھە كاتانەوهە مردبوون 2:2 كە پېشتر تىيدا دەزىيان كاتىك پەيەرەوي پەيمازى ئەم جىھانە و سەرۆكى دەسەلاقى هەواتان دەركىد، ئەورۆخەدى ئېستا له ياخىبىواندا كار دەكتات، 3:2 ئېش ھەموو لهوان بۇون، لە ھەوهەسەكانى سروشى دىنياياندا دەزىيان، بە خواستە كانى ئەم سروشە بىرە كاتىجان دەركىد، وە كۆخەللىكى دىكە بە سروشە شاياني توورەتى خودا بۇون، 4:2 بەلام خودا كە دەولەمندە لە بەزەنەي، لەبەر ئەو خۇشۈسىتىيە مەزىنەي بۇ ئېڭە دەرپىرۇوه، 5:2 ئېڭە كە بەھۇى گوناھە كانى مردبوون، لەگەل مەسيح زىندىووی كىدىيەوهە. بە نىعەمەت رىزگارتان بۇوه، 6:2 خودا ئېڭە ئەگەل عىسای مەسيحدا ھەستاندەوه و بەھۇى يەكبوون لەگەل ئەودا لە شوئىنەكانى ئاسمان داييان، 7:2 تاكو له دەنیا داھاتۇو دەولەمندى نىعەمەتى بىن ھاوتاى خۆئى لە رىنگە مېھرەبانىيە كەيەوه بۇ ئېڭە دەرېخات كە لەگەل عىسای مەسيحدا يەكىن، 8:2 لەبەر ئەوهى بە نىعەمەت رىزگارتان بۇوه لە رىنگە باوهەرەوه، ئەمەش لە خۇتائەنە نىيە، بەلکو دىيارى خودا يە، 9:2 بە كىدار نىيە، تاكو كەس شانازى نەكتات، 10:2 ئېڭە درۇستكراوى دەستى خوداين و بە يەكبوۇمان لەگەل عىسای مەسيح دەبىنە بە دېپىزاوينك بۇ كارى چا كە، كە خودا پېشتر ئامادەي كردوووه تاكو بە ئەنجامى بگىيەنин.

فېلىپى 7:3 بەلام ئەوهى بۇ من قازانچى بۇو، لە پىتاوى مەسيحدا ئەمانە بە زىيان دەزانم، 8:3 لەمەش زىاتەھەمۇ شىتىك بە زىيان دەزانم لەبەر بەرزى بەھاى ناسىنىي عىسای مەسيھى خاونەن شىكتو. لە پىتاوى ئەودا ھەموو شىتىك لە دەست دا و ھەموو ئەو شنانەم بە زىيان، بۇ ئەوهى مەسيح بەدەستبىم و 9:3 وەك كەسىك كە لەگەل مەسيحدا بۇو يېتە يەك ھەزمارد بېرىم، نەك بە راستوروسى خۆم كە لە شەرىعەتەۋىدە، بەلکو لە رىنگە باوهەرەوه بە مەسيح، ئەو راستوروسىتىيە كە لە خودا يە و پاشت بە باوهەر دەبەستىت.

كۆلۈسى 15:1 كورە كە ويىھى خوداى ئەپىزاوه، توبەرەيە و لە سەرەتەيە و لە سەرەتەيە ھەموو بە دېپىزاوانە، 16:1 چونكە بەو ھەموو شىتىك بە دېپىزا: لە ئاسمان و لەسەر زەۋى، بېنزاو و نەپىزاو، تەخت يان دەسەلات، سەرۆكالىيەقى يان حوكومرەن، ھەموو لە رىنگە ئەوهە و بۇ ئەو بە دېپىزا. 17:1 ئەو پېش ھەموو شىتىك و ھەموو شىتىكىش بەو يەكىگرتووه، 18:1 ئەو سەرەي جەستەيە كە كلىسايە، ئەو سەرەتايە و توبەرەي تىو مەدوانە، تاكو لە سەرەتەيە ھەموو شىتىكە و بە ئەپىزاوه بۇو بە ھەموو پېنى خۆئى لە مەسيحدا نىشەجى يېت، 20:1 لە رىنگە ئەوهە ھەموو شىتىك لەگەل خۇيىدا ئاشت بىكانەوه و بە خۇيىن خاچە كە ئاشتى بىتەوه، ئەگەر لەسەر زەۋى يېت يان لە ئاسمان.

يەكم سالۇنىيىكى 1:4 لە كۆتايىدا خوشكان، بىريان، ئېڭە قىرمان كردوون كە دەبىت چۈن بىن تاكو خودا رازى بىكەن، وەك تاواش دەزىن، ئىت داواتانلىن دەكەن و لىتىان دەپارىئىنەوه بە ناوى عىسای خاونەن شىكتو تاكو زىيات خۇتائان تەرخان بىكەن، 2:4 چونكە دەزانن ئەو راسپاردانە چى بۇون كە بە دەسەلاقى عىسای بالادەست بېغاندان، 3:4 خواستى خودا ئەوهى كە پىرۇزكراو بن، وانه واز لە داۋىنېپسى بېن و 4:4 هەرىيە كەتان قىرى ئەوه بىت كە چۈن جەستەي خۆئى پاڭ و پىرۇز پارىزىت، 5:4 نەك بە ئارەزەزووی ھەۋەسپازى وەك ئەو نەتەوانەي خودا نانانسى،

دووهه سالوئیکی 6:3 ئیستاش خوشکان، برايان، به ناوي عيسای مهسيحي خاوهن شکومانه وه راتانده سپئین که له هر خوشك يان برايه ک دور بکونه وه ک به تهمبه ل ژيان بهره ده کات و به گوييده ئه و فيرگردنه ناروات که له ئېنه وه ورېگرتووه، 7:3 شيوه خوتان ده زان که ده بىت چۈن لاسايى ئېنه بكنه وه، چونكە كاتيك له للاتان بوبين تهمبه ل نابوين، 8:3 به خۇزايى نانى كەمان نەخواردۇوه، بەلكۈشەو و پۇز بە رەنخ و ماندوپۈون كارمان كردووه، تاكو نېينه بار بۇ كەستان، 9:3 ئەمەش نەك لمبەر ئەوهى مافان نىيە، بەلكۈ بۇ ئەوهى خۇمان بکىن بە نۇونە بۇ ئېۋە تاكو لاسايىان بکەنەوه، 10:3 ئەنانەت كاتيك له للاتان بوبين ئەم راسپارديه مان پىدان: «ئەوهى كار نەكتا، ناخوات.»

يەكم تېۋساوس 1:2 بۇيە پىش هەموو شىئىك تكا دەكەم، نوپەن نزا و پارانەوه و سوپايسكۈزاريان بۇ هەموو خەلک بىت، 2:2 بۇ پاشا و دەسەلاتداران، تاكو بە ئاشتى و هيمنى و بە وېرى لەخواتىسى و پىزىدەوه بىزىن، 3:2 ئەمەش چاڭ و پەسەندىكراوه لەلای خوداي پىزگاركرمان، 4:2 ئەوهى دەھيە ويىت هەموو خەلکى پىزگاريان بىت و بەرهو ناسىنى راستى بىن، 5:2 چونكە خودا يەك و يەك ئاشتكەرەوه لەتىوان خردا و مرۇۋدايە، ئەۋيش عيسای مهسيحي مرۇۋە،

دووهه تېۋساوس 8:2 يادى عيسای مهسيح بىكە، كە لەتىپ مردووان ھەستايەوه و لە ئەوهى داود بۇو، ئەمە پەيامى ئىنجىلە كەمە، 9:2 كە لە پىتاۋيدا ئازار دەچىزم و وەك تاوانبارىك كوت و زنجىر كراوم، بەلام و شەىخ خودا كوت ناكىت، 10:2 بۇيە بەرگەي ھەموو شىئىك دەگەم لمبەر ئەوانەي خودا ھەلىيەردىن، تاكو ئەۋانىش ئەو پىزگارىيە بە دەستېنىن كە بەھۆى عيسای مهسيحة و يە، لە گەل شکۈزى ھەتاهەتايى، (aiōnios g166)

تېۋس 11:2 نىعەمەتى خودا دەركەوت و پىزگارى پىشكەشى ھەموو خەلک دەكتا، 12:2 ئەوهى قىرمان دەكتا نىكولى لە خوانەناسى و ھەوهەسە دەنباپەكان بىكىن، بە زىرى و پاستورىسى و لەخواتىسى بىزىن لەم دەنباپە (aiōn 13:2) لە چاپەروانى ھيواي بەرەكتەدار، دەركەوتى شىكۈزى خوداي گۇرە و پىزگاركرمان، عيسای مهسيح، 14:2 ئەوهى بۇ ئېخىزى بەختىكىدە، تاكو لە ھەموو سەرپچىيەك بىمانكىيەوه و گەلىيەك تايىت بۇ خۇزى پاڭ بکانەوه، دلگەرم بۇ چاڭ كارى.

فليمون 3:1 باينىعەت و ئاشتى لە خوداي باوچان و عيسای مهسيحي خاوهن شکۇوه لە گەلتان بىت، 4:1 ھەميشه سوپايسى خودام دەكەم كاتيك لە نوپەن كامىدا ناوي تو دەھىم، 5:1 چونكە باوهېرى تو بە عيسای خاوهن شكۇ و خۇشەويسى تۇم بۇ ھەموو گەلى پىرۇزى خۇزى يىستووه، 6:1 نوپەن دەكەم كە باوهېرى ھاوبەشان كارىگەر بىت لە زايىنى ھەموو چاڭ كەيەك كە لە پىتاۋى مەسيحدا بەشدارى دەكىن، 7:1 ئەم برا، بەھۆى خوشەويسىتەوه زۆر شادبۇوم و ھاندرام، لمبەر ئەوهى بەھۆى تۇوه دلى گەلى پىرۇزى خودا گەشايەوه.

عېرىارىيەكان 1:1 لە سەردەمانى كونەوه خودا زۆر جار و بە ېنگىاي جىزراوجىز بەھۆى پېغەمبەرانەوه لە گەل باپاپىزادا دواوه، 2:1 بەلام لەم رۇزانەيى كۆتايىدا بەھۆى كۆرە كەيەوه لە گەلمان دوا، ئەوهى دەستىشانى كەرددۇوه وەك میراڭىرى ھەموو شىئىك و لە پىزگەي ئەۋىشەوه گەرددۇونى دروستكەرددۇوه، (aiōn 3:1) كۆرە كە تېشكى شىكۈزى خودايە و بە تەواوى و ئېھى كۆزۈكىيەتى، ھەلگىرى ھەموو شىئىك بە ھېزى فەرمابىشى خۇزى، لە دواى ئەوهى پاكسازى بۇ گوناھ كەد لە دەستە راستى خوداي مەزن لە ئامىان دانىشت.

ياقوب 16:1 خوشك و برايانى خۇشەويسىتەم، ھەلمە خەلەتىن، 17:1 ھەموو بە خشىتىكى چاڭ و بەھەرەيەكى تەواو لەلایەن سەرەھەيدە، لەلای باوچى رۇونا كېيەكانەوه دېتە خوارەوه، ئەوهى ناگۇرېت و سېبەرى خولانەوهى نىيە، 18:1 خواتى لە سەر بۇو كە بە وشەي راستى لە دايىك بىن، تاكو بىنە توبەرەي بە دەپتىزماۋى.

یه کدم په ترؤس 18:3 لەبەر ئەوهى مەسيح تەنها جاريئك لەبەر گوناھ ئازار درا، بىتاوان لە پىتاوى تاواباران، تاکو لە خودامان تزىك بىكتاوهە خەلک مەسيحيان كوشت بەلام خودا بە رفح زيندووی گىدەوە،

دۇووم په ترؤس 3:1 ھېزە خودايىھە كى مەسيح ھەموۋ ئەو شنانەي پى بەخشىوين كە بۇزىان و لە خواترسى پۇرىستە، ئەمەش لە پىتكەي ئەو ناسىنەي كە هەمانە بۇ ئەو خودايىھە كە باڭى كەن بۇشكۇر و چاكىيە كەي. 4:1 خودا بەھۆي ھەموۋ ئەماندەوە بەيىتە بەھادار و گەورەكانى پىداين، تاکو ھەم بەيىتە بەھۆي ئەم بەيىتەنەوە بتوان لەو گەندەلىيە جىيان دەرباز بن كە لە ئارەزۇوی خراپايىھە و بەشدار بن لە سروشتى خودايىھە.

يە كەم يۈحەنا 1:2 بۇلە خۇشە ويستەكامى، ئەماندەتان بۇ دەنۈسم تاکو گوناھ نەكەن. بەلام ئەگەرييەكىك گوناھى كەد، ئەوا لەلاي باوک دا كۆكىكارمان ھەيە كە عىسای مەسيحي پاستورىستە. 2:2 ئەو كەفارەقى گوناھە كامانە، نەك تەنبا ھى ئېيە، بەلکو گوناھەكانى ھەموۋ جىان.

دۇووم يۈحەنا 7:1 چەواشەكارى زۇر بە جىهاندا بىلا بىونەتەوە و دان بەوهدا نانىن كە عىسای مەسيح بە جەستە هاتووە، ئەو جۆرە كەسانە چەواشەكار و دژە مەسيحن.

سېلېم يۈحەنا 4:1 خۇشى لەمە گەورە تم نىيە كە گۈئىم لى يېت مەنلاڭىم بە گۈزىھى راستى دەرۇن.

بەھوزا 3:1 خۇشە ويستان، ھەرچەندە زۇر بە پەرۇش بۈرم تاکو لەبارەي بىزگارىي ھاوېشمانەو بۇتان بىووسم، بەلام بە پۇرىستە زانى ئەمەتەن بۇ بىووسم، لېتائىن دەبارىڭەوە تېككۈشىن بۇ ئەو باوهەرەي كە تەنها جاريئك دراوهە دەست گەلى پېرۈزى خودا. 4:1 لەبەر ئەوهى كەساتىك بە دىزىيە و هاتونەتە ناوهەوە، لەمۇئىزە بۇ ئەو حوكەم تووسراون، خوانەناسن، نىعەتى خودامان بۇ بەرەلائى دەگۈرن و نىكۆلى لە عىسای مەسيح دەكەن، كە تاقە سەرورە و پەرورە دەگارمانە.

ئاشكىرا گەن 19:3 «ئەوانەي خۇشم بويىن سەرزەنىشىان دەكەم و تەمبىيان دەكەم، بۇيە دلگەرم بە و تېبە بىكە. 20:3 ئەوهەتا لە بەردىرگا وەستاوم و لە دەرگا دەدەم. ئەگەرييەكىك گۈئى لە دەنگم بۇو و دەرگا كەي گىدەوە، لېي دېئە ژۇورەوە و نانى لە كەل دەخۆم، ئەويش لە كەل من. 21:3 «ئەوهى سەرىكەويت، لە كەل خۆم لەسەر تەختە كەم دايدەنىشىنم، وەك چۈن منىش سەركەوتىم بەدەستېپىتا و لە كەل باوکم لەسەر تەختە كەي دانىشىم. 22:3 ئەوهى گۈئى ھەيە، با بىيىستىت رۆحى پېرۈز چى بە كەللىسا كان دەفرەرمۇئى».

Reader's Guide

کوردى سۆرانى at AionianBible.org/Readers-Guide

The Aionian Bible republishes public domain and Creative Common Bible texts that are 100% free to copy and print. The original translation is unaltered and notes are added to help your study. The notes show the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of afterlife destinies.

Who has the authority to interpret the Bible and examine the underlying Hebrew and Greek words? That is a good question! We read in 1 John 2:27, “*As for you, the anointing which you received from him remains in you, and you do not need for anyone to teach you. But as his anointing teaches you concerning all things, and is true, and is no lie, and even as it taught you, you remain in him.*” Every Christian is qualified to interpret the Bible! Now that does not mean we will all agree. Each of us is still growing in our understanding of the truth. However, it does mean that there is no infallible human or tradition to answer all our questions. Instead the Holy Spirit helps each of us to know the truth and grow closer to God and each other.

The Bible is a library with 66 books in the Protestant Canon. The best way to learn God's word is to read entire books. Read the book of Genesis. Read the book of John. Read the entire Bible library. Topical studies and cross-referencing can be good. However, the safest way to understand context and meaning is to read whole Bible books. Chapter and verse numbers were added for convenience in the 16th century, but unfortunately they can cause the Bible to seem like an encyclopedia. The Aionian Bible is formatted with simple verse numbering, minimal notes, and no cross-referencing in order to encourage the reading of Bible books.

Bible reading must also begin with prayer. Any Christian is qualified to interpret the Bible with God's help. However, this freedom is also a responsibility because without the Holy Spirit we cannot interpret accurately. We read in 1 Corinthians 2:13-14, “*And we speak of these things, not with words taught by human wisdom, but with those taught by the Spirit, comparing spiritual things with spiritual things. Now the natural person does not receive the things of the Spirit of God, for they are foolishness to him, and he cannot understand them, because they are spiritually discerned.*” So we cannot understand in our natural self, but we can with God's help through prayer.

The Holy Spirit is the best writer and he uses literary devices such as introductions, conclusions, paragraphs, and metaphors. He also writes various genres including historical narrative, prose, and poetry. So Bible study must spiritually discern and understand literature. Pray, read, observe, interpret, and apply. Finally, “*Do your best to present yourself approved by God, a worker who does not need to be ashamed, properly handling the word of truth.*” 2 Timothy 2:15. “*God has granted to us his precious and exceedingly great promises; that through these you may become partakers of the divine nature, having escaped from the corruption that is in the world by lust. Yes, and for this very cause adding on your part all diligence, in your faith supply moral excellence; and in moral excellence, knowledge; and in knowledge, self-control; and in self-control patience; and in patience godliness; and in godliness brotherly affection; and in brotherly affection, love. For if these things are yours and abound, they make you to be not idle nor unfruitful to the knowledge of our Lord Jesus Christ,*” 2 Peter 1:4-8.

Glossary

کوردى سۆرانى at AionianBible.org/Glossary

The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven special words to help us better understand the extent of God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies. The original translation is unaltered and a note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. Compare the meanings below to the Strong's Concordance and Glossary definitions.

Abyssos g12

Greek: proper noun, place

Usage: 9 times in 3 books, 6 chapters, and 9 verses

Meaning:

Temporary prison for special fallen angels such as Apollyon, the Beast, and Satan.

aïdios g126

Greek: adjective

Usage: 2 times in Romans 1:20 and Jude 6

Meaning:

Lasting, enduring forever, eternal.

aiōn g165

Greek: noun

Usage: 127 times in 22 books, 75 chapters, and 102 verses

Meaning:

A lifetime or time period with a beginning and end, an era, an age, the completion of which is beyond human perception, but known only to God the creator of the aiōns, Hebrews 1:2. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

aiōnios g166

Greek: adjective

Usage: 71 times in 19 books, 44 chapters, and 69 verses

Meaning:

From start to finish, pertaining to the age, lifetime, entirety, complete, or even consummate. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Koine Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

eleēsē g1653

Greek: verb, aorist tense, active voice, subjunctive mood, 3rd person singular

Usage: 1 time in this conjugation, Romans 11:32

Meaning:

To have pity on, to show mercy. Typically, the subjunctive mood indicates possibility, not certainty. However, a subjunctive in a purpose clause is a resulting action as certain as the causal action. The subjunctive in a purpose clause functions as an indicative, not an optative. Thus, the grand conclusion of grace theology in Romans 11:32 must be clarified. God's mercy on all is not a possibility, but a certainty. See ntgreek.org.

Geenna g1067

Greek: proper noun, place

Usage: 12 times in 4 books, 7 chapters, and 12 verses

Meaning:

Valley of Hinnom, Jerusalem's trash dump, a place of ruin, destruction, and judgment in this life, or the next, though not eternal to Jesus' audience.

Hadēs g86

Greek: proper noun, place

Usage: 11 times in 5 books, 9 chapters, and 11 verses

Meaning:

Synonomous with Sheol, though in New Testament usage Hades is the temporal place of punishment for deceased unbelieving mankind, distinct from Paradise for deceased believers.

Limnē Pyr g3041 g4442

Greek: proper noun, place

Usage: Phrase 5 times in the New Testament

Meaning:

Lake of Fire, final punishment for those not named in the Book of Life, prepared for the Devil and his angels, Matthew 25:41.

Sheol h7585

Hebrew: proper noun, place

Usage: 66 times in 17 books, 50 chapters, and 64 verses

Meaning:

The grave or temporal afterlife world of both the righteous and unrighteous, believing and unbelieving, until the general resurrection.

Tartaroō g5020

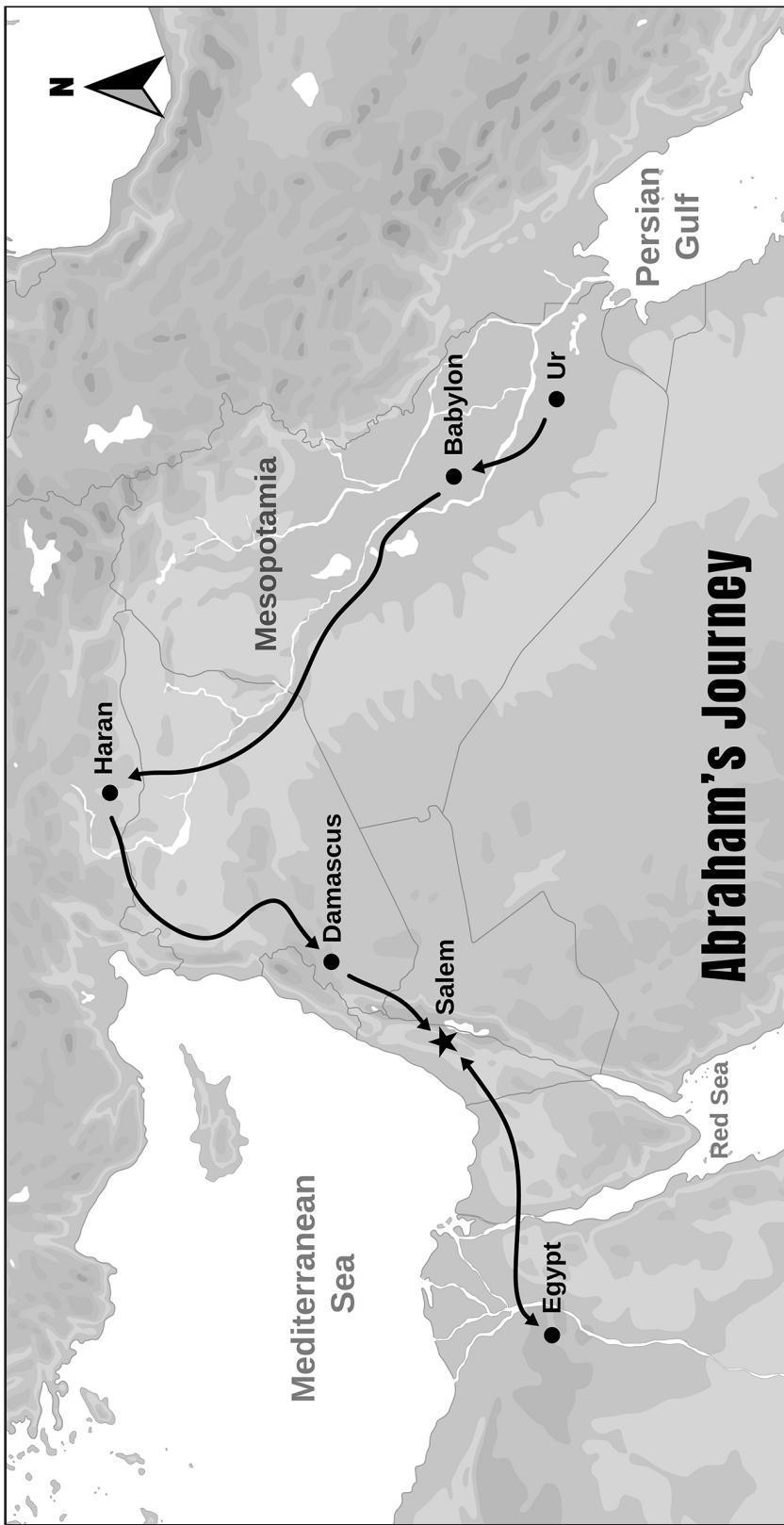
Greek: proper noun, place

Usage: 1 time in 2 Peter 2:4

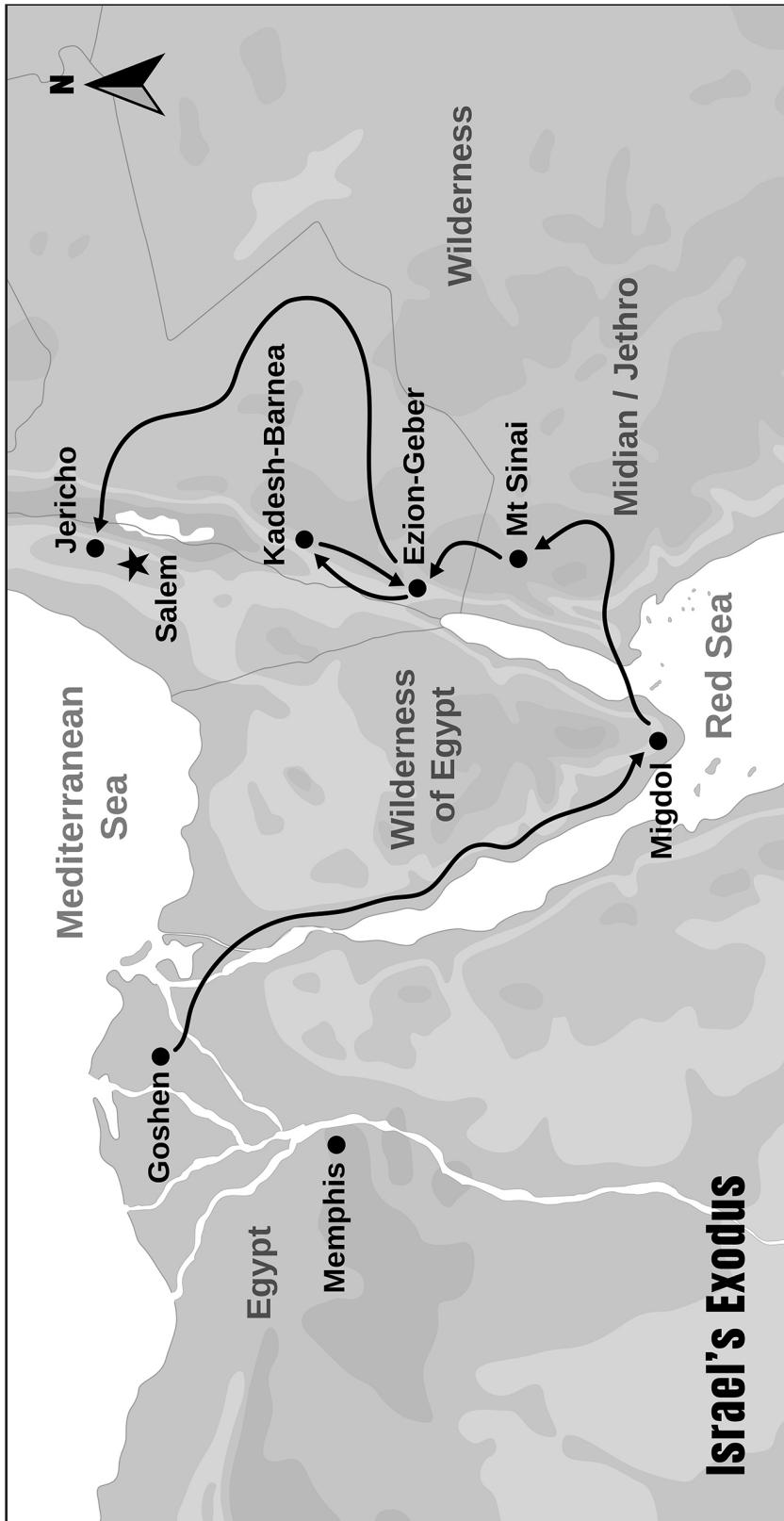
Meaning:

Temporary prison for particular fallen angels awaiting final judgment.

Abraham's Journey

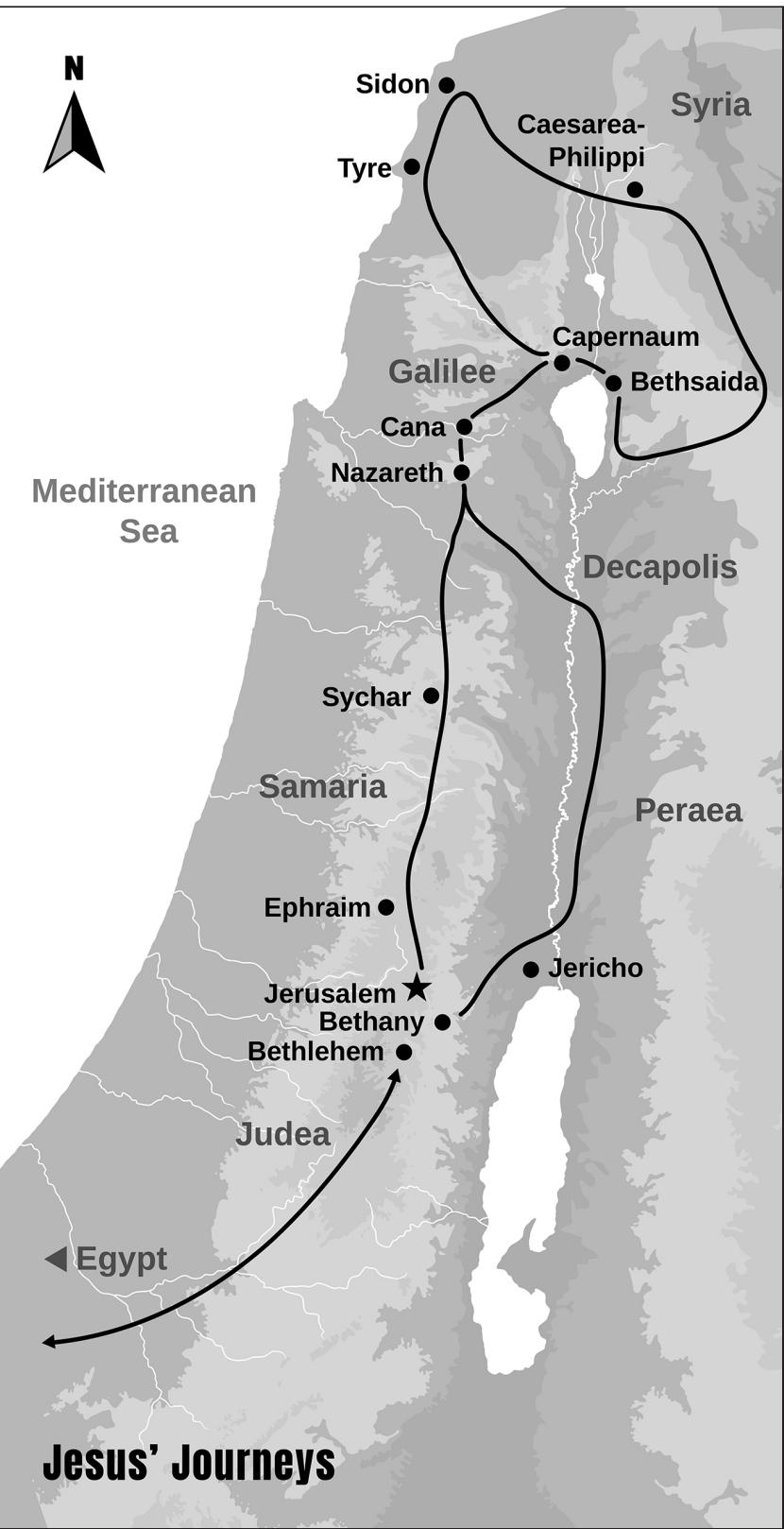

بـ: بـاـورـ کـارـیـکـ شـرـامـ، باـکـرـ اـبـیـتـ مـوـنـدـنـیـ خـلـدـرـکـ بـوـهـ مـوـرـ وـرـیـگـرـتـ، گـرـبـرـ اـبـلـ وـرـدـشـتـ، هـدـرـجـانـهـ مـهـدـهـوـزـانـ بـرـ کـرـیـ دـچـبـتـ. - سـمـرـانـهـ کـانـ 11:8

۱۳:۱۷ مودودی فرمودن پزد دا گډا ټون، خودا رېنځی ټکون ټوږي چه کې ملګه سیکن، ټکن ټکن ټکن ترکش ټوږد، په ټکن خودا فدوړو: «د هودوک ګډا شیخان پېښو کړک شوې بېټن و پېښو ټوډو ټوډو» - د درجې ټون

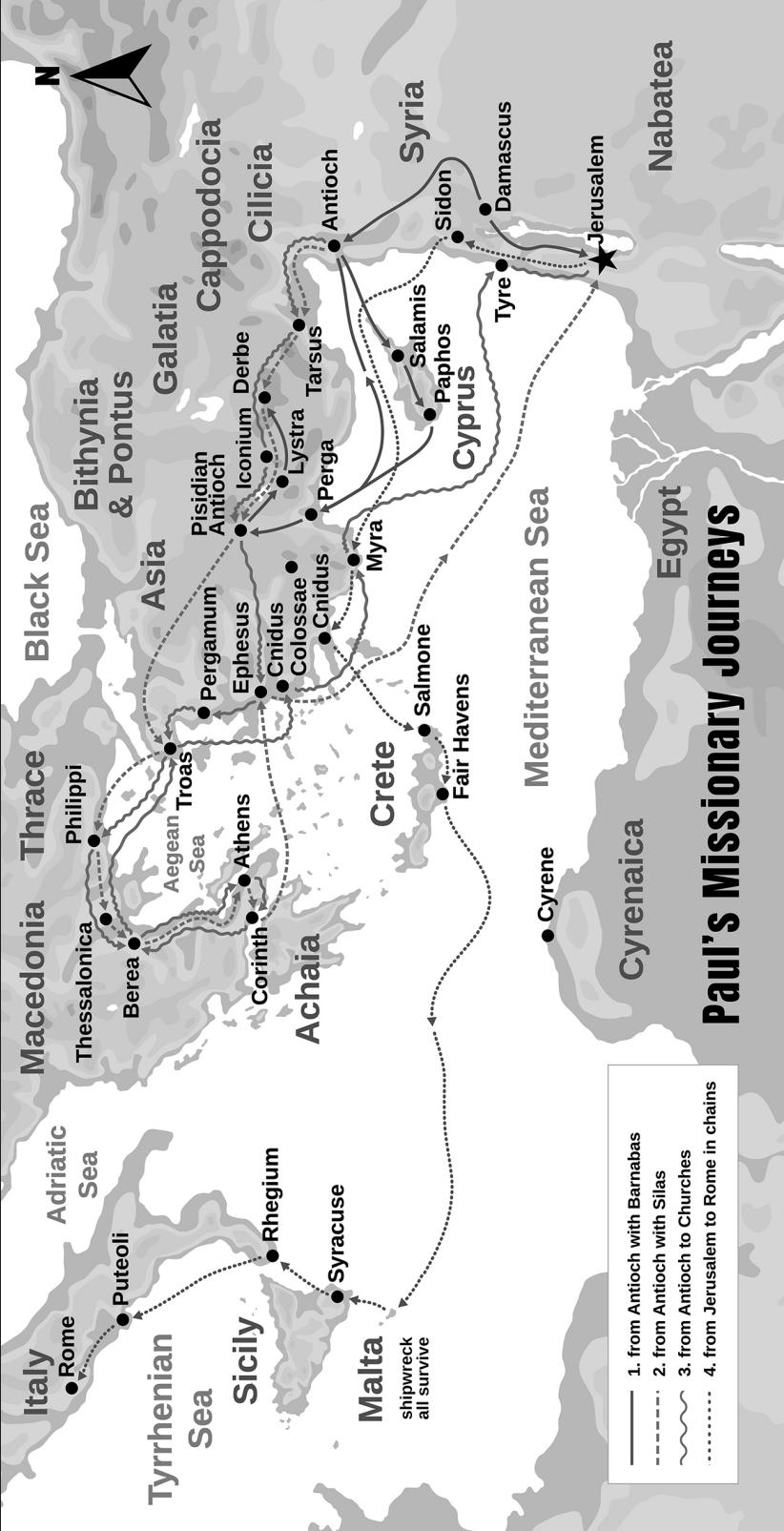
Israel's Exodus

جور کی تاریخیں کوئی مزفیش نہ ہو تو نہیں بنت، بلکہ نہ مدت بگات و نہ خوبی بھت، بلکہ بُر کیا وہ خلائقی روز - مدرس 10:45

ادنی بندی عیسی مسیح و که خود را نزدیک بگیر و هر خان که نزد اگدوف برچشیده، روزا

Paul's Missionary Journeys

New Heavens and Earth

- Christ returns for his people
- 1956 Jim Elliot martyred in Ecuador
- 1830 John Williams reaches Polynesia
- 1731 Zinzendorf leads Moravian mission
- 1614 Japanese kill 40,000 Christians
- 1572 Jesuits reach Mexico
- 1517 Martin Luther leads Reformation
- 1455 Gutenberg prints first Bible
- 1323 Franciscans reach Sumatra
- 1276 Ramon Llull trains missionaries
- 1100 Crusades tarnish the church
- 1054 The Great Schism
- 997 Adalbert martyred in Prussia
- 864 Bulgarian Prince Boris converts
- 716 Boniface reaches Germany
- 635 Alopen reaches China
- 569 Longinus reaches Alodia / Sudan
- 432 Saint Patrick reaches Ireland
- 397 Carthage ratifies Bible Canon
- 341 Ulfilas reaches Goth / Romania
- 325 Niceae proclaims God is Trinity
- 250 Denis reaches Paris, France
- 197 Tertullian writes Christian literature
- 70 Titus destroys the Jewish Temple
- 61 Paul imprisoned in Rome, Italy
- 52 Thomas reaches Malabar, India
- 39 Peter reaches Gentile Cornelius
- 33 Holy Spirit empowers the Church

(Wikipedia, Timeline of Christian missions)

Resurrected 33 A.D.

Creation 4004 B.C.

Adam and Eve created	4004
Tubal-cain forges metal	3300
Enoch walks with God	3017
Methuselah dies at age 969	2349
God floods the Earth	2349
Tower of Babel thwarted	2247
Abraham sojourns to Canaan	1922
Jacob moves to Egypt	1706
Moses leads Exodus from Egypt	1491
Gideon judges Israel	1245
Ruth embraces the God of Israel	1168
David installed as King	1055
King Solomon builds the Temple	1018
Elijah defeats Baal's prophets	896
Jonah preaches to Nineveh	800
Assyrians conquer Israelites	721
King Josiah reforms Judah	630
Babylonians capture Judah	605
Persians conquer Babylonians	539
Cyrus frees Jews, rebuilds Temple	537
Nehemiah rebuilds the wall	454
Malachi prophesies the Messiah	416
Greeks conquer Persians	331
Seleucids conquer Greeks	312
Hebrew Bible translated to Greek	250
Maccabees defeat Seleucids	165
Romans subject Judea	63
Herod the Great rules Judea	37

(The Annals of the World, James Usher)

Jesus Christ born 4 B.C.

Mankind is created in God's image, male and female He created us

Sin entered the world through Adam and then death through sin

When are we?

Fallen				Glory				
Fall to sin No Law	Moses' Law 1500 B.C.	Christ 33 A.D.	Church Age Kingdom Age	New Heavens and Earth				
1 Timothy 6:16 Living in unapproachable light				Acts 3:21 Philippians 2:11 Revelation 20:3				
John 8:58 Pre-incarnate		John 1:14 Incarnate	Luke 23:43 Paradise	God's perfectly restored fellowship with all Mankind praising Christ as Lord in the Holy City				
Psalm 139:7 Everywhere		John 14:17 Living in believers						
Ephesians 2:1-5 Serving the Savior or Satan on Earth								
Luke 16:22 Blessed in Paradise								
Luke 16:23, Revelation 20:5,13 Punished in Hades until the final judgment				Matthew 25:41 Revelation 20:10				
Hebrews 1:14 Serving mankind at God's command								
2 Peter 2:4, Jude 6 Imprisoned in Tartarus								
1 Peter 5:8, Revelation 12:10 Rebelling against Christ Accusing mankind				Revelation 20:13 Thalaasa				
				Revelation 19:20 Lake of Fire				
				Revelation 20:2 Abyss				

For God has bound all over to disobedience in order to show mercy to all

What are we? ►			Genesis 1:26 - 2:3	
How are we sinful? ►			Romans 5:12-19	
Where are we?			Innocence	
			Eternity Past	Creation 4004 B.C.
Who are we? ►	God	Father	John 10:30 God's perfect fellowship	Genesis 1:31 God's perfect fellowship with Adam in The Garden of Eden
		Son		
		Holy Spirit		
	Mankind	Living	Genesis 1:1 No Creation No people	Genesis 1:31 No Fall No unholy Angels
		Deceased believing		
		Deceased unbelieving		
	Angels	Holy		
		Imprisoned		
		Fugitive		
		First Beast		
		False Prophet		
		Satan		
Why are we? ►			Romans 11:25-36, Ephesian 2:7	

Destiny

کوردى سۆرانى at AionianBible.org/Destiny

The Aionian Bible shows the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of after-life destinies. The underlying Hebrew and Greek words typically translated as *Hell* show us that there are not just two after-life destinies, Heaven or Hell. Instead, there are a number of different locations, each with different purposes, different durations, and different inhabitants. Locations include 1) Old Testament *Sheol* and New Testament *Hadēs*, 2) *Geenna*, 3) *Tartaroō*, 4) *Abyssos*, 5) *Limnē Pyr*, 6) *Paradise*, 7) *The New Heaven*, and 8) *The New Earth*. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The key observation is that fallen angels will be present at the final judgment, 2 Peter 2:4 and Jude 6. Traditionally, we understand the separation of the Sheep and the Goats at the final judgment to divide believing from unbelieving mankind, Matthew 25:31-46 and Revelation 20:11-15. However, the presence of fallen angels alternatively suggests that Jesus is separating redeemed mankind from the fallen angels. We do know that Jesus is the helper of mankind and not the helper of the Devil, Hebrews 2. We also know that Jesus has atoned for the sins of all mankind, both believer and unbeliever alike, 1 John 2:1-2. Deceased believers are rewarded in Paradise, Luke 23:43, while unbelievers are punished in Hades as the story of Lazarus makes plain, Luke 16:19-31. Yet less commonly known, the punishment of this selfish man and all unbelievers is before the final judgment, is temporal, and is punctuated when Hades is evacuated, Revelation 20:13. So is there hope beyond Hades for unbelieving mankind? Jesus promised, "*the gates of Hades will not prevail*," Matthew 16:18. Paul asks, "*Hades where is your victory?*" 1 Corinthians 15:55. John wrote, "*Hades gives up,*" Revelation 20:13.

Jesus comforts us saying, "*Do not be afraid*," because he holds the keys to *unlock* death and Hades, Revelation 1:18. Yet too often our *Good News* sounds like a warning to "*be afraid*" because Jesus holds the keys to *lock* Hades! Wow, we have it backwards! Hades will be evacuated! And to guarantee hope, once emptied, Hades is thrown into the Lake of Fire, never needed again, Revelation 20:14.

Finally, we read that anyone whose name is not written in the Book of Life is thrown into the Lake of Fire, the second death, with no exit ever mentioned or promised, Revelation 21:1-8. So are those evacuated from Hades then, "*out of the frying pan, into the fire?*" Certainly, the Lake of Fire is the destiny of the Goats. But, do not be afraid. Instead, read the Bible's explicit mention of the purpose of the Lake of Fire and the identity of the Goats, "*Then he will say also to those on the left hand, 'Depart from me, you cursed, into the consummate fire which is prepared for... the devil and his angels,'*" Matthew 25:41. Bad news for the Devil. Good news for all mankind!

Faith is not a pen to write your own name in the Book of Life. Instead, faith is the glasses to see that the love of Christ for all mankind has already written our names in Heaven. "*If the first fruit is holy, so is the lump*," Romans 11:16. Though unbelievers will suffer regrettable punishment in Hades, redeemed mankind will never enter the Lake of Fire, prepared for the devil and his angels. And as God promised, all mankind will worship Christ together forever, Philippians 2:9-11.

Disciple All Nations

گو، اه بیرون، همه دو ناهود و کان پکنه، بولی، باری باش و کم روزی بیرون، ۳۰ لان هدایت کنیش، - مارک ۲۸:۱۹

